

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۹

جمعه ۱۴۰۱/۰۸/۰۶

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه درستی را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

سوالات آزمون

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۹۰	مدت پاسخگویی: ۱۰۰ دقیقه
تعداد سؤال ویژه دی‌ماه: ۱۱۰	مدت پاسخگویی ویژه دی‌ماه: ۱۱۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	وضعیت پاسخگویی	شماره سؤال		مدت پاسخگویی	مدت پاسخگویی ویژه دی‌ماه
				از	تا		
۱	ریاضیات	۱۵	اجباری	۱	۱۵	۳۵ دقیقه	۴۰ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۱۶	۲۵		
		۱۰		۲۶	۳۵		
۲	اقتصاد	۱۰	اجباری	۳۶	۴۵	۱۰ دقیقه	۱۰ دقیقه
۳	علوم و فنون ادبی	۱۵	اجباری	۴۶	۶۰	۲۵ دقیقه	۳۰ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۶۱	۷۰		
		۱۰		۷۱	۸۰		
۴	جامعه‌شناسی	۱۰	اجباری	۸۱	۹۰	۳۰ دقیقه	۳۰ دقیقه
		۱۰		۹۱	۱۰۰		
		۱۰		۱۰۱	۱۱۰		

* داوطلبانی که قصد شرکت در کنکور سراسری ویژه دی‌ماه را دارند، به تمامی سؤالات زوج درس پاسخ دهند.

ریاضیات

- ۱- چند عدد پنج رقمی با استفاده از ارقام زوج و بزرگ‌تر یا مساوی با ۴۰۰۰ وجود دارد؟
 (۱) ۱۷۲۵ (۲) ۱۷۷۵ (۳) ۱۸۲۵ (۴) ۱۸۷۵
- ۲- حروف عبارت «باغ دلکش» را به چند طریق می‌توان کنار هم قرار داد به طوری که در همه آن‌ها حروف عبارت «باغ» در کنار هم باشند؟
 (۱) ۱۲۰ (۲) ۵۶۰ (۳) ۶۴۰ (۴) ۷۲۰
- ۳- با استفاده از ارقام ۰, ۳, ۴, ۵, ۶, ۸ چند عدد سه‌رقمی می‌توان ساخت که مضرب ۵ نباشند؟
 (۱) ۱۲۰ (۲) ۱۰۰ (۳) ۹۰ (۴) ۸۴
- ۴- اگر $(n-3)! = 24$ باشد، حاصل $P(n, 2)$ کدام است؟
 (۱) ۲۰ (۲) ۳۰ (۳) ۴۲ (۴) ۵۶
- ۵- ۹ دونه در یک مسابقه دو میدانی شرکت کرده‌اند. به چند طریق می‌توان جایزه نفرات اول تا سوم را به آن‌ها اهداء کرد؟ (هیچ دو نفری همزمان به خط پایان نمی‌رسند).
 (۱) ۸۴ (۲) ۱۲۶ (۳) ۴۴۸ (۴) ۵۰۴
- ۶- با ۱۴ نقطه بر روی محیط یک دایره چند مثلث می‌توان رسم کرد؟
 (۱) ۲۶۴ (۲) ۲۸۸ (۳) ۳۱۶ (۴) ۳۶۴
- ۷- اگر $C(n+4, 4) = P(n+3, 3)$ باشد، n کدام است؟
 (۱) ۱۸ (۲) ۱۹ (۳) ۲۰ (۴) ۲۱
- ۸- اگر $P(6, 2) = 7x + 2 \binom{n}{0}$ آن‌گاه مقدار $x!$ کدام است؟
 (۱) ۲ (۲) ۶ (۳) ۲۴ (۴) ۱۲۰
- ۹- به چند طریق می‌توان پنج نفر را به گروه‌های دو نفره یا بیشتر دسته‌بندی کرد؟
 (۱) ۱۰ (۲) ۲۰ (۳) ۲۵ (۴) ۳۰
- ۱۰- درون جعبه‌ای ۵ مهره سفید و ۴ مهره سیاه وجود دارد. اگر سه مهره به تصادف از جعبه خارج کنیم در چند حالت فقط ۲ مهره سفید خارج می‌شود؟
 (۱) ۱۰ (۲) ۳۰ (۳) ۴۰ (۴) ۶۰
- ۱۱- یک آزمون دارای ۱۰ سؤال است که داوطلب باید به ۸ تا آن‌ها پاسخ دهد. اگر پاسخگویی به ۳ سؤال اول اجباری باشد، تعداد راه‌های پاسخگویی به سؤالات این آزمون کدام است؟
 (۱) ۲۱ (۲) ۲۸ (۳) ۳۶ (۴) ۴۵
- ۱۲- مجموعه $A = \{0, 1, 2, \dots, 9\}$ چند زیرمجموعه پنج عضوی فاقد ارقام ۲ و ۴ دارد؟
 (۱) ۵۶ (۲) ۷۰ (۳) ۱۲۶ (۴) ۲۵۲
- ۱۳- از بین ۸ کارمند مرد و ۴ کارمند زن می‌خواهیم یک گروه سه نفره انتخاب کنیم. در چند حالت حداکثر ۲ مرد در این گروه حضور خواهند داشت؟
 (۱) ۱۴۸ (۲) ۱۶۴ (۳) ۱۷۸ (۴) ۱۸۴
- ۱۴- در یک دانشگاه علوم انسانی از بین ۷ استاد رشته مدیریت، ۵ استاد رشته حسابداری و ۴ استاد رشته اقتصاد، به چند طریق می‌توان یک هیئت علمی ۴ نفره تشکیل داد، به طوری که رئیس هیئت، فرد مشخصی از اساتید گروه مدیریت باشد؟
 (۱) ۴۵۵ (۲) ۱۸۲۰ (۳) ۲۲۷۵ (۴) ۳۱۸۵
- ۱۵- تعداد برآمدهای حاصل از آزمایش پرتاب دو سکه و سه تاس کدام است؟
 (۱) ۲۸۸ (۲) ۳۲۴ (۳) ۶۲۸ (۴) ۸۶۴

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (ریاضی و آمار (۱)، شماره‌ی ۱۶ تا ۲۵) و زوج درس ۲ (ریاضی و آمار (۲)، شماره‌ی ۲۶ تا ۳۵)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

توجه: داوطلبانی که قصد شرکت در کنکور سراسری ویژه دی‌ماه را دارند به تمامی سؤالات زوج درس ۱ (ریاضی و آمار (۱)، شماره‌ی ۱۶ تا ۲۵) و زوج درس ۲ (ریاضی و آمار (۲)، شماره‌ی ۲۶ تا ۳۵)، پاسخ دهند.

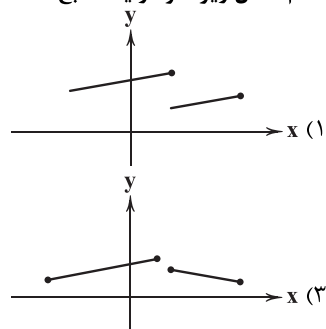
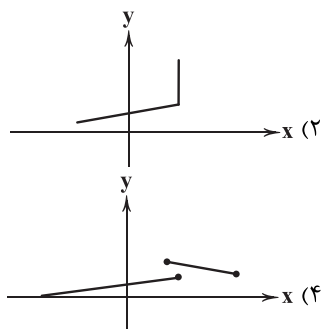
زوج درس ۱

ریاضی و آمار (۱) (سؤالات ۱۶ تا ۲۵)

- ۱۶- در تابع $f(x) = -2x^2 - 3x + a$ اگر $f(-2) = -1$ باشد، مقدار $f(-1)$ کدام است؟
 (۱) ۲ (۲) -۲ (۳) ۳ (۴) -۳
- ۱۷- اگر رابطه $f = \{(n, 5), (-1, 5), (n, 5), (-3, 2), (2, -7), (-3, -n), (-3, n^2 - n)\}$ معرف یک تابع باشد، n کدام است؟
 (۱) ۲ (۲) ۲ و -۱ (۳) -۲ و -۱ (۴) -۱
- ۱۸- اگر $A = \{1, 2\}$ و $B = \{2, 3, 4\}$ باشد، رابطه $f = \{(x, y) \mid x \in A, y \in B, x < y\}$ چند عضو دارد؟
 (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶

۱۹- کدام شکل زیر نمودار یک تابع است؟

۲۰- اگر $f = \{(1, -2), (2, 3), (3, -4), (4, 5)\}$ و $g = \{(1, 2), (2, 4), (3, -6), (5, -10)\}$ حاصل $\frac{2f(1) - g(3)}{3f(3)}$ کدام است؟

$-\frac{5}{6}$ (۴) $\frac{5}{6}$ (۳) $-\frac{1}{6}$ (۲) $\frac{1}{6}$ (۱)

۲۱- تابع f به هر عدد حقیقی مجموع نصف مجذور همان عدد با ۳ را نسبت می‌دهد. حاصل $f(3) - f(5)$ کدام است؟

-8 (۴) 8 (۳) -4 (۲) 4 (۱)

۲۲- اگر $f = \begin{cases} A \rightarrow B \\ f(x) = 1 + \sqrt{2x+1} \end{cases}$ و $A = \{a\}$ و $B = \{3\}$ باشد. آن‌گاه مقدار a کدام است؟

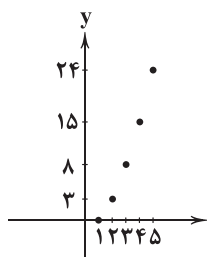
2 (۴) 1 (۳) $2/5$ (۲) $1/5$ (۱)

۲۳- اگر $f(x) = \sqrt{x^2 - 2x + 8}$ حاصل $f(1 + \sqrt{2}) - f(4)$ کدام است؟

-2 (۴) 2 (۳) -1 (۲) 1 (۱)

۲۴- اگر برد تابع $f = \{(5, 2^a - 3)\}$ مجموعه تک عضوی $\{4\}$ باشد. آن‌گاه در تابع $g = \{(2, a-1), (-2, -3), (4, a)\}$ حاصل $\frac{2g(2)}{g(4)}$ کدام است؟

$3/6$ (۴) $2/4$ (۳) $1/8$ (۲) $1/2$ (۱)

۲۵- برای تابعی با نمودار مختصاتی زیر، حاصل $f(\frac{1}{p}) + 4f(\frac{1}{q})$ کدام است؟

$\frac{7}{2}$ (۱)
 $-\frac{7}{2}$ (۲)
 $\frac{9}{2}$ (۳)
 $-\frac{9}{2}$ (۴)

زوج درس ۲

ریاضی و آمار (۲) (سؤالات ۲۶ تا ۳۵)

۲۶- اساس قیاس استثنایی کدام است؟

$((p \Rightarrow q) \vee p) \Rightarrow q$ (۱) $((p \Rightarrow q) \wedge p) \Rightarrow q$ (۳) $((p \Rightarrow q) \wedge q) \Rightarrow p$ (۴) $((p \Rightarrow q) \vee p) \Rightarrow p$ (۲)

۲۷- چه تعداد از نتیجه‌گیری‌ها و روش به کار رفته در استدلال‌های زیر ممکن است درست نباشد؟

(الف) - اگر اتومبیل بنزین داشته باشد، آنگاه روشن می‌شود.

- اتومبیل روشن می‌شود.

نتیجه: اتومبیل بنزین داشته است.

(ب) - اگر باران ببارد آنگاه زمین خیس می‌شود.

- زمین خیس شده است.

نتیجه: باران باریده است.

(ج) - اگر x عددی منفی باشد، آنگاه x^2 مقداری مثبت است.- $(-\frac{1}{3})$ عددی منفی است.عدد $(-\frac{1}{3})^2$ مقداری مثبت است.

(د) اگر علی خوب تمرین نکند، آنگاه قهرمان مسابقات نمی‌شود.

- علی قهرمان مسابقات نشده است.

نتیجه: علی خوب تمرین نکرده است.

صفر (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴)

۲۸- استدلال زیر یک قیاس استثنایی است. مقدمه آن کدام است؟

– مقدمه ۱:

– مقدمه ۲: پیاده به مدرسه رفتیم.

نتیجه: با تأخیر به مدرسه نرسیدیم.

- (۱) اگر پیاده به مدرسه بروم آنگاه با تأخیر به مدرسه می‌رسم.
(۲) اگر پیاده به مدرسه نروم آنگاه با تأخیر به مدرسه می‌رسم.
(۳) اگر پیاده به مدرسه بروم آنگاه با تأخیر به مدرسه نمی‌رسم.
(۴) اگر پیاده به مدرسه نروم آنگاه با تأخیر به مدرسه نمی‌رسم.

۲۹- نماد ریاضی عبارت زیر کدام است؟

«برای هر عدد طبیعی، مجموع معکوس دو عدد متوالی همواره بزرگ‌تر یا مساوی ۲ است.»

$$x | x \in \mathbb{N}, \frac{1}{x} + \frac{1}{x+1} \geq 2 \quad (۲)$$

$$x | x \in \mathbb{N}, x + \frac{1}{x+1} \geq 2 \quad (۱)$$

$$x | x \in \mathbb{N}, \frac{1}{x} + \frac{1}{x+1} > 2 \quad (۴)$$

$$x | x \in \mathbb{R}, x + \frac{1}{x+1} > 2 \quad (۳)$$

۳۰- اگر $0 < a < b$ ، $c < 0$ آنگاه چه تعداد از روابط داده‌شده صحیح است؟

(الف) $a + c < b + c$

(ب) $ac < bc$

(د) $a - c < b - c$

(ج) $\frac{a}{c} < \frac{b}{c}$

(ه) $ac^2 < bc^2$

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۳۱- دانش‌آموزی اثبات می‌کند که $\Delta x^2 = x$ فقط یک ریشه دارد. اثبات او (با فرض درستی مراحل قبلی) در چند مرحله دچار اشکال است؟

(مرحله اول) $\Delta x^2 - x = 0$

(مرحله دوم) $x(\Delta x - 1) = 0$

(مرحله سوم) $\frac{x(\Delta x - 1)}{x} = \frac{0}{x}$

(مرحله چهارم) $\Delta x - 1 = 0$

(مرحله پنجم) $\Delta x = 1 \Rightarrow x = -\frac{1}{\Delta}$

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۳۲- کدام گزینه صحیح است؟

(الف) اگر طول و عرض یک مستطیل را دو برابر کنیم، آنگاه مساحت هم ۲ برابر می‌شود.

(ب) در یک مثلث قائم‌الزاویه به اضلاع قائمه a و b ، اگر اضلاع قائمه دو برابر شوند، آنگاه اندازه وتر جدید برابر با $\sqrt{a^2 + b^2}$ خواهد بود.

(۲) «الف» نادرست و «ب» نادرست

(۱) «الف» درست و «ب» درست

(۴) «الف» نادرست و «ب» درست

(۳) «الف» درست و «ب» نادرست

۳۳- ده درصد قیمت فروش کالایی برابر سود آن است. اگر قیمت فروش کالا y و قیمت خرید آن x باشد، در کدام گزینه، رابطه به درستی بیان شده است؟

(۴) $y - x = 0.1y$

(۳) $x - y = 0.1y$

(۲) $y - x = 0.1x$

(۱) $x - y = 0.1x$

۳۴- چه تعداد از تساوی‌های زیر صحیح است؟

(الف) $x > y \Rightarrow (-1)^x > (-1)^y$

(ب) $0 < a < 1 \Rightarrow \sqrt{a} > a$

(ج) $x < 0 \Rightarrow |x| = -x$

(د) $\sqrt{x^3 + y^3} = \sqrt{x^3} + \sqrt{y^3}$

۳ (۴)

۳ (صفر)

۱ (۲)

۲ (۱)

۳۵- اگر ۶ لیوان به صورت زیر داشته باشیم و در هر حرکت مجاز باشیم، دقیقاً ۳ لیوان را تغییر وضعیت دهیم، حداقل چند حرکت لازم است تا

تمام لیوان‌ها به شکل رو به بالا (غیر وارونه) قرار گیرند؟

۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

(۴) غیر قابل امکان

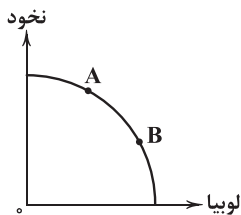
۳۶- کدام گزینه مفهوم «هزینه فرصت» را به درستی شرح می‌دهد؟

(۱) مجموع گزینه‌های دیگری که به علت انتخاب یک گزینه از دست داده‌ایم.

(۲) منافی که به علت انتخاب غلط از دست داده‌ایم و دیگر قابل بازگشت نیستند.

(۳) منافی که می‌توانستیم از بهترین گزینه بعدی خود به دست بیاوریم.

(۴) هزینه‌هایی که بابت تولید متحمل می‌شویم و بدون آن‌ها تولید برای ما ممکن نبوده است.

۳۷- با توجه به منحنی امکانات تولید زیر، همه گزینه‌ها درست هستند، به جز:

- (۱) با حرکت از A به B حجم تولید لوبیا افزایش می‌یابد.
- (۲) رسیدن به نقطه A یا B برای هر کشور وضعیت مطلوبی است.
- (۳) با حرکت از B به A تولید نخود کاهش می‌یابد.
- (۴) بین منابع مصرفی و حجم تولیدات رابطه مستقیمی وجود دارد.

۳۸- کدام گزینه پاسخ درست و کاملی به پرسش‌های زیر می‌دهد؟

(الف) چرا انسان‌ها مجبور هستند میان گزینه‌های مختلف انتخاب کنند؟

(ب) منابع توسط انسان خلق

(ج) کدام یک در ارتباط با الگو نادرست است؟

(د) کدام یک تعریف درستی از «مرز امکانات تولید» ارائه می‌دهد؟

(۱) الف: منابع در دسترس انسان کمیاب هستند. ب: نمی‌شود ج: نمایشی پیچیده از واقعیتی ساده د: حد فاصل میان آنچه می‌توانیم و آنچه نمی‌توانیم با منابع موجود تولید کنیم.

(۲) الف: زیرا ما با مفهوم هزینه فرصت روبه‌رو هستیم. ب: می‌شود ج: نمایشی پیچیده از واقعیتی ساده د: حد فاصل میان آنچه می‌توانیم و آنچه نمی‌توانیم با منابع موجود تولید کنیم.

(۳) الف: زیرا ما با مفهوم هزینه فرصت روبه‌رو هستیم. ب: می‌شود ج: به جزئیات توجه چندانی نمی‌شود. د: حداقل میزان تولید یک کالا با منابع موجود، با این مرز تعیین می‌شود.

(۴) الف: منابع در دسترس انسان کمیاب هستند. ب: نمی‌شود ج: به جزئیات توجه چندانی نمی‌شود. د: حداقل میزان تولید یک کالا با منابع موجود، با این مرز تعیین می‌شود.

۳۹- در جوامعی که ناهار مجانی به دانش‌آموزان داده می‌شود، هزینه فرصت اجتماع کدام است؟

(۱) منابعی که می‌توانسته صرف موارد دیگر بشود، اما به ناهار رایگان اختصاص داده شده است.

(۲) هزینه فرصت ندارد، زیرا این موارد به رایگان به دیگران داده می‌شود.

(۳) شامل هزینه‌هایی می‌شود که برای این غذا شده، من جمله مواد اولیه و نیروی انسانی.

(۴) هزینه فرصت ندارد، چرا که در جوامع منابع اضافی و بلااستفاده را صرف این کار می‌کنند.

۴۰- کدام عبارت‌ها در ارتباط با منحنی روبه‌رو درست می‌باشند؟

(الف) مقدار مصرف شیر در همه نقاط دو برابر پنیر است.

(ب) این منحنی همه ترکیبات ممکن درباره خرید شیر و پنیر را با بودجه مشخص نشان می‌دهد.

(ج) نقطه A حداکثر مصرف پنیر و حداقل مصرف شیر را نشان می‌دهد.

(د) با حرکت بر روی خط می‌توان علاوه بر مصرف، مقداری پول هم پس‌انداز کرد.

(۱) الف - ب

(۲) ب - ج

(۳) ج - د

(۴) الف - د

۴۱- کدام گزینه پاسخ درستی به پرسش‌های زیر می‌دهد؟

(الف) تصمیم برای داشتن حجم بیشتری از چیزی برابر است با

(ب) هزینه دررفته بر تصمیمات ما اثرگذار باشد.

(ج) کدام یک با مفهوم کارایی هم‌معنی است؟

(د) به شکل کلی، منابع در چند حالت میان دو کالای تولیدی تقسیم می‌شوند؟

(۱) الف: ناکارایی ب: باید ج: ناتوانی از تولید کالای بیشتر با منابع موجود د: ۳ حالت

(۲) الف: ناکارایی ب: باید ج: باقی ماندن منابع بیکار د: ۲ حالت

(۳) الف: کاهش تولیدات دیگر ب: نباید ج: باقی ماندن منابع بیکار د: ۲ حالت

(۴) الف: کاهش تولیدات دیگر ب: نباید ج: ناتوانی از تولید کالای بیشتر با منابع موجود د: ۳ حالت

۴۲- با توجه به مرز امکانات تولید زیر، کدام گزینه پاسخ درستی به پرسش‌های زیر می‌دهد؟

(الف) حرکت از به نشان از تلاش برای کارایی دارد.

(ب) در کدام نقطه، تولید گندم بیشتر از جو است؟

(ج) کدام نقطه با منابع موجود غیرقابل دستیابی است؟

(د) در کدام نقطه، همه منابع صرف تولید جو شده است؟

(۱) الف: B - B د: B ب: B ج: D د: E

(۲) الف: A - C ب: C ج: A د: F

(۳) الف: C - A ب: C ج: A د: F

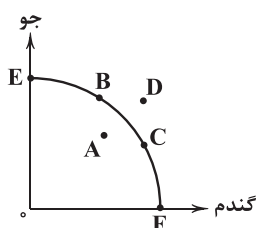
۴۳- کدام گزینه به اصل پنجم تصمیم‌گیری درست مربوط است؟

(۱) کمیابی منابع، هر جامعه را با مبادله با جوامع دیگر مواجه می‌سازد، یعنی چیزی را دریافت می‌کنند و چیزی را می‌دهند.

(۲) وقتی فردی یک میزان معین پول دارد، یعنی منابع در دسترس او محدود است و باید میان گزینه‌ها بده - بستان کند.

(۳) برای گرفتن یک تصمیم درست، نیاز است تا هزینه‌های تأثیرگذار بر انتخابمان را شناسایی کنیم.

(۴) ممکن است برخی از افراد سریعاً کمربند ایمنی خود را ببندند ولی برخی دیگر در بستن آن تعلل کنند.

(۲) الف: A - C ب: C ج: A د: F

(۴) الف: B - B د: B ب: B ج: D د: E

۴۴- کدام گزینه پاسخ درست و کاملی به دو پرسش زیر می‌دهد؟

(الف) کدام گزینه با مفهوم «بده - بستان» کاملاً هماهنگی دارد؟

(ب) هنگام حرکت از ناکارایی به کارایی باید

(۱) الف: یعنی چیزی را بگیری و چیزی را رها کنی. ب: منابع در دسترس را افزایش داد.

(۲) الف: یعنی چیزی را بگیری و چیزی را رها کنی. ب: در حجم منابع مورد استفاده افزایش ایجاد کرد.

(۳) الف: هزینه‌های انتخاب را محاسبه کنی. ب: منابع در دسترس را افزایش داد.

(۴) الف: هزینه‌های انتخاب را محاسبه کنی. ب: در حجم منابع مورد استفاده افزایش ایجاد کرد.

۴۵- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) اگر یک شرکت از همه فرصت‌ها برای استفاده از منابع بدون بدتر شدن اوضاع دیگران بهره‌گیرد، آن شرکت کاراست.

(ب) کشورها همانند شرکت‌ها باید تصمیم بگیرند که منابع کمیاب خود را چگونه میان تولیدات مختلف تقسیم کنند.

(ج) خوش بینی زیاد درباره درآمد آینده و پس انداز کم‌تر برای نیازهای آتی نشان از بی‌صبری زیاد دارد.

(د) تنها با مقایسه هزینه‌ها و منافع می‌توان تصمیم درست و منطقی و بدون نقصی را گرفت.

(۱) ص - ص - غ - غ (۲) غ - غ - ص - ص (۳) غ - غ - غ - غ (۴) ص - ص - ص - ص

۴۶- کدام عبارت، نادرست است؟

(۱) گنجینه نشاط، متعلق به سراینده بیت «هوای خود چو نهادم، رضای او چو گزیدم / جهان و هر چه در او، جز به کام خویش ندیدم» است.

(۲) اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایش‌نامه فارسی پرداخت، میرزا آقاخان کرمانی بود که چند نمایش‌نامه کوتاه تألیف کرد.

(۳) پس از انتشار مجله «بهار» در سال‌های مشروطه، دو مجله «دانشکده» و «نوبهار» با مدیریت ملک‌الشعرای بهار به عرصه ظهور رسیدند.

(۴) شخصیت‌هایی چون بهار، نسیم شمال، آخوندزاده و طالبوف در دوره بیداری، به نقد شرایط موجود پرداختند که با مخالفت دولت همراه بود.

۴۷- کدام بیت، سروده شخصیت ادبی معرفی شده در عبارت زیر است؟

«تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. آشنایی با سعدی، طبع وی را شکوفا ساخت. در دوره هفتم، نماینده مجلس

شد؛ ولی دست از اندیشه‌های پرشور آزادی‌خواهانه و وطن‌دوستانه برداشت و در نهایت، جانش را در راه آزادی فدا کرد.»

(۱) از خون جوانان وطن، لاله دمیده / از ماتم سـرو قدشان سـرو خمیده

(۲) غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم / خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم

(۳) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود ز جان شستم از برای آزادی

(۴) گر این چنین به خاک وطن، شب سحر کنم / خاک وطن چو رفت، چه خاکی به سر کنم؟

۴۸- عبارت زیر، معرف کدام شخصیت ادبی است؟

«در طنز، هجو و هزل، چیره‌دست بود. در شعر وی اگرچه اندیشه‌های نوگرایانه وجود دارد، ولی جایگاه خانوادگی (از نوادگان فتحعلی شاه

قاجار) و تفکرات شخصی او، مانع از آن می‌شود که وی در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار گیرد.»

(۱) علی اکبر دهخدا (۲) سید اشرف‌الدین گیلانی (۳) عارف قزوینی (۴) ایرج میرزا

۴۹- کدام اثر، متعلق به نگارنده عبارت زیر است؟

«مخدوم مهربان من، از آن زمان که رشته مراودت حضوری گسسته و شیشه شکیبایی از سنگ تفرقه و دوری شکسته، اکنون مدت دو سال

افزون است که نه از آن طرف بریدی و سلامی و نه از این جانب قاصدی و پیامی، طایر مکاتبات را پر بسته و کلبه مراودات را در بسته ...»

(۱) شمس و طغرا (۲) منشآت (۳) تاریخ بیداری ایرانیان (۴) خداوندنامه

۵۰- کدام عبارت درباره «فتحعلی خان صبا کاشانی» نادرست است؟

(۱) بیت «به نام خداوند بینش‌نگار / خرد آفرین، آفرینش‌نگار» از سروده‌های وی است.

(۲) وی پرچمدار بازگشت ادبی است و منظومه «گلشن صبا» را به تقلید از «بوستان» سعدی سروده.

(۳) وی در قصیده‌سرایی سبک شاعران دوره عراقی را سرلوحه کار خود قرار داد.

(۴) وی حماسه‌ای مذهبی در بیان معجزات پیامبر (ص) و دلیری‌های حضرت علی (ع) سروده است.

۵۱- کدام بیت، یادآور اثری از شاعر معرفی شده در عبارت زیر است؟

«شاعر، روزنامه‌نگار، نمایشنامه‌نویس و نظریه‌پرداز دوره مشروطیت که در روزنامه‌اش به افشاگری اعمال پلید و مقاصد شوم رجال خائن زمان

می‌پرداخت و سرانجام پیش از آن‌که به اوج شکوفایی برسد به دست رضاخان ترور شد.»

(۱) دفتر پیشینیان را سوخت باید فرد فرد / داستان باستان را شست باید باب باب

(۲) سعادت بشر، آرمان و ایده‌آل تو بود / درود بر تو و بر ایسده‌آلت ای پوشکین!

(۳) آیت شمس و قمر گر تو بخوانی تمام / با تو بگویم تنویی فتنه دور قمر

(۴) خیالشان که نماید به ما کنون جز خواب؟ / پیامشان که رساند مگر نسیم شمال؟

۵۲- در کدام گزینه به وزن بیت «دوش مرا عشق تو ز جامه برانگیخت / بی عدد از دیدگانم اشک فرو ریخت» اشاره شده است؟

- (۱) مفتعلن مفاعله مفتعلن مفاعله
(۲) مفتعلن فاعله مفتعلن فاعله
(۳) مفتعلن فاعله مفتعلن فاعله
(۴) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

۵۳- وزن کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) هم طبع ملول گشت از آن شعر چو آب
(۲) از خون جگر، سیل و ز دل پاره درو خاک
(۳) دایم به خرابیات مرا رفتن از آن است
(۴) بسیار جفاهات رسیده است به رویم

۵۴- وزن همه گزینه‌ها را می‌توان به دو صورت رکن‌بندی کرد؛ به جز.....

- (۱) جهل من و ظلم تو فلک را چه تفاوت
(۲) هر که در راه عشق، صادق نیست
(۳) جز رویتان که دیده‌ست از روی رنگ، رویی
(۴) بی وصل تو بود عاشقانت

۵۵- کدام گزینه در وزنی با «پایه‌های ناهمسان» سروده شده است؟

- (۱) آه دود آخته‌های می‌خواهم
(۲) دو دم زندگی، مایه جانکنی است
(۳) سر راه ناامیدی نه مقام انتظار است
(۴) نیست در رنگ اعتبار ثبات

۵۶- همه گزینه‌ها در «وزن واحدی» سروده شده‌اند؛ به جز.....

- (۱) ز سعی خاک به گردون، غبار نتوان برد
(۲) فریب جلوه طاووس زین چمن نخوری
(۳) نگه چو جوهر آینه سوخت ریشه به مزگان
(۴) کسی که بخت سیه سایه بر سرش افکند

۵۷- وزن کدام بیت را می‌توان به دو صورت «همسان» و «ناهمسان» رکن‌بندی کرد؟

- (۱) تا آینه روی ما بود
(۲) یک آه سرد، نیم‌شبی از جگر برآ
(۳) دل را ز نگه دام هوس بر سر راه است
(۴) هر چند نوبهاریم یا جوش لاله‌زاریم

۵۸- تقطیع کدام بیت، با الگوی هجایی «U - U / U - U / U - U» یکسان است؟

- (۱) آن حور روح فش را بر عقل جلوه کردم
(۲) زهری که به سوی بیازمودم
(۳) گفتم بنالم از تو به یاران و دوستان
(۴) ای کرده دلم سوخته درد جدایی

۵۹- وزن کدام بیت، متفاوت است؟

- (۱) اندر عجبم که چشم آن ماه
(۲) پندی بشنو که تا چو مخدوم
(۳) گر تو به دو گانه‌ای ز ما پیشی
(۴) این عشوه اوست خاک آدم را

۶۰- کدام گزینه با بیت زیر، هم‌وزن است؟

- «شهدی است با شرنگ و نشاطی است با تعب»
(۱) خورشید سما را چو ز چرخ است نسب
(۲) ماهی که ز رخسارش فتنه‌ست به چین اندر
(۳) آزاده مانده‌ایم ز کام و هوای خویش
(۴) گردم به باد ساری گردی همی ولیکن

داروی دردناک است آن را که درد نیست»
خورشید زمینی و چو چرخ چه عجب
وز طرّه طرّارش رخنه است به دین اندر
تا گشته‌ایم از سر معنی، غلام عشق
باران تو پیامد بنشانند جمله گردم

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (علوم و فنون ادبی ۱، شماره ۶۱ تا ۷۰) و زوج درس ۲ (علوم و فنون ادبی ۲، شماره ۷۱ تا ۸۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

توجه: داوطلبانی که قصد شرکت در کنکور سراسری ویژه دی ماه را دارند به تمامی سوالات زوج درس ۱ (علوم و فنون ادبی ۱، شماره ۶۱ تا ۷۰) و زوج درس ۲ (علوم و فنون ادبی ۲، شماره ۷۱ تا ۸۰)، پاسخ دهند.

زوج درس ۱

علوم و فنون ادبی ۱ (سوالات ۶۱ تا ۷۰)

۶۱- کدام عبارت درباره «شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم» نادرست است؟

- ۱) رایج‌ترین انواع شعر فارسی در این دوره، «حماسی»، «مدحی» و «غنائی» بود.
- ۲) شعر غنائی با دو شاعر مشهور، رودکی و ناصر خسرو، قوت و استحکام یافت.
- ۳) داستان‌سرایی و قصه‌پردازی و آوردن حکایت‌ها و مثل‌ها در شعر این دوره آغاز گشت.
- ۴) شعر حکمی و اندرزی (تعلیمی) در این دوره به وجود آمد ولی در دوره سلجوقیان به پختگی رسید.

۶۲- کدام عبارت، نادرست است؟

- ۱) «یادگار زریران» از نمونه آثار غیردینی زبان پهلوی است که با این حال رنگ دینی نیز دارد.
- ۲) «هزار و یک‌شب» از آثار ادبی زبان پهلوی است که از میان رفته، ولی ترجمه آن با تغییرات فراوان در دست است.
- ۳) زبان‌های ایرانی میانه، به دو گروه زبان‌های «پارتی» و «پهلوی» تقسیم می‌شوند.
- ۴) «درخت آسوریک» از نمونه قطعات شعری زبان فارسی باستان است که میان اندرزننامه‌های منثور جای دارد.

۶۳- در کدام گزینه به نام شخصیت معرفی شده در عبارت زیر، اشاره شده است؟

«او برای ایجاد حکومت و دولت مستقل ایرانی و برانداختن با تضعیف حکومت بغداد دست به کار شد تا عظمت و اقتدار ایران را به آن بازگرداند. وی نه با زبان عربی آشنایی داشت و نه اجازه داد تا این زبان در دستگاه حکومت او به کار رود؛ به همین سبب، زبان فارسی دری را که خود می‌فهمید و با آن سخن می‌گفت - زبان رسمی قلمرو خود اعلام کرد.»

- ۱) از پس او عمرولیث آمد برون زی سیستان
- ۲) همی تا جاودان را نام در تازی ابد باشد
- ۳) آل زبید اندر ری و گرگان برآوردند سر
- ۴) عماد دین و قطب ملک، منصور

۶۴- با توجه به متن زیر همه گزینه‌ها صحیح‌اند؛ به جز

«پارسا زاده‌ای را نعمت بیکران به دست افتاد؛ فسق و فجور آغاز کرد. باری، به نصیحتش گفتم: ای فرزند، دخل، آب روان است و عیش، آسیاب‌گردان؛ یعنی خرج فراوان کردن، مسلم کسی را باشد که دخل معین دارد.

چو دخلت نیست، خرج آهسته‌تر کن که می‌گویند ملاحان سرودی،
اگر باران به کوهستان نبارد به سالی دجله گردد، خشک رودی»

- ۱) حذف فعل و ترکیب وصفی مقلوب در متن به کار رفته.
- ۲) محور فکری متن مدیریت خرج و دخل، رعایت اقتصاد و میانه‌روی در زندگی است.
- ۳) کاربرد سجع و تشبیه در متن مشهود است.
- ۴) در متن هر دو نوع «رای» مفعولی و فک اضافه وجود دارد.

۶۵- اثر زیر در چه زمانی تألیف شد؟

«پس امیر ابومنصور عبدالرزاق، دستور خویش، ابومنصور المعمری را بفرمود تا خداوندان کتب را، از دهقانان و فرزندگان و جهان‌دیدگان از شهرها بیاورد و چاکر او ابومنصور المعمری به فرمان او نامه کرد و کس فرستاد به شهرهای خراسان و هشیاران از آن جا بیاورد از هر جای و از هر شارسن، گرد کرد و بنشانند به فراز آوردن این نامه‌های شاهان و کارنامه‌هاشان.»

- ۱) ۴۴۶ هجری قمری ۲) ۳۶۴ هجری قمری ۳) ۳۴۶ هجری قمری ۴) ۳۶۶ هجری قمری

۶۶- کدام عبارت درباره زبان‌های ایرانی نادرست است؟

- ۱) آثار بر جای مانده زبان فارسی باستان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است که به خط میخی نوشته شده است.
- ۲) زبان پارتی در جنوب و جنوب غربی به ویژه در ناحیه پارس متداول بوده است.
- ۳) زبان فارسی باستان در دوره هخامنشیان یعنی ۵۵۹ تا ۳۳۰ ق.م. رایج بود.
- ۴) زبان پارتی، در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان، تألیف می‌شده است.

۶۷- در همه گزینه‌ها آرایه «واژه‌آرایی» وجود دارد؛ به جز

- ۱) اگر آهسی برآرم از دل تنگ
 - ۲) چه گویمت که دل تنگ تو که را ماند
 - ۳) صد تنگ شکر خورد ز پهلوی رخت
 - ۴) از خلق تنگ بر تو جهان تنگ گشته است
- به تنگ آیند خلق عالم از من
اگر تو خورده نگیری دهان تنگ تو را
ترسم که دهان تو به تنگ آید از او
بیرون ز پای خویش کن این کفش تنگ را

۶۸- شاعر در کدام گزینه از «واج آرایی» بهره بیشتری برده است؟

- ۱) گر هوس شکار دل نیست تو را ز بهر چه
- ۲) در جهان از باد خشمش زلزله خیزد همی
- ۳) شب شراب که باشد رخ تو شاهد و شمعی
- ۴) چو هر دو سر به هم آورده‌اند در اسرار

۶۹- مفهوم کدام رباعی، متفاوت است؟

- ۱) ساقی غم من بلند آوازه شده است
با موی سپید سرخوشم کز می تو
- ۲) ما لُغَبَتِ کَانِیم و فَلَک، لُغَبَتِ بَاز
یک‌چند درین بساط بازی کردیم
- ۳) ای چرخ فلک خرابی از کینه توست
وی خاک اگر سینه تو بشکافند
- ۴) جامی است که عقل، آفرین می‌زندش
این کوزه‌گر دهر چنین جام لطیف

۷۰- مفهوم کدام گزینه با بیت «هر کجا دردی است درمانیش هست / درد عشق است آن‌که درمانیش نیست» متناسب‌تر است؟

- ۱) دردمندان چه قدر خون جگر می‌خورند
- ۲) ندارد درد بی‌درمان به جز تسلیم، درمانی
- ۳) هر شکوه‌ای که هست، ز درمان بود مرا
- ۴) به مردن هم عاجی نیست رنجور محبت را

زوج درس ۲

علوم و فنون ادبی ۲ (سوالات ۷۱ تا ۸۰)

۷۱- «تعداد تشبیه‌ها» در کدام گزینه بیشتر است؟

- ۱) مست تمام آمده است بر در من نیم شب
- ۲) دلم نماند و گدازید چون شکر در آب
- ۳) هر چند که زلفت دل من گوش ندارد
- ۴) اگر تو ماهی، گردون تو سرای من است

۷۲- در همه گزینه‌ها «تشبیه فشرده اضافی» وجود دارد؛ به جز

- ۱) کز آه عاشقان، شب زلفت رساترست
- ۲) ز چمن نرست سروی که ز بیخ برکنندش
- ۳) به سیرت بهشتی، به صورت بهاری
- ۴) ورنه در مهد زمین، آسودگی موجود نیست

۷۳- در کدام گزینه، همه ارکان تشبیه وجود دارد؟

- ۱) چون سنگ بدم، هستم امروز چو یاقوت
- ۲) طالع زلف یار را مانند
- ۳) نشخوار غمت زخم چو اشتر
- ۴) عشق است خلاصه وجودم

۷۴- در کدام گزینه هم «تشبیه فشرده» و هم «تشبیه گسترده» وجود دارد؟

- ۱) یاران چو فرشته ز خرابات رمیدند
- ۲) کسی که عشق تو بر وی گذر کند چون برق
- ۳) به یاد آن قد چون تیر و ابروی چو کمان
- ۴) جفاجوی که من دارم هوای تیر مژگانش

- ۷۵- در همهٔ گزینه‌ها «مضامین رایج در سبک عراقی» به کار رفته است؛ به جز
- (۱) درد عشقت ز ازل بود مرا همدم دل
(۲) صوفیان را سخن من به سماع آورده است
(۳) خیز بت رویا! تا مجلس زی سبزه بریم
(۴) آن را که غمی چون غم من نیست چه داند
- ۷۶- با توجه به ویژگی‌های زبانی، گزینهٔ متناسب با شعر دورهٔ عراقی کدام است؟
- (۱) راه تو زی خیر و شر، هر دو گشاده است
(۲) مر قول زبان را به ره گوش، تو بشنو
(۳) اگر ز دل، غرض توست صبر، معدوم است
(۴) وگرنه من ای‌در همی بودمی
- ۷۷- کدام بیت، یادآور نام اثری است که عبارت زیر در مقدمهٔ آن ذکر شده است؟
- «امیر تیمور به من دستور داد که ساده بنویسم؛ به طوری که عامهٔ مردم بفهمند.»
- (۱) کو خیمه و طویله؟ کو کار و حال و حيله؟
(۲) گوش کن شرح شرفنامهٔ مهر از خواجه
(۳) چو آفتاب، دهانی به صد زبان باید
(۴) به جان ستاند، اگر باد گردی آرد ازو
- ۷۸- کدام عبارت دربارهٔ «نثر دوران عراقی» نادرست است؟
- (۱) سلطان حسین بايقرا و امیر علیشیر نوایی در حوزهٔ ادبی هرات، ترکی‌گویی و ترکی‌نویسی را تشویق می‌کردند.
(۲) ظهیرالدین بابر، کلیل و دمنه را به انشای دورهٔ خود بازگرداند و آن را «انوار شهیلی» نامید.
(۳) به وجود آمدن سستی و ضعف در ساخت دستوری جملات نثر، از ویژگی‌های دیگر این دوره است.
(۴) نثر فنی کم‌کم در قرن هفتم ضعیف می‌شود و در قرن هشتم با سیطرهٔ تیموریان بر ایران از میان می‌رود.
- ۷۹- کدام گزینه با بیت «دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی»، تناسب معنایی بیشتری دارد؟
- (۱) فیض اکسیر بود اشک، سحرخیزان را
(۲) صحبت روشن‌ضمیران، کیمیای دولت است
(۳) می‌کند خورشید تابان، ذره را اکسیر عشق
(۴) خاک غربت، کیمیای مردم نیک‌اختر است
- ۸۰- کدام گزینه با بیت «هر چه به گرد خویشتن می‌نگرم در این چمن / آینهٔ ضمیر من جز تو نمی‌دهد نشان» تناسب معنایی بیشتری دارد؟
- (۱) عشاق، دل به دیدهٔ روشن کشیده‌اند
(۲) در هیچ ذره نیست که شوری ز عشق نیست
(۳) نیست در وحدت سرای آفرینش، ذره‌ای
(۴) اگر چه ذره سزاوار مهر تابان نیست

- ۸۱- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟
- (الف) علمی که به فعالیت‌های غیرارادی می‌پردازد با آن‌که دربارهٔ انسان بحث می‌کنند، جزء علوم انسانی نیستند؛ مانند علم پزشکی که به بدن انسان و سلامتی و بیماری می‌پردازد ولی در گروه علوم طبیعی محسوب می‌شود.
(ب) رویکردی که علمی مانند فلسفه، اخلاق و علوم دینی را غیرعلمی می‌دانستند، در اوایل قرن بیستم با چالش‌های متعددی مواجه شد و کم‌کم در محافل علمی از رونق افتاد.
(ج) رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعی و اسارت‌هایی که در اثر کنش‌های انسان‌ها پدید می‌آید، از فواید علوم اجتماعی است.
(د) هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی یک ذخیرهٔ دانشی دارد که راهنمای زندگی آن‌هاست و آن را از تجربه‌های فردی و اجتماعی، مطالعات مدرسه‌ای، دانشگاهی و ... آموخته است.

(۱) غ - ص - ص - غ (۲) ص - غ - ص - غ (۳) ص - غ - غ - ص (۴) غ - ص - ص - غ

۸۲- عبارتهای زیر به ترتیب نشانگر چیست؟

- دانشی که دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط داشته باشد.

- علم نجوم ستارگان و سیاره‌ها را مطالعه می‌کند.

- هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح شود، زمینه برای پیدایش و رشد آن فراهم می‌گردد.

- موضوع آن، شناسایی قوانین کلی موجودات است که شامل همه موجودات است.

(۱) علوم اجتماعی و انسانی بومی - علوم طبیعی - دانش علمی - فلسفه

(۲) علوم اجتماعی اسلامی و ایرانی - علوم طبیعی - دانش عمومی - فلسفه

(۳) علوم انسانی و اجتماعی بومی - علوم ابزاری - دانش عمومی - متافیزیک

(۴) علوم اجتماعی اسلامی و ایرانی - علوم ابزاری - دانش علمی - علوم تفهیمی

۸۳- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با نمودارهای زیر درست است؟

(الف)

(ب)

(۱) این ادعا را که دانش علمی، راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر است و دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است، را انکار

می‌کند و همه دانش‌ها را حاصل از زندگی می‌داند - برخی از دانشمندان علوم اجتماعی، موضوع علوم انسانی و علوم اجتماعی را یکسان می‌دانند ولی

روش آن دو را متفاوت می‌دانند، این دسته روش علوم اجتماعی را همان روش علوم طبیعی ولی روش علوم انسانی را روش‌های غیرتجربی می‌دانند.

(۲) دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود بلکه دانش‌های فراتجربی مانند دانش‌های عقلانی و وحیانی را نیز شامل می‌شود که هر کدام ملاک سنجش

و اعتباریابی خاص خود را دارد، برتری دانش تجربی بر دانش عمومی را بی‌اعتبار می‌داند و به عکس دانش عمومی پایه و اساس هر گونه دانشی است - علوم

اجتماعی و علوم انسانی از فعالیت‌های طبیعی بدن نیز بحث می‌کنند، به همین دلیل برخی علوم انسانی و علوم اجتماعی و علوم طبیعی را یکی می‌دانند.

(۳) دانش عمومی و دانش علمی رابطه متقابل دارند، بر یک‌دیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند، از این‌رو هر دانش

علمی با هر دانش عمومی سازگار می‌شود - روان‌شناسی نمونه‌ای از علوم انسانی و جامعه‌شناسی نمونه‌ای از علوم اجتماعی‌اند.

(۴) دانش عمومی، دانش غیرموقوت و نامعتبر نیست بلکه کم و بیش در آن، دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد، دانش علمی امکان اعتباریابی بیشتری

دارد و ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از آن را دارد - موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی خود

بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند ولی برخی علوم انسانی در زمره علوم اجتماعی نیستند.

۸۴- عبارتهای زیر به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط هستند؟

- علوم انسانی و اجتماعی بومی

- طرح یک مسئله خاص

- روان‌شناسی

- قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند که شامل همه موجودات می‌شود و مخصوص موجودات طبیعی یا انسانی و اجتماعی نیست.

دانش علمی	(ج)	(الف)	متافیزیک
(ب)	در گروه علوم انسانی است ولی جزء علوم اجتماعی نیست.	به زبان و منطق جهان‌شمول سخن بگوید.	(د)

(۱) ب - الف - ج - د

(۲) الف - ب - ج - د

(۳) الف - ج - د - ب

(۴) الف - ب - د - ج

۸۵- هر عبارت علت، معنا یا مفهوم یا موضوع، پیامد کدام گزینه است؟ (به ترتیب)

- داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها توسط علوم اجتماعی

- یادگیری آن از بدو تولد آغاز می‌شود و تا پایان عمر ادامه دارد.

- دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می‌ماند و دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.

(۱) آگاهی درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری - دانش عمومی - تعارض در ذخیره دانشی جوامع

(۲) فراهم آمدن فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح برای دانشمندان - دانش عمومی - تعارض در ذخیره دانشی جوامع

(۳) فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب برای دانشمندان علوم اجتماعی - دانش علمی - تعارض در ذخیره دانشی جوامع

(۴) در امان ماندن از آسیب‌های احتمالی در زندگی اجتماعی - دانش علمی - تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی

۸۶- به ترتیب، هر عبارت علت کدام گزینه است؟

- موضوعات متفاوت علوم انسانی و علوم اجتماعی

- جلوگیری از ورود دانش عمومی به قلمرو دانش علمی

- مطالعه علمی اجتماعاتی مثل کلاس، محله، خانواده، روستا، شهر و ...

(۱) کنش‌های انسان به کنش‌های اجتماعی او فرو کاسته نمی‌شود - حفظ هویت دانش علمی - شکل‌گیری علوم اجتماعی

(۲) روش علوم اجتماعی، روش تجربی و روش علوم انسانی، روش‌های غیرتجربی است - حفظ هویت دانش علمی - شکل‌گیری علوم اجتماعی

(۳) وجود انسان به ابعاد اجتماعی‌اش تقلیل نمی‌یابد - فروپاشی مرز دانش علمی و دانش عمومی - شکل‌گیری علوم انسانی

(۴) کنش‌های انسان به کنش‌های اجتماعی او فرو کاسته نمی‌شود - حفظ برتری دانش عمومی بر دانش علمی - شکل‌گیری علوم انسانی

۸۷- کدام گزینه به ترتیب به سوالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- شناخت کنش چگونه امکان‌پذیر است؟

- نتیجه موضوعات متفاوت علوم انسانی و علوم اجتماعی چیست؟

- نسبت میان علوم انسانی و علوم اجتماعی چگونه است؟

- چرا پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است؟

(۱) در نظر گرفتن اهداف و معانی کنش - برخی رشته‌های دانشگاهی مانند هنر و فلسفه، علوم اجتماعی، مطالعات فرهنگی را با روش‌های غیرتجربی

مطالعه می‌کنند - مکمل یک‌دیگرند - پیچیدگی کنش اجتماعی و پیامدهای آن

(۲) با فهم هدف و معنای آن - روش علوم اجتماعی را تجربی و روش علوم انسانی غیرتجربی است - به هم نیازمندند و مکمل یک‌دیگرند - پدیده‌های اجتماعی پیچیده‌اند.

(۳) در نظر گرفتن تصمیم و اقدام انسان - وجود انسان را به ابعاد اجتماعی‌اش تقلیل نمی‌دهد - از یک‌دیگر مستقل‌اند - آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی

(۴) با فهم هدف و معنای آن - کنش‌های انسان را به کنش‌های اجتماعی فرو نمی‌کاهد - موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است - آگاهانه و

ارادی بودن کنش‌های اجتماعی

۸۸- کدام گزینه در ارتباط با «علوم اجتماعی» و «فواید علوم طبیعی» به ترتیب درست و نادرست است؟

(۱) کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن را مطالعه می‌کنند و خود، بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند ولی برخی علوم اجتماعی در زمره علوم

انسانی نیستند - جهان طبیعت و پدیده‌های آن را مطالعه می‌کنند و به انسان در استفاده از طبیعت کمک می‌کنند.

(۲) مطالعه علمی اجتماعاتی مانند کلاس، محله، خانواده، روستا، شهر، کشور و جهانی که در آن زندگی می‌کنیم، به شکل‌گیری علوم اجتماعی انجامید

- علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن‌ها، ابزار بهره‌مندی انسان از طبیعت‌اند.

(۳) درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهند و به آن‌ها کمک می‌کنند که از طبیعت و علوم طبیعی به شیوه صحیح

استفاده کنند - با شناخت طبیعت و قوانین آن، انسان را از محدودیت‌های طبیعت رها می‌کند.

(۴) به دانش‌هایی گفته می‌شود که اجتماعات انسانی و چگونگی اثرگذاری آن‌ها بر کنش‌ها و شیوه زندگی ما و همچنین اثرپذیری آن‌ها از کنش‌ها و

شیوه زندگی ما را به روش علمی مطالعه می‌کنند - با شناخت طبیعت و قوانین آن، به انسان قدرت پیش‌بینی حوادث طبیعی و پیش‌گیری از

آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات مختلف را می‌دهند.

۸۹- کدام گزینه با متن زیر مرتبط نیست؟

«شکستن سنگ در معادن سنگ و تخریب ایمن سازه‌های عظیم و آسمان‌خراش‌ها با استفاده از دینامیت بدون آسیب رساندن به ساختمان‌های اطراف»

(۱) علوم اجتماعی درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهند و به آن‌ها کمک می‌کنند که از طبیعت و علوم طبیعی به

شیوه صحیح استفاده کنند.

(۲) علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را دارند، از این‌رو علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی از اهمیت بیشتری برخوردارند.

(۳) علوم اجتماعی، ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آن‌ها را دارند و فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح

را برای دانشمندان فراهم می‌آورند.

(۴) علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن‌ها، ابزار بهره‌مندی انسان از طبیعت و همچنین وسیله غلبه او بر محدودیت‌های طبیعی‌اند.

۹۰- به ترتیب کدام گزینه در ارتباط با «پیامدهای تعارض در ذخیره دانشی جوامع» و «فواید علوم اجتماعی»، نادرست و درست است؟

(۱) دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی از دست می‌رود - با شناخت طبیعت و قوانین آن به انسان، قدرت پیش‌بینی

حوادث طبیعی و پیش‌گیری از آن‌ها را می‌دهند و به او در استفاده از طبیعت کمک می‌کنند.

(۲) شناسایی آسیب‌ها و اشکالاتی که به دانش عمومی راه پیدا کرده‌اند - علوم اجتماعی با شناخت پدیده‌های اجتماعی، به انسان‌ها امکان می‌دهند

که آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی را پیش‌بینی کنند.

(۳) رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر - با داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای

دانشمندان فراهم می‌آورند.

(۴) طرح ایده‌های جدید، آن را حل می‌کند - علوم اجتماعی، ابزار بهره‌مندی انسان از طبیعت و همچنین وسیله غلبه بر محدودیت‌های طبیعی‌اند.

جامعه‌شناسی (۱)

۹۱- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟
الف) عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آن‌ها تکوینی است؛ یعنی براساس آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید و به همین دلیل با اراده اعضا تغییر نمی‌کند.

ب) پدیده‌های تکوینی را انسان‌ها ایجاد نمی‌کنند ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند، به جهان اجتماعی راه می‌یابند و به پدیده‌های اعتباری تبدیل می‌شوند.

ج) بخش‌هایی از جهان اجتماعی به آسانی تغییر می‌کنند و تغییر آن‌ها، تحول مهمی در جهان اجتماعی پدید نمی‌آورد.

۱) غ - ص - غ - ص (۲) ص - غ - غ - ص (۳) غ - ص - ص - ص (۴) ص - غ - غ - ص

۹۲- عبارتهای زیر به ترتیب به کدام مفهوم اشاره دارند؟

- نوع آگاهی‌ای که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد.

- خرده‌فرهنگ محترکان و متکدیان

- تفسیر انسان از زندگی و مرگ و باور او نسبت به اصل جهان

- برای دانا شدن باید به مدرسه رفت.

۱) مشترک و عمومی - ضدفرهنگ - عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی - هنجار نهاد تعلیم و تربیت

۲) خصوصی و فردی - ضدفرهنگ - لایه‌های عمیق - هنجار نهاد تعلیم و تربیت

۳) مشترک و عمومی - خرده‌فرهنگ ناسازگار - عقاید کلان - ارزش نهاد تعلیم و تربیت

۴) فردی و خصوصی - خرده‌فرهنگ ناسازگار - عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی - نماد نهاد تعلیم و تربیت

۹۳- هر عبارت به ترتیب با کدام قسمت جدول زیر مرتبط است؟

- از جنس وسیله و روش هستند.

- کنش اجتماعی

- وجود حاضر غایب

- ارزش‌های اجتماعی

(د)	هنجار اجتماعی	کنش فردی	(ب)
خردترین پدیده اجتماعی	(الف)	(ج)	عدالت، امنیت و آزادی

۴) الف - د - ج - ب

۳) الف - ب - د - ج

۲) الف - د - ب - ج

۱) ب - د - ج - الف

۹۴- هر عبارت به ترتیب با کدام قسمت نمودار زیر مرتبط است؟

- علاقه به نوشتن کتاب خاص

- آزادی بیان

- پاسخ سلام فرد سلام‌کننده

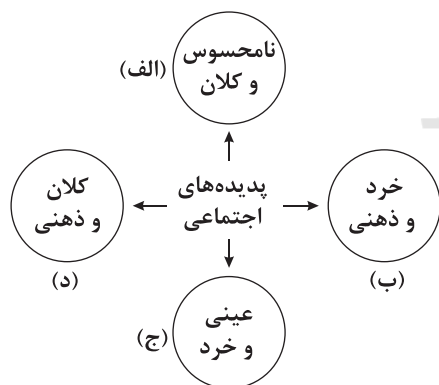
- تصور جهان بدون جنگ

۱) د - الف - ج - ب

۲) ج - د - ب - الف

۳) ب - د - ج - الف

۴) ب - ج - الف - د

۹۵- به ترتیب هر عبارت معنا یا مفهوم، علت، پیامد کدام گزینه است؟

- ارتباط اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی

- تغییر برخی از هنجارها و نمادها به تغییر در لایه‌های عمیق منجر شود.

- خریداری نفت از کشورهای نفت‌خیز به ارزان‌ترین قیمت ممکن، از سوی کشورهای صنعتی

۱) نمادهای اجتماعی - تحول و تغییر بنیادین جهان اجتماعی - مفقود بودن بعد ذهنی و معنایی نفت

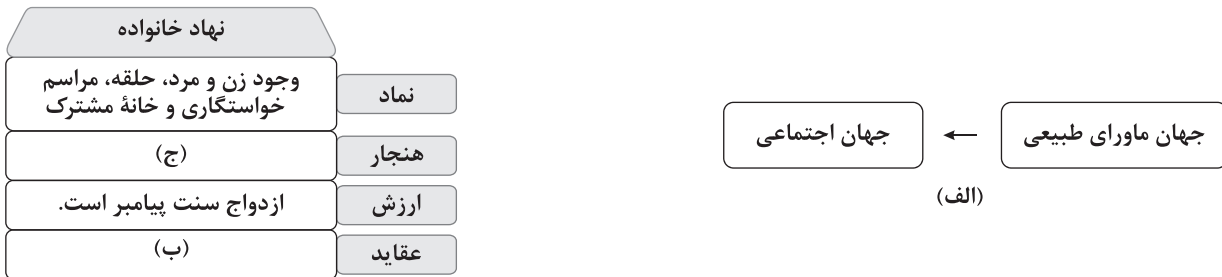
۲) نهادهای اجتماعی - تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر در جهان اجتماعی - مفقود بودن بعد عینی و ذهنی نفت

۳) نهادهای اجتماعی - تحول و تغییر بنیادین جهان اجتماعی - مفقود بودن بعد ذهنی و معنایی نفت

۴) نهادهای اجتماعی - تحول و تغییر بنیادین جهان اجتماعی - عدم اطلاع کافی از اهمیت مادی و عینی نفت

۹۶- به ترتیب کدام گزینه با نمودارهای زیر مرتبط است؟

۱) سنت‌ها و قوانین الهی با انسان‌های شاکر و ناسپاس و جوامع عادل و ظالم یکسان عمل نمی‌کند - کارکرد مهم خانواده، تربیت فرزندان است - با ازدواج نیمی از دین حفظ می‌شود.

۲) شناخت خداوند و فرشتگان، آرمان‌ها و ارزش زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد - برای تشکیل خانواده باید ازدواج کرد - خانواده برای تداوم نسل ضروری است.

۳) سنت‌ها و قوانین الهی با انسان‌های شاکر و ناسپاس و جوامع عادل و ظالم یکسان عمل نمی‌کند - کارکرد مهم خانواده، فرزندآوری است - با ازدواج نیمی از دین حفظ می‌شود.

۴) شناخت خداوند و فرشتگان، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد - خانواده برای تداوم نسل ضروری است - برای تشکیل خانواده باید ازدواج کرد.

۹۷- کدام گزینه به ترتیب به سوالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- وضع قواعد خاص برای مقابله با زلزله نشانه چیست؟

- تقسیم‌بندی پدیده‌های اجتماعی به خرد و کلان چه فوایدی دارد؟

- کدام بعد پدیده‌های اجتماعی در جهان اجتماعی، اهمیت بسیاری دارد؟

۱) گستره جهان اجتماعی - تأکید بر شباهت‌های آن‌ها - معنایی و ذهنی

۲) ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی - اثرپذیری کنش از پدیده‌های اجتماعی - بعد محسوس و ذهنی

۳) ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی - اثرگذاری کنش بر پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان - معنایی و ذهنی

۴) پدیده‌های تکوینی - شناسایی اجزای جهان اجتماعی - بعد محسوس و عینی

۹۸- به ترتیب در ارتباط با «ویژگی مشترک تمامی پدیده‌های اجتماعی»، «مصادیق فرهنگ»، «ویژگی مشترک سیاست، اقتصاد، خانواده و تعلیم و تربیت» و «بازار ارزش‌های بین‌المللی (فارکس)» کدام گزینه درست است؟

۱) هویتی محسوس دارند - باورها و ارزش‌های اخلاقی - نهادهای اجتماعی - ذهنی و کلان

۲) هیچ‌یک فاقد معنا نیستند - نگرش به عالم و آدم - نهادهای اجتماعی - کلان و عینی

۳) هیچ‌یک فاقد معنا نیستند - شیوه‌های یاددهی و یادگیری - رفع نیاز - عینی و خرد

۴) عینی و ذهنی هستند - شیوه‌های گذران اوقات فراغت - رفع نیاز - کلان و عینی

۹۹- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «لایه‌های جهان اجتماعی» و «دنیای گسترده ما»، نادرست و درست است؟

۱) بخش‌هایی که امکان تغییر بیشتری دارند، تأثیرات حیاتی و اساسی بر جهان اجتماعی می‌گذارند - بیشتر شبیه بازی گروهی است، افراد مختلفی در آن عضویت دارند و نقش آن‌ها توسط همه اعضا تعریف یا پذیرفته می‌شود، در بازی گروهی، بازیکنان، داوران و تماشاگران قواعد بازی را می‌دانند.

۲) بخش‌هایی که کم‌تر در معرض تغییرند، اگر حذف شوند، جهان اجتماعی فرو می‌ریزد - برای تشخیص پدیده‌هایی که به آن تعلق دارند، معیار و قاعده خاصی نیاز هست، با اطمینان می‌توان گفت پدیده‌های اجتماعی، طبیعی و ماوراءالطبیعه به جهان اجتماعی تعلق دارند.

۳) بخش‌هایی که تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند، بیشتر در معرض تغییر قرار می‌گیرند - مانند یک موجود زنده، اعضای مختلفی دارد و این اعضا در ارتباط با هم، از نوعی نظم و فرهنگ برخوردارند و اگر نتوانند فرهنگ خود را حفظ کنند یا از طریق وراثت به نسل بعدی منتقل کنند، فرو می‌ریزند.

۴) بخش‌هایی که تأثیرات حیاتی و اساسی ندارند، به آسانی تغییر می‌کنند - گستره آن به اندازه دانش و آگاهی هر فرد است و مرزهای آن همان مرزهای دانش است، هر چه شناخت صحیح بیشتری از پدیده‌های اجتماعی داشته باشیم، زندگی اجتماعی انسان در مسیر سعادت بیشتری قرار می‌گیرد.

۱۰۰- کدام گزینه جدول زیر را به ترتیب کامل می‌کند؟

می‌توانند حذف شوند	(ب)	نظم	(الف)
(د)	مجموعه‌های بزرگ	(ج)	خانواده - امنیت - صلح - احترام به قانون

۱) پدیده‌های اعتباری - جهان اسلام و جهان غرب - پدیده ذهنی و کلان - لایه‌های سطحی جهان اجتماعی

۲) پدیده‌های اجتماعی - جهان طبیعت و جهان ماورای طبیعت - پدیده طبیعی - لایه‌های سطحی جهان اجتماعی

۳) پدیده‌های اجتماعی - جهان طبیعت و جهان غرب - پدیده طبیعی - هنجارها و نمادها

۴) به جهان اجتماعی تعلق دارند - جهان اسلام و جهان غرب - پدیده نامحسوس و خرد - هنجارها و نمادها

جامعه‌شناسی (۲)

- ۱۰۱- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟
 الف) فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها مربوط به قوم و منطقه خاصی است، از محدوده قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند و جهانی نمی‌شوند؛ حتی اگر نسبت به سایر مناطق نگاه سلطه‌جویانه داشته باشند.
 ب) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد، همان فرهنگ حق است. فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد اما هنجارهای آن موافق با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد.
 ج) فرهنگ جهانی باید آزادی انسان را از قید و بندهایی که مانع رسیدن انسان به کمال انسانی‌اش می‌شوند تأمین کند و همواره با دو پرسش همراه است، آزادی از که؟ و آزادی برای که؟ زیرا آزادی همواره رهایی از یک امر است، برای رسیدن به امری دیگر.
 د) تأکید بر اشتراکات و شباهت‌ها در فرهنگ جهانی، مستلزم نادیده گرفتن تفاوت‌ها نیست و قبول تفاوت‌ها و محترم شمردن آن‌ها در فرهنگ جهانی اهمیت بسیاری دارد.

۱) ص - غ - ص ۲) غ - ص - ص ۳) ص - غ - ص ۴) غ - ص - ص - غ

۱۰۲- عبارتهای زیر به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط هستند؟

- عدالت

- در صورت عدم وجود آن، زمینه ظلم بر انسان فراهم می‌گردد.

- مسئولیت و تعهد

- به نیاز رشد جمعیت کره زمین و کمبود منابع با تولید محصولات تراریخته پاسخ داده است.

ویژگی‌های فرهنگ مطلوب	مشخصات
(الف)	زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم می‌کند.
عقلانیت	(ج)
(ب)	از پایمال شدن حقوق انسان‌ها و تفرقه میان جوامع جلوگیری می‌کند.
آزادی	(د)

۱) الف - ج - ب - د

۲) ب - د - ج - الف

۳) ب - ج - الف - د

۴) ب - د - الف - ج

۱۰۳- به ترتیب کدام گزینه موارد زیر را مشخص می‌کند؟

- اشتراک فرهنگ مسیحیت و فرهنگ ژاپن

- افتراق فرهنگ اسلام و فرهنگ اینکاها

- اشتراک فرهنگ صهیونیسم و فرهنگ سرمایه‌داری

۱) گستره جغرافیایی وسیع - عدم تداوم تاریخی بالا و گستره جغرافیایی وسیع - فرهنگ استکبار

۲) تداوم تاریخی بالا - عدم تداوم تاریخی بالا و گستره جغرافیایی وسیع - فرهنگ استکبار

۳) تداوم تاریخی بالا - تداوم تاریخی بالا و گستره جغرافیایی وسیع - فرهنگ سلطه

۴) گستره جغرافیایی وسیع - تداوم تاریخی بالا و گستره جغرافیایی وسیع - فرهنگ سلطه

۱۰۴- عبارتهای زیر به ترتیب به کدام نوع فرهنگ اشاره دارد؟

- عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری است.

- قبول تفاوت‌ها و محترم شمردن آن‌ها، اهمیت بسیاری دارد.

- انسان محکوم به سرنوشتی محتوم است.

- نژاد خاصی را مورد توجه قرار می‌دهد و با رویکرد دنیوی خود، دیگران را در خدمت به آن نژاد به کار می‌گیرد.

۱) فرهنگ حق - فرهنگ جهانی - فرهنگ جبرگرا - فرهنگ صهیونیسم

۲) فرهنگ عام - فرهنگ مطلوب - فرهنگ سلطه - فرهنگ سرمایه‌داری

۳) فرهنگ جهان‌شمول - فرهنگ فطری - فرهنگ جبرگرا - فرهنگ سرمایه‌داری

۴) فرهنگ حق - فرهنگ جهانی - فرهنگ سلطه - فرهنگ صهیونیسم

۱۰۵- کدام گزینه جدول زیر را به ترتیب کامل می‌کند؟

انواع فرهنگ‌ها براساس قابلیت جهانی شدن	نمونه‌ها	پیامد
دارای ارزش‌های عام و جهان‌شمول	(ج)	در مسیر جهانی شدن
(الف)	سرمایه‌داری و صهیونیسم	جهان را به دو منطقه مرکزی و منطقه پیرامون تقسیم می‌کند.
(ب)	اینکاها و ژاپن	جهانی نشده‌اند.

۱) دارای ارزش‌های قومی و قبیله‌ای بدون نگاه سلطه‌جویانه - دارای ارزش‌های قومی و قبیله‌ای با ارزش‌های مطلوب جهانی - فرهنگ سلطه

۲) دارای ارزش‌های قومی و قبیله‌ای با نگاه سلطه‌جویانه - دارای ارزش‌های قومی و قبیله‌ای با ارزش‌های فطری - فرهنگ اسلام و فرهنگ مسیحیت

۳) دارای ارزش‌های قومی و قبیله‌ای با نگاه سلطه‌جویانه - دارای ارزش‌های قومی و قبیله‌ای بدون نگاه سلطه‌جویانه - فرهنگ اسلام و فرهنگ مسیحیت

۴) دارای ارزش‌های فطری و ویژگی‌های مطلوب جهانی شدن - دارای ارزش‌های قومی و قبیله‌ای بدون نگاه سلطه‌جویانه - فرهنگ سلطه

۱۰۶- کدام گزینه به سؤالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟ (به ترتیب)

- چرا آزادی همواره دو پرسش همراه دارد؟

- چرا برخی فرهنگ‌ها نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند؟

- ایجاد زمینه نفوذ سلطه‌گران، پیامد چیست؟

- چگونه فرهنگ به پرسش‌های همیشگی بشر درباره معنای زندگی و مرگ پاسخ می‌دهد؟

(۱) فرهنگ جهانی باید آزادی انسان را از قید و بندها تأمین کند - از پاسخ به نیازهای ابدی و معنوی چشم‌پوشی می‌کند - عدم وجود مسئولیت و عدالت - عقلانیت سطح دو

(۲) زیرا آزادی همواره رهایی از یک امر برای رسیدن به امری دیگر است - عدم وجود ارزش حقیقت - عدم وجود مسئولیت و تعهد - عقلانیت سطح یک

(۳) آزادی همواره رهایی از قید و بندهاست برای رسیدن به کمال و حقوق انسانی - عدم وجود حقیقت - عدم وجود آزادی - عقلانیت سطح یک

(۴) برای مشخص شدن معنای آزادی - به حقیقتی قائل نیستند - عدم وجود معنویت - عقلانیت سطح دو

۱۰۷- کدام گزینه در ارتباط با «ارزش جهان‌شمول معنویت» و «فرهنگ سلطه» به ترتیب نادرست و درست است؟

(۱) فرهنگی که صرفاً متوجه نیازهای مادی و دنیوی انسان است و از نیازهای ابدی چشم‌پوشی می‌کند، دچار بحران معنویت است - غلبه یک قوم، جامعه یا گروه خاصی را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگر اقوام، جوامع و گروه‌ها را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند.

(۲) آدمی درباره مرگ و زندگی خود پرسش‌های بنیادینی دارد که به آن‌ها با ارزش جهان‌شمول معنویت پاسخ می‌دهد و فرهنگی که از نیازهای ابدی و دنیوی انسان چشم‌پوشی کند، بشر را دچار بحران‌های هویتی می‌سازد - فرهنگی است که عقاید و ارزش‌های آن مربوط به قوم و منطقه خاصی است و از محدوده قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند.

(۳) انسان علاوه بر نیازهای معنوی و فطری، نیازهای مادی و دنیوی نیز دارد، فرهنگی که از معنویت که ارزشی جهان‌شمول است، برخوردار نباشد، نمی‌تواند به نیازهای مادی پاسخ دهد و بشر را به بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازد - فرهنگی است که دیگر اقوام، جوامع و گروه‌ها را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند.

(۴) آدمی درباره معنای زندگی و مرگ و جایگاه خود در جهان هستی پرسش‌های بنیادینی دارد که ارزش جهان‌شمول معنویت به آن‌ها پاسخ می‌دهد - فرهنگی است که با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به دو منطقه مرکزی و پیرامونی تقسیم می‌کند.

۱۰۸- در ارتباط با گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی فرهنگ‌های مختلف، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) در طول زمان، در سرزمینی واحد، فرهنگ‌های متفاوتی پدید می‌آیند و در زمانی واحد در سرزمین‌های متعدد، فرهنگ‌های گوناگونی شکل می‌گیرند، فرهنگ‌های مختلف گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی متفاوتی ندارند.

(۲) برخی فرهنگ‌ها در مناطقی محدود به وجود می‌آیند و از مرزهای جغرافیایی خود عبور نمی‌کنند ولی برخی دیگر گسترش بسیاری دارند.

(۳) برخی عناصر فرهنگی، تداوم تاریخی و گسترش جغرافیایی بیشتری دارند و برخی این‌گونه نیستند و این تنوع به عقاید و ارزش‌های اساسی و کلان آن‌ها بر می‌گردد، یعنی روح و شالوده فرهنگ‌ها متنوع‌اند.

(۴) نه تنها فرهنگ‌ها، بلکه عناصر و اجزای فرهنگ‌ها نیز به این صورت هستند که برخی از مرزهای جغرافیایی خود عبور نمی‌کنند و برخی دیگر گسترش بسیاری دارند.

۱۰۹- به ترتیب، هر عبارت پیامد، علت، پیامد، پیامد چیست؟

- پیدایش عرفان‌های دروغین

- پذیرش تفاوت‌ها

- نابرابری

- مدینه فاسقه

(۱) عقلانیت سطح اول - فراهم شدن انگیزه شناخت متقابل جوامع - فرهنگ صهیونیسم - عقاید و ارزش‌ها و هنجارهای آن مطابق نیازهای فطری اما نهادهای آن مطابق فطرت نیست.

(۲) پاسخ‌گویی کاذب به نیازهای معنوی - فراهم شدن انگیزه شناخت متقابل جوامع - فرهنگ جهانی بدون نگاه سلطه‌جویانه - جامعه‌ای است که عقاید و ارزش‌های آن حق اما هنجارها و رفتارهای آن همسو با حق نباشد.

(۳) پاسخ‌گویی کاذب به نیازهای معنوی انسان - محافظت از صلح جهانی - فرهنگ سرمایه‌داری - شکل‌گیری جامعه‌ای که عقاید و ارزش‌های آن حق است اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نیست.

(۴) عقلانیت سطح دوم - محافظت از صلح جهانی - فرهنگ صهیونیسم - عقاید و ارزش‌ها و هنجارهای آن مطابق نیازهای فطری اما نمادهای آن مطابق فطرت نیست.

۱۱۰- به ترتیب، هر عبارت تعریف، مصداق، ویژگی‌های کدام نوع فرهنگ و جامعه است؟

- جامعه‌ای که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد.

- نمونه بارز تأکید همزمان بر شباهت‌ها و تفاوت‌های میان انسان‌ها و فرهنگ‌ها است.

- در طالع‌بینی، خصوصیات خلقی و رفتاری افراد تحت تأثیر موقعیت اجرام آسمانی و زمان تولد آن‌ها تصور می‌شود.

- هر کس، فردی را بی‌آن‌که مرتکب قتل یا فساد در زمین شده باشد، بکشد؛ چنان است که گویی همه انسان‌ها را کشته و هر کس انسانی را از مرگ رهایی بخشد، چنان است که گویی همه مردم را زنده کرده است.

(۱) جامعه سلطه - فرهنگ مطلوب - فرهنگ مسئول - فرهنگ جهانی

(۲) مدینه فاسقه - مراسم حج - فرهنگ جبرگرا - فرهنگ مطلوب جهانی

(۳) مدینه فاسقه - فرهنگ جهانی - فرهنگ دنیاگریز - فرهنگ جهانی

(۴) فرهنگ سلطه - مراسم حج - فرهنگ جبرگرا - فرهنگ سلطه

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۹

جمعه ۱۴۰۱/۰۸/۰۶

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه درستی را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

سؤالات آزمون پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۱۰۰	مدت پاسخگویی: ۱۰۰ دقیقه
تعداد سؤال ویژه دی‌ماه: ۱۲۰	مدت پاسخگویی ویژه دی‌ماه: ۱۱۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	وضعیت پاسخگویی		شماره سؤال		مدت پاسخگویی ویژه دی‌ماه
			اجباری	پاسخگویی	از	تا	
۱	زبان عربی (اختصاصی)	۲۰	اجباری		۱۱۱	۱۳۰	۲۰ دقیقه
۲	تاریخ ۳ تاریخ ۱ تاریخ ۲	۱۰	اجباری		۱۳۱	۱۴۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب		۱۴۱	۱۵۰	
		۱۰	زوج کتاب		۱۵۱	۱۶۰	
۳	جغرافیا ۳ جغرافیای ایران جغرافیا ۲	۱۰	اجباری		۱۶۱	۱۷۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب		۱۷۱	۱۸۰	
		۱۰	زوج کتاب		۱۸۱	۱۹۰	
۴	فلسفه ۲ منطق فلسفه ۱	۱۰	اجباری		۱۹۱	۲۰۰	۳۰ دقیقه
		۱۰	اجباری		۲۰۱	۲۱۰	
		۱۰	اجباری		۲۱۱	۲۲۰	
۵	روان‌شناسی	۱۰	اجباری		۲۲۱	۲۳۰	۱۰ دقیقه

** داوطلبانی که قصد شرکت در کنکور سراسری ویژه دی‌ماه را دارند، به تمامی سؤالات زوج درس پاسخ دهند.

زبان عربی (اختصاصی)

■ عین الأنسب في الجواب للترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۱۱۸ – ۱۱۱):

۱۱۱- «و لا تستوي الحسنه و لا السيئة ادفع بالتي هي أحسن»

(۱) «و نیکی کردن و بدی کردن با هم برابر نیستند، به طریقه‌ای که نکوست، پاسخ بده!»

(۲) «و نیکی و بدی برابر نیستند، به شیوه‌ای که بهتر است، پاسخ بده!»

(۳) «و حسنات و سیئات برابر نیستند، پس به همان شیوه‌ای که نکوتر است، پاسخ بده!»

(۴) «و نیکی و بدی با یکدیگر برابر نیستند، پس به طریقه‌ای که نکوتر است، پاسخ بده!»

۱۱۲- «إنما البصير من يبصر العالم الأكبر الذي قد انطوى فيه!»:

(۱) همانا بینا کسی است که بتواند دنیای بزرگ‌تری را که در وی نهفته شده است، ببیند!

(۲) بینا فقط کسی است که دنیای بزرگ‌تری را که در وی به هم پیچیده شده است، ببیند!

(۳) قطعاً شخص با بصیرت آن شخصی است که دنیای بزرگی را که درونش است، مشاهده کند!

(۴) تنها شخص بیناست که قادر است دنیای بزرگ‌تری را که در وی به هم پیچیده‌اند، مشاهده کند!

۱۱۳- «الناس كلهم في خلقهم سواء ولكنهم مختلفون في خلقهم و سلوكهم!»:

(۱) مردم به طور کلی در آفرینش‌شان یکسانند اما در خلق‌و‌خو و رفتار متفاوتند!

(۲) مردم همگی خلقتی یکسان دارند، ولی آنان در اخلاق و رفتارهای‌شان متفاوت هستند!

(۳) مردمان در آفرینش برابر و مساوی هستند، لکن در خلق‌و‌خو و رفتار متفاوت می‌باشند!

(۴) مردمان همگی در خلقت‌شان برابر و یکسان‌اند، اما در خلق‌و‌خو و رفتارشان متفاوت می‌باشند!

۱۱۴- «إن من حماقة أن يحاول المرء لإرضاء جميع الناس فهذه غاية لا تدرك!»:

(۱) قطعاً از نادانی است اگر انسان برای خشنودی همه مردم تلاش کند، چه این هدفی است که دست یافته نمی‌شود!

(۲) قطعاً حماقت است که آدمی برای خشنود ساختن همه مردم تلاش کند، چراکه این هدفی است که دست یافته نمی‌شود!

(۳) بی‌شک حماقت آن است که آدمی بخواهد همه مردمان را خشنود سازد، چه این هدف، دست نیافتنی است!

(۴) همانا از نادانی است که تلاش انسان برای رضایت همه مردم باشد، زیرا این، هدفی است که محقق نخواهد شد!

۱۱۵- عین الصحيح:

(۱) بعضُ الظواهر كالأفلام الخيالية تصديقها صعب! بعضی پدیده‌های طبیعی مانند فیلم‌های تخیلی است، نمی‌شود آن را باور کرد!

(۲) يُحِبُّ والدي أن يتناول لحم السمك مرتين في كل أسبوع! پدرم دوست دارد که هر دو هفته یکبار گوشت ماهی بخورد!

(۳) ظاهرة تساقط الأسماك من السماء تُحير الناس! ظاهراً ریزش پی‌درپی ماهیان از آسمان مردم را شگفت‌زده ساخته است!

(۴) أرسل فريق علمي للتعرف على أسباب تلك الحادثة الطبيعية! تیمی علمی برای شناخت علل آن حادثه طبیعی فرستاده شد!

۱۱۶- عین الخطأ:

(۱) أيُّها النَّاس، دَعُوا الخلاف و العدوان و تعایشوا تعایشاً سلمياً! ای مردم: از اختلافات و دشمنی‌ها پرهیز کنید و با یکدیگر به شکلی مسالمت‌آمیز زندگی کنید!

(۲) من أراد جهلاً أن يفرق بين المسلمين فهو عميل العدو! هرکس بخواهد از روی نادانی میان مسلمانان تفرقه ایجاد کند، او مزدور دشمن است!

(۳) إذا جادلک النَّاس فجادلهم بالتي هي أحسن! هرگاه مردم با تو مجادله کردند، با روشی که نیکوتر است با آنان مجادله کن!

(۴) جعل الله النَّاس شعوباً و قبائل ليتعارفوا! خداوند مردم را ملت‌ها و قبائلی قرار داده است تا با یکدیگر آشنایی پیدا کنند!

۱۱۷- «یکی از دانش‌آموزان پیشنهاد کرد حدیثی بر روی تابلوی دیواری نوشته شود!»: عین الصحيح:

(۱) كان أحد من الطلاب قد اقترح أن يكتب حديثاً على اللوحة الجدارية!

(۲) اقترحت إحدى التلميذات أن يكتب حديثاً على اللوحة الجدارية!

(۳) كان اقترح أحد التلاميذ أن يكتب حديثاً على اللوحة الجدارية!

(۴) اقترحت تلميذة أن تكتب حديثاً على اللوحة الجدارية!

۱۱۸- «إن الله لا يعذر على الجهل!»: عین ما هو أنسب لمفهوم العبارة:

(۱) کف درباست صورت‌های عالم / ز کف بگذر اگر اهل صفایی

(۲) علم نور است و جهل تاریکی / علم راحت برد به باریکی

(۳) بنده پیر مغانم که ز جهلم برهاند / پیر ما هر چه کند عین عنایت باشد

(۴) کسی کو خرد را ندارد ز پیش / دلش گردد از کرده خویش ریش

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (١٢١ - ١١٩):

١١٩- «زان الله السماء بأنجم كالدُّرر!»:

- (١) الدُّرر: اسم - جمع مكسّر أو تكسير (مفردة مذكّر) - معرب / كالدُّرر: الجازّ و المجرور
- (٢) الله: لفظ الجلالة - معرفة (علم) - مذكّر / فاعل و مرفوع بالضمة الظاهرة
- (٣) زان: فعل ماضٍ - حروفه كلّها أصلية (مجزّء ثلاثي) - لازم / فعلٌ و الجملة فعلية
- (٤) أنجم: جمع مكسّر (مفردة: نجم) - نكرة - معرب / مجرور بحرف «ب» الجازّ

١٢٠- «قيمة كلّ امرئٍ بأعماله الحسنة!»:

- (١) كلّ: اسم - مذكّر - نكرة - معرب / مضاف إليه و هو من الأسماء دائم الإضافة
- (٢) أعمال: جمع تكسير (مفردة: عامل) - معرب / مجرور بحرف الجرّ و هو مضاف
- (٣) قيمة: مؤنث - جمعه: قيم - نكرة / مبتدأ و مضاف و الجملة اسمية
- (٤) الحسنة: اسم - مفرد - معرفة (بال) - معرب / صفة للموصوف «أعمال» و مجرور بالتبعية

١٢١- «و يقول الكافر يا ليتني كنت تراباً!»:

- (١) يقول: فعل مضارع - مجزّء ثلاثي (مصدره: قول) - معلوم - للمفرد الغائب / الجملة فعلية
- (٢) الكافر: مذكّر - جمعه: الكفّار - اسم فاعل (مأخوذ من الفعل المجزّء الثلاثي) / فاعل و مرفوع بالضمة
- (٣) ي: ضمير متّصل - للمتكلم وحده - مبني / مفعول (أو مفعول به) و منصوب
- (٤) كنت: ماضٍ - مجزّء ثلاثي - للمتكلم وحده / من الأفعال الناقصة، خبره المنصوب: تراباً

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (١٣٥ - ١٢٢):

١٢٢- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) لَيْتَ مَهْدِيّاً فَائِزٌ فِي مُسَابِقَةِ كُرَةِ الْمِضَّةِ!
- (٢) تَنْمُو الشَّجَرَةُ مِنْ حَبَّةٍ صَغِيرَةٍ!
- (٣) سِتَّةٌ فِي أَحَدٍ عَشَرَ يُسَاوِي سِتَّةً وَ سِتِّينَ!
- (٤) يَا زَمِيلَتِي! مَا الْمَقْصُودُ مِنْ مَرَافِقِ الْعَامَّةِ!

١٢٣- عین الخطأ (حسب الواقع):

- (١) الْحِصَّةُ ← قِسْمٌ مِنْ شَيْءٍ وَ قَدْ يُطْلَقُ عَلَى الصَّفِّ الدَّرَاسِيِّ!
- (٢) فُرُغَ (مَكَانٌ) ← أَصْبَحَ خَالِياً مِنَ الْأَفْرَادِ أَوْ الْأَشْيَاءِ!
- (٣) الْقُرْآنُ ← إِسْمُ الْمَصْحَفِ فِي الْإِسْلَامِ وَ فِي اللُّغَةِ بِمَعْنَى الْقِرَاءَةِ!
- (٤) أُبْصِرَ (شَخْصٌ) ← جَعَلَ الْغَيْرَ بَصِيرًا!

١٢٤- ما هو أصغر الأعداد من العقود؟!

- (١) ثلاثون
- (٢) عشرة
- (٣) عشرون
- (٤) ستون

١٢٥- عین عددًا يمكن أن يُحذف من الجملة:

- (١) تفكّر ساعة خبير من عبادة سبعين سنة!
- (٢) رأيان، خبير من رأي واحد!
- (٣) بيتنا يقع في الشارع الخامس عشر من المدينة!
- (٤) إثنان لا ينظر الله إليهما؛ قاطع الرحم و جار السوء!

١٢٦- عین الخطأ (في العدد و المعدود):

- (١) أربعة من الطلّاب شاركوا في المباراة!
- (٢) عدد الحاضرين في الصّف خمسة عشر!
- (٣) إشتريت أحد عشر تفّاحات و أكلت اثنتين منها!
- (٤) هناك أربعة أسابيع في الشهر و للأسبوع سبعة أيام!

١٢٧- عین الصحيح عن الأفعال (على التوالي):

«تنتشرين - أقبِلوا - تفضّلتم»

- (١) «ن» من حروفه الأصلية - للجمع المذكّر الغائب - مصدره على وزن «تفعيل»
- (٢) له حرفان زائدان - فعل ماضٍ - لازم
- (٣) للمفرد المؤنث الغائب - متعدّد - له حرفان زائدان
- (٤) مصدره على وزن «افتعال» - لازم - فعل ماضٍ

۱۲۸- «أنا و زميلتي و والدي و أختاي سافرنا إلى المشهد. كم عدد المسافرين!؟»

(۱) ستة (۲) خمسة (۳) أربعة (۴) سبعة

۱۲۹- عین الصحیح للفرغین:

«..... صدیقی تلمیذ کسلان، سه یجتهد أكثر!»

(۱) إِنَّ - لَيْتَ (۲) كَأَنَّ - أَنْ (۳) لَعَلَّ - إِنَّ (۴) أَنْ - لَعَلَّ

۱۳۰- عین ما لا یوجد فیہ الخطأ (حسب الإعراب):

(۱) الحفاظُ على المراقفِ واجبٌ على كلِّ مواطنٍ!
(۲) إِنَّ هذا دليلاً على ضعفِ عقلِ العدو!
(۳) كَأَنَّ إرضاءَ جميعِ الناسِ غايةٌ لا تُدرَك!
(۴) كان هؤلاء ملتزمونَ بقوانينِ الإسلام!

DriQ.com

تاریخ

۱۳۱- کدام چهره برجسته فرهنگی در دوره ناصرالدين شاه قاجار به ریاست دارالترجمه همايوني منصوب شد و کدام عبارت درباره او نادرست است؟

- (۱) میرزا فتحعلی خان آخوندزاده - با آن که مورخ نبود اما تاریخ‌نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد.
- (۲) محمد حسن خان اعتمادالسلطنه - نخستین کسی است که واقعتاً قتل امیرکبیر را بازتاب داده است.
- (۳) محمد حسن خان اعتمادالسلطنه - در یکی از آثارش به نام صدرالتواریخ، امیرکبیر را ستایش می‌کند.
- (۴) میرزا فتحعلی خان آخوندزاده - مؤلف کتاب حقایق الاخبار ناصری است.

۱۳۲- کدام عامل تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت؟

- (۱) گسترش مدارس جدید
- (۲) گسترش کشفیات باستان‌شناسی در ایران
- (۳) انقلاب مشروطیت
- (۴) جنگ‌های ایران و روسیه

۱۳۳- به ترتیب، نخستین اقدام نادر افشار برای دستیابی به حکومت چه بود و از جمله شروط او برای پذیرش سلطنت کدام است؟

- (۱) دعوت بزرگان کشور، علما و سران ایل‌ها به شورای دشت مغان - موروثی شدن سلطنت در خاندان او
- (۲) دعوت بزرگان کشور، علما و سران ایل‌ها به شورای دشت مغان - برکناری تهماسب دوم صفوی از حکومت
- (۳) خلع تهماسب دوم صفوی از سلطنت به بهانه بی‌کفایتی - حل اختلافات مذهبی با دولت عثمانی
- (۴) خلع تهماسب دوم صفوی از سلطنت به بهانه بی‌کفایتی - گسترش مناسبات سیاسی و اقتصادی ایران با اروپا

۱۳۴- چه تعداد از عبارتهای زیر درباره کریم‌خان زند و دوره حکومت زند صحیح است؟

(الف) کریم‌خان زند از ادامه لشکرکشی و جنگ برای در اختیار گرفتن سایر مناطق ایران دست کشید و همین امر، موجبات آرامش و آبادانی قلمرو او را فراهم آورد.

(ب) در دوره او، اقداماتی برای بهبود کشاورزی و بازرگانی صورت گرفت و شهرهای شیراز و بندر بوشهر به مراکز مهم تجارت داخلی و خارجی تبدیل شدند.

(ج) در دوره زندیه، فعالیت‌های علمی و آموزشی رونق گرفت و مدرسه‌های جدیدی ساخته شد.

(د) در دوره زندیه، هیئت‌هایی از روسیه و انگلستان برای ایجاد مراکز تجاری به ایران آمدند، اما با کریم‌خان به توافق نرسیدند.

(ه) ساخت مجموعه مسجد و بازار و حمام وکیل، ارگ کریم‌خانی، بازسازی آرامگاه سعدی، باغ دلگشا و کاخ خورشید گوشه‌ای از اقدامات عمرانی کریم‌خان زند در شیراز است.

(۱) ۵ (۲) ۴ (۳) ۲ (۴) ۳

۱۳۵- با وجود دخالت‌های کشورهای اروپایی در امور داخلی عثمانی، مانع شد که این کشور به طور کامل تحت سلطه اروپاییان قرار بگیرد و

این امپراتوری تا به حیات خود ادامه داد.

(۱) تسلط عثمانی بر مسیر اصلی تجارت زمینی و دریایی بین شرق و غرب - پایان جنگ جهانی اول

(۲) رقابت بین کشورهای اروپایی - پایان جنگ جهانی اول

(۳) اصلاحات و اقدامات دولتمردان عثمانی - آغاز جنگ جهانی اول

(۴) گستردگی قلمرو عثمانی در بخش‌های وسیعی از شمال آفریقا، آسیای غربی و اروپای شرقی - آغاز جنگ جهانی اول

۱۳۶- منظور از «انقلاب باشکوه» در تاریخ انگلستان چیست؟

- ۱) تأسیس نخستین مجلس قانون‌گذاری در این کشور
- ۲) پیروزی البور کرامول بر چارلز یکم، پادشاه انگلستان
- ۳) انحلال نظام پادشاهی و تأسیس نظام جمهوری در انگلستان
- ۴) پیروزی پارلمان انگلستان در جدال میان مجلس و پادشاه در سال ۱۶۸۸

۱۳۷- آمریکا پس از استقلال، از چه طریقی به پیشرفت‌های وسیع سیاسی، اقتصادی و صنعتی دست یافت؟

- ۱) شکست انگلیسی‌ها و رقابت با کشورهای استعمارگر اروپایی
 - ۲) پیشروی به سوی شرق و کشتار وسیع سرخ‌پوستان
 - ۳) گسترش قلمرو و بهره‌گیری از نیروی کار بردگان آفریقایی
 - ۴) گسترش استعمار و تصرف سرزمین‌هایی در آفریقا، آسیا و آمریکای جنوبی
- ۱۳۸- از جمله مشهورترین روشنفکران فرانسه و بودند که دومی

- ۱) ولتر - مونتسکیو - بر اهمیت انتخابات تأکید می‌کرد.
- ۲) ولتر - روسو - تشکیل حکومت را حاصل قراردادی اجتماعی می‌دانست.
- ۳) روسو - مونتسکیو - از اطاعت انسان از عقل مادی و مبارزه با خرافات سخن می‌گفت.
- ۴) مونتسکیو - روسو - از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع می‌کرد.

۱۳۹- کدام گزینه درباره پیمادهای انقلاب صنعتی در داخل اروپا نادرست است؟

- ۱) گسترش استعمار و افزایش استثمار و بهره‌کشی از کارگران
- ۲) گسترش بی‌رویه شهرها و رشد سریع جمعیت
- ۳) نارضایتی‌های اجتماعی و اقتصادی و آلودگی‌های زیست‌محیطی
- ۴) تغییر مناسبات انسانی، اجتماعی و اقتصادی در اروپا

۱۴۰- کدام یک از برنامه‌های پتر کبیر برای کسب منافع تجاری و سیاسی بود؟

- ۱) استخدام کارشناسان اروپایی و تأسیس مدارس
- ۲) تقویت ارتش به ویژه نیروی دریایی
- ۳) گسترش سرزمین روسیه و دستیابی به دریاهای آزاد
- ۴) جنگ‌های متعدد با ایران، عثمانی و انگلستان

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (تاریخ ۱)، شماره ۱۴۱ تا ۱۵۰ و زوج درس ۲ (تاریخ ۲)، شماره ۱۵۱ تا ۱۶۰ فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

توجه: داوطلبانی که قصد شرکت در کنکور سراسری ویژه دی‌ماه را دارند به تمامی سؤالات زوج درس ۱ (تاریخ ۱)، شماره ۱۴۱ تا ۱۵۰ و زوج درس ۲ (تاریخ ۲)، شماره ۱۵۱ تا ۱۶۰، پاسخ دهند.

زوج درس ۱

تاریخ (۱) (سؤالات ۱۴۱ تا ۱۵۰)

۱۴۱- شیوه‌ای از زندگی که انسان‌های نخستین در دوره گردآوری خوراک پدید آوردند، بر چه اساسی استوار بود؟

- ۱) شکار جانوران، یکجانشینی و گردآوری دانه و میوه
- ۲) گردآوری دانه و میوه، کشت غلات و رام کردن جانوران
- ۳) دوره‌گردی، شکار جانوران و گردآوری ریشه گیاهان
- ۴) ساخت ابزارهای سنگی، شکار جانوران و کشت غلات

۱۴۲- در فاصله سال‌های ۲۴۰۰ تا ۲۲۰۰ ق.م چه کسانی بر بین‌النهرین فرمان می‌راندند و پیامد تشکیل امپراتوری توسط آن‌ها چه بود؟

- ۱) اکدی‌ها - انتقال قدرت از نظامی‌ها به کاهنان
- ۲) اکدی‌ها - تبادل بیشتر فرهنگ و تمدن در بین‌النهرین
- ۳) اموری‌ها - تبدیل شهر بابل به یکی از مراکز بزرگ تجارت بین‌المللی
- ۴) اموری‌ها - اتحاد اقوام و مردمی که دارای اندیشه، آداب و رسوم، صنعت و هنر گوناگونی بودند.

۱۴۳- شهرت تمدن مصر بیش از هر چیز، به خاطر چیست؟

- ۱) ابداع خط هیروگلیف
- ۲) بناهای باستانی
- ۳) شکوه و عظمت فراغنه
- ۴) ساخت نخستین کاغذ

۱۴۴- مهم ترین اثر بر جا مانده درباره عقاید آریاییان هند چه نام دارد و محتوای آن چیست؟

(۱) وداها - سروده‌هایی در ستایش آفرینش و خدایان

(۲) وداها - آداب و مناسک قربانی کردن

(۳) ریگ‌ودا - تعلیم آموزه‌های دینی و وظایف برهمن‌ها

(۴) ریگ‌ودا - چگونگی اجرای آداب و مناسک دینی

۱۴۵- به ترتیب هر یک از اقدامات زیر مربوط به کدام سلسله باستانی در چین است؟

(الف) یکسان کردن مقیاس وزن‌ها و عیار سکه‌ها

(ب) گشایش جاده ابریشم

(ج) تکمیل دیوار چین

(د) راهیابی آیین بودا به چین

(۱) چه‌این - هان - چه‌این - هان

(۲) هان - چه‌این - هان - چه‌این

(۳) چه‌این - هان - هان - چه‌این

(۴) چه‌این - هان - چه‌این - هان

۱۴۶- اساس تعالیم کنفوسیوس چه بود؟

(۱) با سختی کشیدن و ترک وابستگی‌های دنیوی می‌توان به رستگاری رسید.

(۲) افراد باید براساس توانمندی‌ها و شایستگی‌های خود به خدمت گرفته شوند.

(۳) مردم چطور باید رفتار کنند و حاکمان چگونه باید رفتار مناسب را در جامعه ترویج دهند.

(۴) برای رسیدن به سعادت باید از خدایان پیروی کرد و به رفتار اخلاقی توجه داشت.

۱۴۷- اولین دوره تمدن یونان چه نام داشت و کدام عبارت درباره آن صحیح است؟

(۱) تمدن مینوسی - آثار این تمدن در اوایل قرن بیستم در شرق یونان کشف شد.

(۲) تمدن مینوسی - قومی دریانورد بودند و با مصر روابط بازرگانی داشتند.

(۳) عصر میسنی - توسط طایفه‌های بیابانگردی که از دشت‌های اروپای شرقی به شبه‌جزیره یونان آمدند، پدید آمد.

(۴) عصر میسنی - این تمدن پس از مهاجرت اقوام هند و اروپایی در یونان پایه‌گذاری شد.

۱۴۸- سال‌های ۵۰۰ تا ۳۳۸ ق.م. منطبق با کدام دوره از تاریخ یونان باستان است و در این دوره، یونانی‌ها تحت تأثیر کدام تمدن‌ها بودند؟

(۱) جنگ‌های پلوپونزی - مصر، ایران و روم

(۲) رشد فکری، فرهنگی، ادبی و هنری یونان - ایران، روم و بین‌النهرین

(۳) حمله اسکندر مقدونی به یونان - مصر، مقدونیه و روم

(۴) عصر شکوفایی مردم‌سالاری در آتن - مصر، ایران و بین‌النهرین

۱۴۹- کدام عامل موجب تبدیل شدن حکومت رم به امپراتوری روم شد و در این زمان، کدام دولت ایرانی مانع پیشروی بیشتر آنان به سوی ایران شد؟

(۱) غلبه رومی‌ها بر مقدونی‌ها - ساسانیان

(۲) پیروزی رومی‌ها در جنگ علیه کارتاژی‌ها - ساسانیان

(۳) تصرف سواحل شمال آفریقا و جزایر دریای مدیترانه - اشکانیان

(۴) واگذاری قدرت اجرایی به یک نفر تحت عنوان آگوستوس - اشکانیان

۱۵۰- فرهنگ روم در زمینه تعلیم و تربیت، دین، فلسفه و هنر از کدام تمدن تأثیر زیادی پذیرفت؟

(۱) یونان

(۲) مصر

(۳) ایران

(۴) بین‌النهرین

زوج درس ۲

تاریخ (۲) (سوالات ۱۵۱ تا ۱۶۰)

۱۵۱- کدام گزینه درباره اوضاع اقتصادی یرث پیش از هجرت پیامبر (ص) به این شهر صحیح است؟

(۱) اغلب مردم از طریق پرورش دام زندگی خود را تأمین می‌کردند و از رفاه زیادی برخوردار نبودند.

(۲) اغلب مردم به کشاورزی اشتغال داشتند و درآمد و رفاه اقتصادی بالایی نداشتند.

(۳) روابط تجاری گسترده‌ای با قبایل و ساکنان دیگر شهرها و مناطق عربستان داشتند.

(۴) بیشتر مردم صحراگرد بودند و از طریق پرورش بز و شتر و راهزنی تأمین معاش می‌کردند.

۱۵۲- کدام گزینه درباره «پیمان نامه عمومی مدینه» نادرست است؟

- (۱) در نخستین ماه‌های پس از هجرت با هدف ایجاد همدلی و وحدت دینی میان مسلمانان تنظیم و تدوین شد.
- (۲) مهم‌ترین اقدام پیامبر (ص) برای تأسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجم در چارچوب دین اسلام به شمار می‌رود.
- (۳) حقوق و مسئولیت‌های هر یک از گروه‌های مسلمان و غیرمسلمان و چگونگی ارتباط آن‌ها را با یک‌دیگر مشخص می‌کرد.
- (۴) این پیمان‌نامه، سرآغاز تأسیس امت و حکومت اسلامی بود.

۱۵۳- چه تعداد از وقایع زیر، به ترتیب مربوط به قبل و بعد از فتح مکه توسط مسلمانان است؟

«جنگ خندق - دعوت سران امپراتوری‌های بزرگ به اسلام - پیمان صلح حدیبیه - پذیرش اسلام توسط حاکمان محلی عمان و یمن - ورود هیئت‌های نمایندگی قبایل مختلف عرب به مدینه - حادثه غدیر خم - اعلام مکه به عنوان حرم اسلامی»

- (۱) ۲ - ۵ (۲) ۳ - ۴ (۳) ۴ - ۳ (۴) ۱ - ۶

۱۵۴- به ترتیب، نخستین خلیفه مسلمین از کدام گروه بود و کدام عبارت درباره او صحیح است؟

- (۱) مهاجرین - بیش از ده سال خلافت کرد.
- (۲) مهاجرین - در اواخر خلافت خود، چندین سپاه را به سوی منطقه شام فرستاد.
- (۳) انصار - مرتدان، پیامبران دروغین و معترضان به خلافت را به شدت سرکوب کرد.
- (۴) انصار - حکم‌بن ابی‌العاص را که پیامبر (ص) به طائف تبعید کرده بود، به مدینه بازگرداند.

۱۵۵- مسلمانان در جریان فتح کدام سرزمین به یکی از مراکز مهم نیروی دریایی امپراتوری روم تسلط یافتند و علت عدم اتحاد مردم این سرزمین با

رومیان در برابر حمله مسلمانان چه بود؟

- (۱) شام - مشاهده رفتار مسالمت‌آمیز پیروان اسلام با مسیحیان در هنگام فتح مصر
- (۲) شام - نارضایتی مردم از فشار بار مالیات‌های سنگین دولت روم
- (۳) مصر - تجهیزات و قدرت نظامی مسلمانان
- (۴) مصر - امید به آزادی مذهبی در زیر سایه حکومت مسلمانان

۱۵۶- کدام عوامل زیر در پذیرش اسلام توسط مردم سرزمین‌های مختلف تأثیر داشت؟

- (۱) فشارهای داخلی و نابسامانی اجتماعی در سرزمین‌های فتح‌شده
- (۲) رفتار انسانی و مسالمت‌آمیز سپاهیان مسلمان با مردم سرزمین‌های فتح‌شده
- (۳) جاذبه پیام جهانی اسلام و سهل و ساده بودن این دین
- (۴) اختلافات داخلی و نارضایتی عمومی از حکومت در سرزمین‌های فتح‌شده

۱۵۷- سابقه حکومت امویان بر شام به زمان خلافت چه کسی بازمی‌گردد؟

- (۱) ابوبکر (۲) عمر (۳) عثمان (۴) امام علی (ع)

۱۵۸- عبارتهای کدام گزینه به ترتیب متناسب با گزاره‌های زیر است؟

- (الف) مهم‌ترین تحویلی که با خلافت خاندان اموی در سیاست و حکومت اسلامی پدید آمد.
- (ب) هدف معاویه از این اقدام این بود که مردم حکومت او را بپذیرند و در برابر آن مقاومت نکنند.
- (ج) اتخاذ این سیاست توسط امویان موجب گرایش ایرانی‌ها به اهل بیت پیامبر (ص) شد.

- (۱) فاصله گرفتن حکومت از اصول و ارزش‌های انسانی و اخلاقی - استفاده از زور برای کسب قدرت - موروثی شدن خلافت
- (۲) تبدیل خلافت دینی به سلطنت - ترویج تفکر جبرگرایی - قومیت‌گرایی
- (۳) تبدیل خلافت دینی به سلطنت - استفاده از زور برای کسب قدرت - تبعیض و نابرابری اقتصادی
- (۴) فاصله گرفتن حکومت از اصول و ارزش‌های انسانی و اخلاقی - ترویج تفکر جبرگرایی - استفاده از زور برای کسب قدرت

۱۵۹- به ترتیب، در سال ۱۲۵ قمری، چه عاملی زمینه را برای گسترش چشمگیر فعالیت شبکه تبلیغاتی عباسیان فراهم آورد و به دنبال کدام حادثه،

جنش عباسی وارد مرحله سرنوشت‌سازی شد؟

- (۱) مرگ هشام‌بن عبدالملک - ورود ابوالعباس سفاک به خراسان
- (۲) تشدید اختلاف و نزاع در خاندان بنی‌امیه - پیوستن ابومسلم خراسانی به جنبش
- (۳) تشکیل سپاه سیاه‌جامگان - مرگ مروان‌بن محمد، آخرین خلیفه اموی
- (۴) پیوستن ابومسلم خراسانی به جنبش عباسی - مرگ هشام‌بن عبدالملک

۱۶۰- برجسته‌ترین میراث اسلامی اندلس در کدام عرصه تجلی یافت؟

- (۱) هنر و معماری (۲) تاریخ‌نگاری و فلسفه (۳) علم و اندیشه (۴) تجارت و بازرگانی

DriQ.com

جغرافیا

۱۶۱- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

الف) منظور از هسته اولیه یک سکونتگاه، مکانی است که مردم برحسب علاقه، آن را برای زندگی انتخاب کرده‌اند و بعدها روستا یا شهر از آن محل گسترش یافته است.

ب) در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل طبیعی بیشترین نقش را داشته‌اند.

ج) منظور از مقر یک شهر یا روستا، جایگاه آن در سطح ناحیه است.

د) روستای هولوکو در مجارستان تحت تأثیر عوامل طبیعی از جمله وجود خاک حاصل خیز پدید آمد.

۱) ص - ص - غ - ص (۲) غ - ص - غ - ص (۳) غ - ص - غ - ص (۴) ص - غ - ص - غ

۱۶۲- در زمینه بررسی حوزه نفوذ یک سکونتگاه به و آن توجه می‌شود که منظور از اولی است.

۱) میزان جمعیت - عملکرد - حداکثر جمعیت ساکن در آن سکونتگاه

۲) دامنه نفوذ - آستانه جمعیتی نفوذ - بیشترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت کالا یا خدمات از آن سکونتگاه طی می‌کنند

۳) آستانه جمعیتی نفوذ - دامنه نفوذ - حداکثر جمعیتی که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از یک سکونتگاه دارند

۴) عملکرد - میزان جمعیت - تعداد و تنوع خدماتی که آن سکونتگاه به ساکنان خود می‌دهد

۱۶۳- منظور از اصطلاح «شهرنشینی» چیست؟

۱) افزایش تعداد و تنوع خدمات سکونتگاه‌های شهری نسبت به روستاها

۲) افزایش تعداد سکونتگاه‌های شهری یک ناحیه نسبت به تعداد سکونتگاه‌های روستایی آن

۳) افزایش تمایل روستائینان برای مهاجرت و سکونت در شهرها

۴) افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور یا ناحیه به روستاهای آن

۱۶۴- یکی از مهم‌ترین پدیده‌های مربوط به تغییرات الگوی شهرنشینی در جهان کدام است؟

۱) افزایش مراکز شهرنشینی در جهان

۲) افزایش شهرهای میلیونی

۳) گسترش حومه‌نشینی

۴) گسترش دامنه نفوذ شهرها

۱۶۵- کدام عبارتهای درباره «مادرشهر» درست می‌باشند؟

الف) بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا کشور است.

ب) از آن‌جا که مرکز حکومتی، مذهبی، تجاری است، بر سایر سکونتگاه‌ها برتری دارد.

ج) معمولاً به آن‌ها مگالاپلیس هم گفته می‌شود.

د) در ایران به مادرشهرهایی که بیش از ۱۰ میلیون نفر جمعیت داشته باشند، کلان‌شهر می‌گویند.

۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) ج - د (۴) الف - د

۱۶۶- علت حوزه نفوذ بسیار وسیع جهان‌شهرها چیست؟

۱) جمعیت زیاد و تعداد شهرها و شهرک‌های اقماری گسترده در پیرامون آن‌ها

۲) نقش مهم آن‌ها در اقتصاد و تجارت جهانی

۳) تمرکز و انبوهی جمعیت و توسعه وسایل و مسیرهای ارتباطی و حمل‌ونقل در آن‌ها

۴) گسترش تجهیزات و تسهیلات شهری و خدمات عمومی در آن‌ها

۱۶۷- مگالاپلیس یا منطقه ، ،

۱) مادرشهری - در نتیجه گسترش فوق‌العاده زیاد چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی پدید می‌آید.

۲) مادرشهری - در امتداد راه‌های ارتباطی، شکل خطی و کریدوری و یا خوشه‌ای و کهکشانی پیدا کرده است.

۳) ابرشهری - بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا کشور است که به دلیل نقش حکومتی یا تجاری بر سایر سکونتگاه‌ها برتری دارد.

۴) ابرشهری - از اتصال حومه‌ها و شهرک‌های اقماری یک مادرشهر به حومه‌ها و شهرک‌های مادرشهر دیگر شکل می‌گیرد.

۱۶۸- در سده نوزدهم و نیمه اول قرن بیستم در کشورهای صنعتی اروپا و آمریکای شمالی، به ترتیب، چه عاملی موجب کاهش روستانشینی شد و

رشد شهرنشینی در این کشورها چگونه بود؟

- (۱) توسعه صنایع کارخانه‌ای و مهاجرت از روستاها به شهرها - سریع و کوتاه‌مدت
- (۲) گسترش شهرها و تبدیل روستاها به حومه‌های شهری - سریع و کوتاه‌مدت
- (۳) خرید زمین‌های کشاورزی توسط شهرنشینان به منظور ایجاد کشت تجاری - تدریجی و طولانی‌مدت
- (۴) تغییر عملکرد روستاها از زراعت به نقش‌های گردشگری و صنعتی - تدریجی و طولانی‌مدت

۱۶۹- «شهرگرایی» چگونه روندی است؟

- (۱) روندی اجتماعی - فرهنگی که طی آن شیوه‌های زندگی، رفتار و عملکردها، ارزش‌ها و مظاهر شهری میان روستانشینان رواج می‌یابد.
- (۲) روندی اقتصادی - اجتماعی که طی آن شیوه‌های زندگی، رفتار و عملکردها، ارزش‌ها و مظاهر شهری در روستاها رواج می‌یابد.
- (۳) روندی اقتصادی - اجتماعی که طی آن عملکرد روستاها تغییر کرده و استفاده از ماشین‌آلات کشاورزی و عناصر و خدمات شهری میان روستاییان رواج می‌یابد.
- (۴) روندی اجتماعی - فرهنگی که طی آن عملکرد روستاها تغییر کرده و استفاده از ماشین‌آلات کشاورزی و عناصر و خدمات شهری میان روستاییان رواج می‌یابد.

۱۷۰- علت بروز شهرنشینی سریع در ایران از سال ۱۳۳۵ تا سال ۱۳۴۱ چه بود؟

- (۱) اختصاص بیشترین سرمایه‌گذاری‌ها، توسعه کارخانه‌ها و زیرساخت‌ها در شهرها توسط دولت‌ها با استفاده از درآمدهای نفتی
- (۲) عدم موفقیت اصلاحات ارضی، تقسیم نادرست زمین و حمایت نکردن دولت از کشاورزان
- (۳) توجه دولت به صنایع مونتاژ و واردات کالا از کشورهای خارجی و در نتیجه انهدام کشاورزی
- (۴) افزایش جمعیت برخی از روستاها و تبدیل آن‌ها به نقاط شهری یا ادغام روستاها در بافت شهری

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (جغرافیای ایران، شماره ۱۷۱ تا ۱۸۰) و زوج درس ۲ (جغرافیا ۲)، شماره ۱۸۱ تا ۱۹۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

توجه: داوطلبانی که قصد شرکت در کنکور سراسری ویژه دی‌ماه را دارند به تمامی سوالات زوج درس ۱ (جغرافیای ایران، شماره ۱۷۱ تا ۱۸۰) و زوج درس ۲ (جغرافیا ۲)، شماره ۱۸۱ تا ۱۹۰، پاسخ دهند.

زوج درس ۱

جغرافیای ایران (سوالات ۱۷۱ تا ۱۸۰)

۱۷۱- منظور از موقعیت جغرافیایی یک پدیده چیست؟

- (۱) مختصات جغرافیایی هر پدیده یا مکان
- (۲) محل قرارگیری هر پدیده در سطح زمین
- (۳) محل دقیق هر پدیده با توجه به طول و عرض جغرافیایی
- (۴) محل قرارگیری هر مکان نسبت به پدیده‌های پیرامون آن‌ها

۱۷۲- به ترتیب، چه عاملی موجب تنوع تولیدات کشاورزی و محیط زیست در کشورمان شده و علت آن چیست؟

- (۱) قرارگیری در شمال منطقه معتدله - دوری و نزدیکی به مدارهای جغرافیایی
- (۲) تنوع اقلیمی - اختلاف دمای روزانه و شبانه
- (۳) تنوع آب و هوایی - گستردگی ایران در عرض‌های جغرافیایی
- (۴) موقعیت نسبی کشور - نزدیکی به دریاها و آب‌های آزاد

۱۷۳- علت ارزش فرهنگی و سیاسی منطقه خلیج فارس چیست؟

- (۱) نقش ارتباطی بین سه قاره آسیا، اروپا و آفریقا
- (۲) دسترسی به بازار مصرف کشورهای آسیای میانه
- (۳) قرارگیری در قلب ناحیه جغرافیایی جهان اسلام
- (۴) توجه صادرکنندگان صنعتی و غیرصنعتی به این منطقه

۱۷۴- ایران از چه طریقی به بازار مصرف ۳۰۰ میلیون نفری کشورهای آسیای میانه دسترسی دارد و از ویژگی‌های آن کدام است؟

- (۱) دریای خزر - تنها عامل ارتباط ایران با آب‌های آزاد جهان
- (۲) تنگه هرمز - بزرگ‌ترین پهنه آبی محصور در خشکی
- (۳) تنگه هرمز - یکی از گذرگاه‌های تجاری مهم جهان
- (۴) دریای خزر - تأمین‌کننده ۹۰ درصد از خاویار جهان

۱۷۵- ایران با چند کشور، مرز مشترک آبی یا خشکی دارد و به ترتیب کوتاه‌ترین و طولانی‌ترین این مرزها با کدام کشورها است؟

- (۱) ۲۰ - ارمنستان - افغانستان
- (۲) ۱۵ - ارمنستان - عراق
- (۳) ۱۵ - عراق - افغانستان
- (۴) ۲۰ - عراق - ارمنستان

۱۷۶- در ایران، تراکم جمعیت در کدام مناطق بیشتر است؟

- (۱) دشت‌های نسبتاً هموار داخلی
- (۲) جلگه‌های ساحلی خلیج فارس و دریای عمان
- (۳) جلگه‌های سرسبز سواحل دریای خزر
- (۴) نواحی پایکوهی در کوهستان‌ها

۱۷۷- منطقه کوهستانی آذربایجان شامل کدام توده‌های کوهستانی است؟

- (الف) سهند و سبلان
(ب) رشته‌کوه ارسباران
(ج) رشته‌کوه مرزی ایران و ترکیه
(د) رشته‌کوه آلاداغ
(ه) گردنه آوج
(و) رشته‌کوه جغتای
- (۱) الف - ج - د
(۲) ب - ج - و
(۳) الف - ب - ج
(۴) الف - د - ه

۱۷۸- رودهای چالوس و هراز در کدام منطقه کوهستانی واقع شده‌اند و کدام عبارت درباره این منطقه صحیح است؟
(۱) منطقه کوهستانی شمال کشور - بخش اعظمی از چین‌خوردگی‌های این منطقه حاصل فعالیت‌های آتشفشانی است.
(۲) البرز - یکی از کانون‌های عمده فعالیت‌های اقتصادی کشور است.
(۳) منطقه کوهستانی غربی - دامنه کوه‌های آن معمولاً به سمت شمال یا جنوب است.
(۴) تالش - منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است.

۱۷۹- کدام گزینه به ترتیب درباره علت پیدایش «دشت نهاوند» و «ماهی‌دشت کرمانشاه» صحیح است؟

- (۱) بر جای ماندن آبرفت‌ها و نهشته‌های حاصل از طغیان رودها - فرسایش خاک و جابه‌جایی مواد در نتیجه وزش توفان‌ها و بادهای شدید
(۲) انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها - انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست
(۳) انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست - انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها
(۴) انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست - بر جای ماندن آبرفت‌ها و نهشته‌های حاصل از طغیان رودها

۱۸۰- کدام عبارت درباره جلگه‌ها نادرست است؟

- (۱) سرزمین‌های همواری هستند که از یک سو به کوه و از سوی دیگر به دریاها و دریاچه‌ها منتهی می‌شوند.
(۲) ساختمان زمین، مقاومت سنگ، عمق آب و تراکم آبرفت از مهم‌ترین علل پیدایش آن‌ها است.
(۳) در کنار اغلب دریاها و دریاچه‌ها و رودهای پر آب کشور، دیده می‌شوند.
(۴) به دلیل حاصل‌خیز بودن خاک، جمعیت زیادی را در خود جای می‌دهند.

زوج درس ۲

جغرافیا (۲) (سوالات ۱۸۱ تا ۱۹۰)

۱۸۱- چه تعداد از عوامل زیر بر دمای یک مکان تأثیرگذارند؟

- «طول جغرافیایی - ارتفاع از سطح زمین - نوع و میزان پوشش گیاهی - دوری و نزدیکی به اقیانوس‌ها و دریاها - عبور جریان‌های دریایی
آب گرم و سرد - جهت و شیب ناهمواری‌ها - فشار هوا»
- (۱) ۷
(۲) ۶
(۳) ۵
(۴) ۴

۱۸۲- در منطقه جنب حازه ، و مرکز ایجاد می‌شود.

- (۱) بر اثر صعود هوا - مولکول‌ها سریع حرکت می‌کنند و از هم فاصله می‌گیرند - کم‌فشار
(۲) بر اثر صعود هوا - مولکول‌ها از هم فاصله می‌گیرند و تعدادشان در واحد حجم کاهش می‌یابد - پرفشار
(۳) تحت تأثیر نیروی کوریولیس - مولکول‌ها سریع حرکت می‌کنند و به هم نزدیک می‌شوند - کم‌فشار
(۴) تحت تأثیر نیروی کوریولیس - مولکول‌ها به هم نزدیک می‌شوند و تعدادشان در واحد حجم افزایش می‌یابد - پرفشار

۱۸۳- منظور از «جبهه هوا» چیست؟

- (۱) حجم وسیعی از هوا که از نظر دما و رطوبت، در سطح افقی تا صدها کیلومتر ویژگی‌های یکسانی دارد.
(۲) مرز بین دو توده هوای مجاور که آن‌ها را از هم جدا می‌کند.
(۳) وضعیت گذرا و موقتی هوا که در یک محل در مدت‌زمانی کوتاه است.
(۴) توده‌های وسیعی از هوا هستند که موجب پایداری هوا و بارندگی می‌شوند.

۱۸۴- با توجه به طبقه‌بندی کوپن، به ترتیب هر یک از عبارت‌های زیر متناسب با کدام نوع آب و هوا است؟

- (الف) اختلاف زیاد دما
(ب) کمبود بارش
(ج) بارش در تمام سال
(د) جنگل‌های خزان‌دار
- (۱) سرد - خشک - استوایی - معتدل
(۲) خشک - خشک - استوایی - گرم و مرطوب
(۳) خشک - قطبی - گرم و مرطوب - معتدل
(۴) سرد - خشک - گرم و مرطوب - استوایی

۱۸۵- بیابان «تکله‌ماکان» از چه نوعی است، در کجا قرار گرفته و علت ایجاد آن چیست؟

- (۱) گرم - نزدیک مدار رأس‌السرطان - استقرار مرکز پرفشار
(۲) سرد - قاره آسیا - دوری از منابع رطوبت
(۳) گرم - نزدیک مدار رأس‌الجدی - دوری از منابع رطوبت
(۴) سرد - قاره آفریقا - استقرار مرکز پرفشار

۱۸۶- کدام گزینه درباره تفاوت «هوازدگی» و «فرسایش» صحیح می‌باشد؟

- (۱) هوازدگی از عوامل درونی پیدایش ناهمواری‌ها است، اما فرسایش موجب تغییر شکل ناهمواری‌ها می‌شود.
(۲) فرسایش تنها در نواحی کوهستانی رخ می‌دهد، اما هوازدگی در تمامی نواحی آب و هوایی صورت می‌پذیرد.
(۳) فرسایش حاصل فعالیت‌های مربوط به تکتونیک ورقه‌ای است، اما هوازدگی ناشی از اختلاف دما در طول روز و شب و تابستان و زمستان است.
(۴) هوازدگی فرآیند خرد شدن و تجزیه سنگ‌ها است، اما فرسایش فرآیند جدا شدن ذرات خاک و سنگ از بستر خود و جابه‌جایی آن‌ها توسط عوامل مختلف می‌باشد.

۱۸۷- غار علی‌صدر در استان همدان بر اثر چه عاملی پدید آمده است؟

- (۱) هوازدگی شیمیایی و تغییر ساختمان کانی‌ها و ترکیب شیمیایی سنگ‌ها
(۲) خوردگی و انحلال سنگ‌های آهکی در جریان فرسایش انحلالی
(۳) جدا شدن ذرات سنگ و خاک از بستر خود و جابه‌جایی آن‌ها توسط آب
(۴) فعالیت‌های مربوط به تکتونیک ورقه‌ای و ایجاد چین خوردگی‌ها

۱۸۸- کدام عبارت‌ها درباره «کلوت» نادرست می‌باشند؟

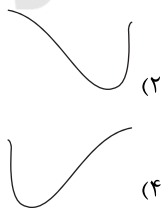
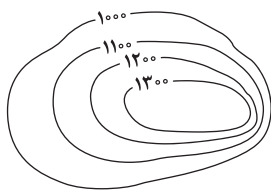
- (الف) شیارهای موازی هستند که توسط باد در رسوبات نرم به جا مانده از دریاچه‌های قدیم پدید می‌آیند.
(ب) حاصل فرسایش بادی - آبی هستند و در مناطق خشک ایالات متحده آمریکا، مصر و ایران نیز مشاهده می‌شوند.
(ج) بر اثر وزش باد و جابه‌جا شدن ماسه و شن پدید می‌آیند.
(د) تپه‌های ماسه‌ای هلالی‌شکل و منفردی هستند که دو زائده یا بازو در جهت باد دارند.
(ه) نام دیگر آن‌ها یاردانگ است و از جمله اشکال فرسایش کاوشی به شمار می‌روند.

- (۱) الف - ج (۲) ب - د (۳) ج - د (۴) د - ه

۱۸۹- اشکال فرسایش سواحل در کدام گزینه به ترتیب از نوع «کاوشی» و «تراکمی» است؟

- (۱) آب‌سنگ‌ها - جزایر مرجانی
(۲) طاق‌های دریایی - دماغه ماسه‌ای
(۳) ستون‌های سنگی - غارها
(۴) باتلاقی‌ها - زبانه‌های ماسه‌ای

۱۹۰- نیم‌رخ توپوگرافی تصویر زیر کدام است؟

۱۹۱- مقصود ابن‌سینا از این عبارت که «هستی» و «چیستی» دو مفهوم از یک چیزند، در کدام گزینه به نحو مناسب‌تری بیان شده است؟

- (۱) «هستی» و «چیستی» دو جزء از یک موجودند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند.
(۲) می‌توان دو معنای مختلف «چیستی» و «هستی» را از یک موجود به دست آورد.
(۳) در خارج و واقعیت، دو چیز جداگانه به نام «هستی» و «چیستی» از موجود واحد هست.
(۴) تمایز دو مفهوم «چیستی» و «هستی» از یک شیء در ذهن و واقعیت امکان‌پذیر است.

۱۹۲- کدام عبارت با بقیه متفاوت است؟

- (۱) تصور وجود از ماهیت هیچ‌گاه قابل جدایی نیست.
- (۲) با تصور هر ماهیتی، وجود هم با آن همراه می‌شود.
- (۳) همه ماهیت‌ها یکی بوده و مفهومی واحد دارند.
- (۴) نفی یا سلب تصور وجود از ماهیت امکان‌پذیر است.

۱۹۳- کدام گزینه بیانگر ویژگی‌های مفاهیم ذاتی است؟

- (۱) ثبوت آن‌ها برای موضوعاتشان نیازمند دلیل حسی است.
- (۲) سلب آن‌ها برای موضوعاتشان نیازمند دلیل عقلی است.
- (۳) سلب آن‌ها از موضوعاتشان کاملاً امکان‌پذیر است.
- (۴) ثبوت آن‌ها برای موضوعاتشان امری ضروری است.

۱۹۴- کدام یک از ابن‌سینا و توماس آکوئیناس «اصل مغایرت وجود و ماهیت» را قبول دارد و برهان «وجوب و امکان» ابتدا توسط چه کسی و جهت

اثبات چه چیزی ارائه شده است؟

- (۱) هر دو فیلسوف قبول دارند - ابن‌سینا - اثبات وجود خدا
- (۲) فقط ابن‌سینا قبول دارد - ابن‌سینا - اثبات وجود خدا
- (۳) هر دو قبول دارند - توماس آکوئیناس - اثبات وجود خدا
- (۴) فقط توماس آکوئیناس قبول دارد - توماس آکوئیناس - اثبات واقعیت مستقل از ذهن

۱۹۵- رابطه میان موضوع و محمول در قضایای «هر اسبی شیبه می‌کشد»، «بعضی اسب‌ها سفیدند» و «بعضی اسب‌ها جسم نیستند» چگونه است؟

- (۱) نسبت محمول با موضوع در هر سه رابطه، یکسان است.
- (۲) نسبت محمول با موضوع، فقط در یک رابطه، متفاوت است.
- (۳) نسبت محمول با موضوع در هر سه رابطه، متفاوت است.
- (۴) نسبت محمول با موضوع، فقط در دو رابطه، متفاوت است.

۱۹۶- از این سخن فلاسفه که «عقلاً محال است که خود به خود، یک کفه ترازو بر کفه دیگر سنگینی کند و به سمت پایین حرکت نماید» کدام

عبارت فلسفی مستفاد نمی‌گردد؟

- (۱) ممکن‌الوجود بالذات برای این‌که موجود شود، باید رابطه‌اش با وجود از حالت امکانی خارج شود و به حالت وجوب و ضرورت برسد.
- (۲) خروج از حالت امکان و تساوی تمام موجوداتی که با وجود، رابطه امکانی دارند، ضرورتی ندارد که از طریق علت انجام شود.
- (۳) فقط چیزی که در ماهیت و ذات خود، ممکن‌الوجود است، اگر علت وجودش فراهم شود، موجود می‌شود و در خارج تحقق می‌یابد.
- (۴) یکی از دو امر متساوی از جمیع جهات که ذاتش نه اقتضای وجود دارد و نه اقتضای عدم، بدون یک علت، بر دیگری ترجیحی ندارد.

۱۹۷- به آن ماهیتی که در واقعیت به واسطه علت خارج از خودش موجود شده است، چه می‌گویند؟

- (۱) واجب‌الوجود بالغیر
- (۲) ممکن‌الوجود بالذات
- (۳) ممتنع‌الوجود بالغیر
- (۴) واجب‌الوجود بالذات

۱۹۸- رابطه میان موضوع و محمول در قضایای «برخی مفاهیم کلی، منطقی نیستند» و «دوزنقه قائم‌الزاویه خط تقارن دارد» به ترتیب، کدام است؟

- (۱) امکانی - امکانی
- (۲) امکانی - وجوبی
- (۳) امکانی - امتناعی
- (۴) امتناعی - وجوبی

۱۹۹- نتیجه و پیامد این فرض که «رابطه وجود با ماهیات، امری امتناعی است» کدام است؟

- (۱) هیچ ماهیتی به وجود نخواهد آمد.
- (۲) همه ماهیات باید وجود داشته باشند.
- (۳) صرفاً برخی از ماهیات به وجود نمی‌آیند.
- (۴) همه ماهیات عین هم خواهند بود.

۲۰۰- کدام گزینه، رابطه میان «ممکن‌الوجود بالذات» و «واجب‌الوجود بالغیر» را به نحو مناسب‌تری بیان می‌کند؟

- (۱) ممکن‌الوجود بالذات با واجب‌الوجود بالغیر منافات دارد.
- (۲) ممکن‌الوجود بالذات با واجب‌الوجود بالغیر قابل جمع نیست.
- (۳) ممکن‌الوجود بالذات در مقابل واجب‌الوجود بالغیر است.
- (۴) هر ممکن‌الوجود بالذات در حال وجود، واجب‌الوجود بالغیر است.

منطق

۲۰۱- در جملات: «آذربایجان چهار بخش دارد»، «گل جزئی نیست» و «گل پژمرده شد» هر یک از کلماتی که مشخص شده، به ترتیب اشاره به کدام یک از عالم ذهن، زبان و یا خارج است؟

(۱) زبان - خارج - خارج (۲) خارج - زبان - ذهن (۳) زبان - ذهن - خارج (۴) ذهن - ذهن - خارج

۲۰۲- مغالطه «اشتراک لفظ» هنگامی روی می دهد که

(۱) برخی از مفاهیم تفکر، هم معنا باشند.

(۲) معنای جزئی یک لفظ را در نظر بگیریم.

(۳) لفظ در معنایی غیر از معنای اصلی به کار رود.

(۴) یک لفظ، دارای چند مدلول مختلف باشد.

۲۰۳- منظور از «دلالت» در مبحث الفاظ، انتقال از به است.

(۱) مفهوم - لفظ آن (۲) لفظ - معنای آن (۳) لفظ - مصداق آن (۴) ذهن - زبان

۲۰۴- چرا علم منطق وارد قواعد صرفی و نحوی نمی شود؟ چون

(۱) علم منطق نسبت به همه زبان ها عمومی تر است.

(۲) قواعد صرف و نحو در حیطه هر زبان بررسی می شود.

(۳) تفکر از اصول کلی در محدوده زبان تبعیت می کند.

(۴) انتقال الفاظ با استفاده از افکار است.

۲۰۵- در کدام گزینه، امکان مغالطه اشتراک لفظ وجود دارد؟

(۱) تا این لحظه میوه های باغ نرسیده اند.

(۲) تبلیغ بانک: ما با کمک خودتان سرمایه های شما را بالا می کشیم.

(۳) هلاکوخان چگونه بر تخت نشست؟ چهار زانو

(۴) شخص الف: فردا دم آفتاب اعدامون می کنند. شخص ب: امیدوارم فردا ابری باشد.

۲۰۶- اگر شخصی با توجه به بیت: «کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه ماند در نبشتن شیر و شیر» بگوید: «استدلال قیاسی» نامعتبر است، دچار چه مغالطه ای شده است؟

(۱) توسل به معنای ظاهری کلمات (۲) ابهام در مرجع ضمیر (۳) شیوه نگارش کلمات (۴) اشتراک لفظ

۲۰۷- دلالت کدام گزینه با بقیه گزینه ها متفاوت است؟

(۱) دل روبرو شدن با دشمن را ندارد.

(۲) در اثر سکنه دلش را از دست داد و وفات یافت.

(۳) دل گرفته بود، اما با دیدن دوستش شاد شد.

(۴) گر بدی کنیدی روزگار پوستت را می کند.

۲۰۸- در چه تعداد از عبارات های زیر، نوع مغالطه درست ذکر نشده است؟

(الف) «شکوفه بوی خوبی می دهد» مغالطه اشتراک لفظ است.

(ب) «پرستو پرواز کرد» مغالطه توسل به معنای ظاهری کلمات است.

(ج) «او نگاهش به من است» مغالطه ابهام در مرجع ضمیر است.

(د) «از دستت خیلی دلخورم. از کدوم دستم؟» مغالطه توسل به معنای ظاهری کلمات است.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۲۰۹- در کدام گزینه نوع دلالت، یکسان به کار رفته است؟

(۱) دیروز تلویزیون گفت: دروس عمومی در کنکور ۱۴۰۲ حذف می شود، اما معدل دارای تأثیر قطعی ۴۰ درصدی است.

(۲) سازمان سنجش ابتدا اعلام کرد در کنکور سال ۱۴۰۲ دروس عمومی حذف خواهند شد. همین مسئله موجب نگرانی در کشور شد.

(۳) کنکورهای ۱۴۰۲ در آبان و فروردین ماه ثبت نام خواهند کرد و در ماه های دی و تیر آزمون خواهند داد و در مرداد ماه نتایج اولیه دانش آموزان اعلام خواهد شد.

(۴) در شهریور ماه نتایج نهایی قبول شدگان رشته های مختلف اعلام خواهد شد و دانشگاه ها شروع به ثبت نام دانش آموزان خواهند کرد.

۲۱۰- به ترتیب، در جملات زیر امکان روی دادن چه نوع مغالطه ای وجود دارد؟

(الف) استاد کریمی آمد.

(ب) آراس می گفت که من رتبه اول دانشجویان دانشگاهم.

(۱) اشتراک لفظ - توسل به معنای ظاهری کلمات

(۲) شیوه نگارش کلمات - توسل به معنای ظاهری کلمات

(۳) شیوه نگارش کلمات - ابهام در مرجع ضمیر

(۴) اشتراک لفظ - ابهام در مرجع ضمیر

فلسفه (۱)

۲۱۱- کدام گزینه به ترتیب موضوع مورد بحث «بخش ریشه‌ای» و «فلسفه‌های مضاف» را دقیق‌تر نشان می‌دهد؟

- (۱) اصل و حقیقت وجود و مسائل آن - قوانین عام و بنیادی یک وجود کلی
- (۲) احکام کلی و عام حاکم بر هستی - مبنایی‌ترین و کلی‌ترین مفاهیم فلسفی
- (۳) توانایی انسان در شناخت هستی - مسائل اساسی و بنیادی سایر علوم
- (۴) قوانین وجود و مسائل پیرامون آن - مسائل فلسفی عام مربوط به جهان

۲۱۲- بررسی کدام مسئله فلسفی نمی‌تواند در حوزه فلسفه‌های مضاف قرار گیرد؟

- (۱) بحث درباره امکان‌پذیر بودن درک واقعیت‌های هستی
- (۲) تبیین عقلانی ماهیت برخی از فضائل و رذایل اخلاقی
- (۳) بررسی ماهیت حکومت و مبادی و اصول علم سیاست
- (۴) تبیین فلسفی اصول و مبنایی نظریه‌های علمی

۲۱۳- در تشبیه فلسفه به درخت، فلسفه‌های مضاف با کدام قسمت درخت متناظر است؟

- (۱) شاخه‌ها
- (۲) میوه‌ها
- (۳) ریشه
- (۴) تنه

۲۱۴- کدام عبارت با دیدگاه کسانی که معتقد به دو بُعد مادی و مجرد در انسان هستند، تناسب بیشتری دارد؟

- (۱) در وجودشناسی ممکن است فقط بُعد مادی یا بُعد مجرد انسان را قبول داشته باشند.
- (۲) در علوم همانند اخلاق و روان‌شناسی به ویژگی‌های بُعد مجرد انسان می‌پردازند.
- (۳) در انسان‌شناسی فلسفی نمی‌توانند بگویند که انسان دارای دو بُعد مادی و مجرد است.
- (۴) در وجودشناسی و انسان‌شناسی فلسفی، دو نظریه متفاوت درباره انسان ارائه می‌دهند.

۲۱۵- کدام گزینه درباره فلسفه‌های مضاف درست است؟

- (۱) در گذشته، همه فلسفه‌های مضاف تابع فلسفه اسلامی بودند.
- (۲) امروزه فلسفه‌های مضاف، فقط مبنایی برخی علوم را بررسی می‌کنند.
- (۳) در طول تاریخ فلسفه، فقط شامل فلسفه‌های علوم تجربی بودند.
- (۴) دامنه آن‌ها با تأمل فیلسوفانه اندیشمندان امروزی بسیار توسعه یافت.

۲۱۶- چه کسانی معتقدند که افراد یک جامعه، نقش و هویت مستقلی ندارند؟

- (۱) کسانی که جامعه را مجموعه‌ای از افراد می‌دانند که کنار هم زندگی می‌کنند.
- (۲) کسانی که همواره منافع و مصلحت افراد را بر منافع کل جامعه مقدم می‌دانند.
- (۳) کسانی که اندیشه‌ها و تصمیم‌گیری‌های افراد را تابع شرایط اجتماعی می‌دانند.
- (۴) کسانی که در سیاست به «لیبرالیسم» یعنی پذیرش آزادی‌های فردی معتقدند.

۲۱۷- در کدام فلسفه، مسئله فرد به یک موضوع اصلی تبدیل می‌شود؟

- (۱) فلسفه دین
- (۲) فلسفه علوم اجتماعی
- (۳) معرفت‌شناسی
- (۴) فلسفه مضاف

۲۱۸- کدام عبارت تناسب بیشتری با اندیشه لیبرالیسم دارد؟

- (۱) این اندیشه، تأمین‌کننده آزادی‌های فردی، منافع جمعی و برنامه‌های فرهنگی است.
- (۲) این اندیشه، همواره معتقد به شکل‌گیری یک روح جمعی در جامعه است.
- (۳) این اندیشه، همیشه به دنبال تأمین و دفاع از آزادی‌های فردی است.
- (۴) این اندیشه، تأمین‌کننده آزادی‌های جمعی در برنامه‌های سیاسی است.

۲۱۹- کدام گزینه مورد توافق دیدگاه فلسفی قائل به اصالت توأمان فرد و جامعه، نیست؟

- (۱) هم افراد اصالت دارند و هم جامعه، زیرا افراد یک جامعه توانایی تأثیرگذاری بر جامعه و حتی تغییر آن را دارند.
- (۲) روح جمعی می‌تواند بر افراد یک جامعه تأثیر بگذارد و این افراد را تابعی از ویژگی‌ها و ساختار جامعه قرار دهد.
- (۳) افراد تحت تأثیر عوامل اجتماعی مختلف، هیچ‌گاه قدرت اختیار و تصمیم‌گیری خودشان را از دست نمی‌دهند.
- (۴) جامعه صرفاً جمع افراد است و با گرد هم آمدن و زندگی طولانی با یکدیگر، روح جمعی را در جامعه شکل داده‌اند.

۲۲۰- کدام عبارت درست نیست؟

- (۱) برخی، شاخه‌های فلسفه را فلسفه‌های مضاف می‌نامند، زیرا معتقدند کلمه فلسفه به کلمه‌ای که نام آن دانش یا موضوع خاص است، اضافه شده است.
- (۲) در طول تاریخ فلسفه علوم اجتماعی، درباره نسبت میان فرد و جامعه و نقش این دو، تنها دو دیدگاه متضاد ارائه شده و تاکنون نظریه دیگری مطرح نشده است.
- (۳) می‌توان گفت دیدگاه‌هایی که امروزه در فلسفه علوم اجتماعی شکل گرفته است، تأثیر زیادی در شیوه بررسی مسائل اجتماعی توسط جامعه‌شناسان داشته است.
- (۴) لیبرالیست‌ها و سوسیالیست‌ها، تحت تأثیر نظرات فلسفه علوم اجتماعی درباره فرد و جامعه، در برنامه‌های سیاسی خود دیدگاه متضاد و مقابل یکدیگر ارائه می‌کنند.

روانشناسی

۲۲۱- به ترتیب هریک از عبارت‌های زیر به کدام روش جمع‌آوری اطلاعات مربوط می‌شود؟

- برخلاف گفت‌وگوی معمولی، هدفمند و سازمان‌یافته است.
 - ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان‌شناختی است.
 - در این روش، اطلاعات باید به شکل دقیق ثبت شوند و تا جای ممکن از تعصب یا پیش‌داوری به دور بود.
(۱) پرسش‌نامه - آزمون - مصاحبه	(۲) مصاحبه - آزمون - مشاهده
(۳) مصاحبه - پرسش‌نامه - آزمون	(۴) پرسش‌نامه - پرسش‌نامه - آزمون

۲۲۲- کدام عبارت زیر پیرامون روان‌شناسی رشد درست است؟

- (۱) شاخه‌ای از پزشکی است که تلاش می‌کند تغییرات آدمی در طول زندگی از زمان تولد تا زمان مرگ را مطالعه کند.
- (۲) شاخه‌ای از روان‌شناسی است که تلاش می‌کند تغییرات آدمی در طول زندگی از زمان تولد تا زمان مرگ را مطالعه کند.
- (۳) شاخه‌ای از پزشکی است که تلاش می‌کند تغییرات آدمی در طول زندگی از زمان تشکیل نطفه تا زمان مرگ را مطالعه کند.
- (۴) شاخه‌ای از روان‌شناسی است که تلاش می‌کند تغییرات آدمی در طول زندگی از زمان تشکیل نطفه تا زمان مرگ را مطالعه کند.

۲۲۳- عوامل مؤثر بر رشد در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) خاک را زنده کند تربیت باد بهار / سنگ باشد که دلش زنده نگردد به نسیم
- (۲) روبه از تقویت شوکت تو شیردل است / پشه از تربیت همت تو پیل تن است
- (۳) تربیت را در نهاد سخت‌رو تأثیر نیست / زردی از آیینۀ فولاد بردن مشکل است
- (۴) نکرد تربیت نوح در پسر تأثیر / به سرنوشت قضا کوشش پدر چه کند

۲۲۴- مهرداد و مهرداد دوقلو هستند. کدام عبارت زیر در مورد آن‌ها صدق می‌کند؟

- (۱) نمی‌توانند همسان باشند.
- (۲) حتماً ناهمسان هستند.
- (۳) می‌توانند دارای ویژگی‌های وراثتی یکسان باشند.
- (۴) الزاماً هر دو از یک تخمک به وجود آمده‌اند.

۲۲۵- هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب به کدام مفهوم مرتبط است؟

- برای حرف زدن و خواندن و ماندن این‌ها لازم است.
 - به رفتارهای وابسته به آمادگی زیستی می‌گویند.
 - شناسایی و پیش‌بینی تغییرات در طول زندگی
(۱) رشد - آمادگی خاص نهفته - پختگی	(۲) آمادگی خاص نهفته - رشد - فراخنای زندگی
(۳) رشد - پختگی - آمادگی خاص نهفته	(۴) آمادگی خاص نهفته - فراخنای زندگی - پختگی

۲۲۶- در کدام گزینه به ترتیب به عوامل شناختی، هیجانی، جسمانی و اخلاقی رشد اشاره شده است؟

- (۱) حل معادله ریاضی - ابراز تنفر - افزایش وزن - رعایت حقوق همسایگان
- (۲) ابراز محبت - یادآوری قوی - رشد مو - روابط با همسالان
- (۳) حل پازل - ابراز شادی - روابط با همکاران - رشد قد
- (۴) رعایت حقوق کارمندان - حل معما - ابراز غم - رشد ناخن‌ها

۲۲۷- به ترتیب هریک از رده‌های سنی زیر به کدام دوره زندگی مربوط می‌شود؟

۴۰ تا ۶۵ سالگی

۷ تا ۱۲ سالگی

۲۰ تا ۴۰ سالگی

(۲) میانسالی - کودکی اول - نوجوانی

(۱) بزرگسالی اول - کودکی اول - بزرگسالی دوم

(۴) بزرگسالی دوم - کودکی دوم - بزرگسالی اول

(۳) پیری - کودکی دوم - بزرگسالی دوم

۲۲۸- با توجه به حدیث پیامبر گرامی اسلام (ص) پیرامون مراحل رشد انسان به ترتیب هریک از عبارتهای زیر به کدام هفت سال مربوط می‌شود؟

- باید او را در تصمیم‌گیری‌ها دخالت داد.

- باید در تأدیب او کوشید.

- باید با رفتار خوب و گفتار پسندیده او را پرورش داد.

(۲) هفت سال سوم - هفت سال دوم - هفت سال اول

(۱) هفت سال سوم - هفت سال اول - هفت سال دوم

(۴) هفت سال دوم - هفت سال اول - هفت سال دوم

(۳) هفت سال دوم - هفت سال سوم - هفت سال سوم

۲۲۹- مادری باردار در مورد فرزند خود حدس می‌زند که چشم‌های او مانند تمامی اعضای خانواده رنگی شود و هم‌چنین امیدوار است که مانند

فرزند دیگرش فردی اجتماعی و خوش‌مشراب گردد، به ترتیب این مادر به کدام عوامل مؤثر بر رشد اشاره کرده است؟

(۱) محیط - محیط (۲) وراثت - وراثت (۳) محیط - وراثت (۴) وراثت - محیط

۲۳۰- در کدام روش جمع‌آوری اطلاعات، در دفعات متعدد اجرا، باید نمرات یکسان یا تقریباً یکسانی به دست آید؟

(۱) پرسش‌نامه (۲) مشاهده (۳) آزمون (۴) مصاحبه

سایت کنکور

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه‌درا انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۹

جمعه ۱۴۰۱/۰۸/۰۶

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۱۹۰	مدت پاسخگویی: ۲۰۰ دقیقه
تعداد سؤال ویژه دی‌ماه: ۲۳۰	مدت پاسخگویی ویژه دی‌ماه: ۲۲۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی ویژه دی‌ماه
			از	تا	
۱	ریاضیات	۱۵	۱	۱۵	۴۰ دقیقه
		۱۰	۱۶	۲۵	
		۱۰	۲۶	۳۵	
۲	اقتصاد	۱۰	۳۶	۴۵	۱۰ دقیقه
۳	علوم و فنون ادبی	۱۵	۴۶	۶۰	۳۰ دقیقه
		۱۰	۶۱	۷۰	
		۱۰	۷۱	۸۰	
۴	جامعه‌شناسی	۱۰	۸۱	۹۰	۳۰ دقیقه
		۱۰	۹۱	۱۰۰	
		۱۰	۱۰۱	۱۱۰	
۵	زبان عربی (اختصاصی)	۲۰	۱۱۱	۱۳۰	۲۰ دقیقه
۶	تاریخ	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۲۵ دقیقه
		۱۰	۱۴۱	۱۵۰	
		۱۰	۱۵۱	۱۶۰	
۷	جغرافیا	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۲۵ دقیقه
		۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
		۱۰	۱۸۱	۱۹۰	
۸	فلسفه و منطق	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۳۰ دقیقه
		۱۰	۲۰۱	۲۱۰	
		۱۰	۲۱۱	۲۲۰	
۹	روان‌شناسی	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰ دقیقه

آزمون‌های سراسر گاج

دروس	طراحان	ویراستاران علمی	
ریاضیات	محمد یگانه	ندا فرهختی - مریم ولی‌عابدینی سپیده پناهی - مینا نظری	
اقتصاد	سیدامیرحسین میراسکندری	مریم پارسائیان - احمد منصوری	
تاریخ	ملیحه گرچی	مریم پارسائیان	
جغرافیا	ملیحه گرچی		
جامعه‌شناسی	آزیتا بیدقی		
فلسفه و منطق	حیدر جلالی		فلسفه
	ابراهیم امینی		منطق
روان‌شناسی	نگار کاغذگران		

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نیش بازارچه کتاب

اطلاع‌رسانی و ثبت نام ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی www.gaj.ir

سایت کنکور

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: سارا نظری - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: ساناز فلاحی - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - سپیده‌سادات شریفی - عاطفه دستخوش

صفحه‌آرا: فرهاد عبدی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

طراح شکل: آرزو گلفر

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - مینا عباسی - مهناز کاظمی - فرزانه رجیبی - ربابه الطافی - حدیث فیض‌الهی

ریاضیات

۳ ۸

$$P(n, r) = \frac{n!}{(n-r)!} \Rightarrow P(6, 2) = \frac{6!}{(6-2)!} = \frac{6 \times 5 \times 4!}{4!} = 30$$

$$\binom{n}{0} = \frac{n!}{(n-0)! \cdot 0!} = \frac{n!}{n! \times 1} = 1$$

بنابراین داریم:

$$P(6, 2) = 7x + 2 \binom{n}{0} \Rightarrow 30 = 7x + 2(1) \Rightarrow 30 - 2 = 7x$$

$$\Rightarrow 28 = 7x \Rightarrow x = \frac{28}{7} = 4 \Rightarrow x! = 4! = 24$$

۹ ۱ برای تشکیل گروه دو نفره یا بیشتر از بین پنج نفر، یک گروه ۳

نفره و یک گروه ۲ نفره خواهیم داشت:

$$\binom{5}{3} \binom{2}{2} = 10 \times 1 = 10$$

۱۰ ۳ از آن جا که ۳ مهره خارج می‌کنیم و می‌خواهیم فقط ۲ تا می

آن‌ها سفید باشد، لزوماً یک مهره دیگر سیاه خواهد بود. یعنی ۲ مهره سفید و ۱ مهره سیاه خارج می‌شود:

$$\binom{5}{2} \binom{4}{1} = 10 \times 4 = 40$$

۱۱ ۱ برای سه سؤال اول انتخابی نداریم. اما از میان ۷ سؤال دیگر

باید پنج سؤال را انتخاب کرد:

$$\binom{7}{5} = \frac{7!}{(7-5)! \cdot 5!} = \frac{7 \times 6 \times 5!}{2! \cdot 5!} = \frac{7 \times 6}{2} = 21$$

۱۲ ۱ برای آن که دو عضو در مجموعه انتخابی ما نباشند، کفایت آن دو

عضو را کنار بگذاریم و از بین (۸-۲=۶) عضو باقی مانده ۵ عضو انتخاب کنیم:

$$\binom{8}{5} = \frac{8!}{(8-5)! \cdot 5!} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5!}{3! \times 5!} = \frac{8 \times 7 \times 6}{3 \times 2 \times 1} = 56$$

۱۳ ۲ برای آن که حداکثر ۲ مرد در این گروه حضور داشته باشد باید

حالات زیر را در نظر گرفت:

$$\binom{8}{2} \binom{4}{1} = 28 \times 4 = 112$$

الف) ۲ مرد و ۱ زن:

یا

$$\binom{8}{1} \binom{4}{2} = 8 \times 6 = 48$$

ب) ۱ مرد و ۲ زن:

یا

$$\binom{8}{0} \binom{4}{3} = 1 \times 4 = 4$$

پ) صفر مرد و ۳ زن:

$$112 + 48 + 4 = 164$$

و تعداد کل حالات طبق اصل جمع برابر است با:

محاسبات:

$$\binom{8}{2} = \frac{8!}{(8-2)! \cdot 2!} = \frac{8 \times 7 \times 6!}{6! \times 2 \times 1} = 28$$

$$\binom{4}{2} = \frac{4!}{(4-2)! \cdot 2!} = \frac{4 \times 3 \times 2!}{2! \times 2 \times 1} = 6$$

و همواره

$$\binom{n}{0} = 1, \binom{n}{n-1} = n \xrightarrow{\text{مثال}} \binom{4}{3} = 4$$

۴ ۱

ارقام زوج شامل ۰، ۲، ۴، ۶ و ۸ است پس:

$$\boxed{3} \times \boxed{5} \times \boxed{5} \times \boxed{5} \times \boxed{5} = 3 \times 5^4 = 3 \times 625 = 1875$$

ارقام ۴، ۶ یا ۸

۴ ۲

حروف عبارت «باغ» را جداگانه و به عنوان یک شیء در نظر

می‌گیریم:

ب ا غ د ل ک ش

حال ۵ شیء داریم که جایگشت آن‌ها ۵! است. ضمناً حروف کلمه «باغ» خود به ۳! طریق جایگشت دارند. بنابراین تعداد کل حالات برابر است با:

$$5! \times 3! = 120 \times 6 = 720$$

۳ ۱

از اصل متمم استفاده می‌کنیم:

تعداد کل اعداد ساخته شده با ارقام ۰، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۸:

$$\boxed{5} \times \boxed{6} \times \boxed{6} = 180$$

همه ارقام به جز صفر

تعداد اعداد مضرب ۵ با ارقام ۰، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۸:

ارقام صفر یا پنج

$$\boxed{5} \times \boxed{6} \times \boxed{2} = 60$$

همه ارقام به جز صفر

تعداد اعدادی که مضرب ۵ نباشند = 180 - 60 = 120

۴ ۳ می‌دانیم ۲۴ = ۴! است. پس:

$$(n-3)! = 4! \Rightarrow n-3=4 \Rightarrow n=4+3=7$$

$$P(n, r) = \frac{n!}{(n-r)!} \xrightarrow{r=2} P(7, 2) = \frac{7!}{(7-2)!} = \frac{7!}{5!} = 7 \times 6 = 42$$

$$= \frac{7!}{5!} = \frac{7 \times 6 \times 5!}{5!} = 42$$

۴ ۵

چون ترتیب رسیدن افراد اهمیت دارد، پس از فرمول ترتیب

(جایگشت) یا (تبدیل) استفاده می‌کنیم:

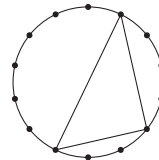
$$P(n, r) = \frac{n!}{(n-r)!}$$

$$\Rightarrow P(9, 3) = \frac{9!}{(9-3)!} = \frac{9!}{6!} = \frac{9 \times 8 \times 7 \times 6!}{6!} = 504$$

۴ ۶

برای رسم هر مثلث ۳ نقطه لازم است. پس کافی است ۳ نقطه

از بین ۱۴ نقطه انتخاب کنیم:

$$\binom{14}{3} = \frac{14!}{(14-3)! \cdot 3!} = \frac{14 \times 13 \times 12 \times 11!}{11! \times 3 \times 2 \times 1} = 364$$

۳ ۷

$$C(n+4, 4) = \frac{(n+4)!}{(n+4-4)! \cdot 4!} = \frac{(n+4)!}{n! \cdot 4!}$$

$$P(n+3, 2) = \frac{(n+3)!}{(n+3-2)!} = \frac{(n+3)!}{n!}$$

$$\Rightarrow \frac{(n+4)!}{n! \cdot 4!} = \frac{(n+3)!}{n!} \Rightarrow \frac{(n+4)(n+3)!}{n! \cdot 24} = \frac{(n+3)!}{n!}$$

$$\Rightarrow n+4=24 \Rightarrow n=24-4 \Rightarrow n=20$$

۲۱ ۴ ابتدا ضابطه تابع f را می‌نویسیم:

$$f(x) = \frac{x^2}{2} + 3$$

$$\left. \begin{aligned} f(3) &= \frac{(3)^2}{2} + 3 = \frac{9}{2} + 3 = \frac{15}{2} \\ f(5) &= \frac{(5)^2}{2} + 3 = \frac{25}{2} + 3 = \frac{31}{2} \end{aligned} \right\}$$

$$\Rightarrow f(3) - f(5) = \frac{15}{2} - \frac{31}{2} = -\frac{16}{2} = -8$$

۲۲ ۱ $f(x) = 1 + \sqrt{2x+1}$ ، $A = \{a\}$ و $B = \{3\}$ است. یعنی

$$f(a) = 3 \text{ پس:}$$

$$f(a) = 1 + \sqrt{2a+1} = 3 \Rightarrow \sqrt{2a+1} = 3-1$$

$$\Rightarrow \sqrt{2a+1} = 2 \xrightarrow{\text{طرفین به توان ۲}} 2a+1 = 4 \Rightarrow 2a = 3 \Rightarrow a = \frac{3}{2} = 1.5$$

۲۳ ۲

$$f(x) = \sqrt{x^2 - 2x + 8}$$

$$f(1 + \sqrt{2}) = \sqrt{(1 + \sqrt{2})^2 - 2(1 + \sqrt{2}) + 8}$$

$$= \sqrt{1 + 2\sqrt{2} + 2 - 2 - 2\sqrt{2} + 8} = \sqrt{9} = 3$$

$$f(4) = \sqrt{(4)^2 - 2(4) + 8} = \sqrt{16 - 8 + 8} = \sqrt{16} = 4$$

$$\Rightarrow f(1 + \sqrt{2}) - f(4) = 3 - 4 = -1$$

۲۴ ۳ برد تابع همان مؤلفه دوم است. پس:

$$3^{a-3} = 4 \Rightarrow a-3 = 2 \Rightarrow a = 2+3 \Rightarrow a = 5$$

$$g = \{(2, a-1), (-2, -3), (4, a)\}$$

$$\xrightarrow{a=5} g = \{(2, 4), (-2, -3), (4, 5)\}$$

$$\Rightarrow \frac{3g(2)}{g(4)} = \frac{3(4)}{5} = \frac{12}{5} = 2.4$$

۲۵ ۴

x	۱	۲	۳	۴	۵
y	۰	۳	۸	۱۵	۲۴

با توجه به جدول، ضابطه تابع به صورت $f(x) = x^2 - 1$ است. پس:

$$f\left(\frac{1}{2}\right) = \left(\frac{1}{2}\right)^2 - 1 = \frac{1}{4} - 1 = -\frac{3}{4}$$

$$f\left(\frac{1}{4}\right) = \left(\frac{1}{4}\right)^2 - 1 = \frac{1}{16} - 1 = -\frac{15}{16} \Rightarrow 4f\left(\frac{1}{4}\right) = 4\left(-\frac{15}{16}\right) = -\frac{15}{4}$$

$$\Rightarrow f\left(\frac{1}{2}\right) + 4f\left(\frac{1}{4}\right) = -\frac{3}{4} - \frac{15}{4} = -\frac{18}{4} = -\frac{9}{2}$$

۲۶ ۳

اساس استدلال (قیاس) استثنایی به صورت $q \Rightarrow (p \Rightarrow q) \wedge p$ است.

$$1) p \rightarrow q$$

$$2) p$$

$$\therefore q$$

۱۴ ۱ از آن جا که فرد مشخصی از گروه اساتید مدیریت انتخاب شده

است، پس ۳ نفر دیگر هیئت را از بین مجموع $(15) = (7-1) + 5 + 4 = 15$ نفر انتخاب می‌کنیم:

$$\binom{15}{3} = \frac{15!}{(15-3)!3!} = \frac{15 \times 14 \times 13 \times 12!}{12! \times 3 \times 2 \times 1} = 455$$

۱۵ ۴ تعداد برآمدها (فضای نمونه‌ای) پرتاب n سکه برابر 2^n

تعداد برآمدها (فضای نمونه‌ای) پرتاب m تاس برابر 6^m است. پس:

$$2^2 \times 6^3 = 4 \times 216 = 864$$

۱۶ ۱

$$f(x) = -2x^2 - 3x + a$$

$$f(-2) = -1 \Rightarrow -1 = -2(-2)^2 - 3(-2) + a$$

$$\Rightarrow -1 = -8 + 6 + a \Rightarrow -1 + 2 = a \Rightarrow a = 1$$

$$\xrightarrow{a=1} f(x) = -2x^2 - 3x + 1$$

$$f(-1) = -2(-1)^2 - 3(-1) + 1 = -2 + 3 + 1 = 2$$

۱۷ ۴ در مجموعه‌ای از زوج مرتبها اگر مؤلفه‌های اول یکسان

باشند، الزاماً مؤلفه‌های دوم نیز باید یکسان باشند:

$$\begin{cases} (-3, n^2 - n) \\ (-3, 2) \end{cases} \Rightarrow n^2 - n = 2 \Rightarrow n^2 - n - 2 = 0$$

$$\Rightarrow (n-2)(n+1) = 0$$

$$\begin{cases} n-2 = 0 \Rightarrow n = 2 \\ n+1 = 0 \Rightarrow n = -1 \end{cases}$$

اگر $n = 2$ باشد: $f = \{(-3, 2), (2, -7), (2, 5), (-1, 5)\}$

از آن جا که دو زوج مرتب با مؤلفه اول ۲ موجود است، پس $n = 2$ غیرقابل قبول است. زیرا در این صورت رابطه داده شده دیگر تابع نخواهد بود.

اگر $n = -1$ باشد:

$$f = \{(-3, 2), (2, -7), (-3, 2), (-1, 5), (-1, 5)\}$$

$$f = \{(-3, 2), (2, -7), (-1, 5)\}$$

پس $n = -1$ قابل قبول است.

۱۸ ۳ تابعی شامل مؤلفه‌های اول از A و مؤلفه دوم از B مدنظر

است که مؤلفه اول کوچک‌تر از مؤلفه دوم باشد:

$$f = \{(1, 2), (1, 3), (1, 4), (2, 3), (2, 4)\}$$

بنابراین رابطه f دارای پنج عضو است.

۱۹ ۳ نموداری معرف تابع است که هر خط موازی محور y ها، نمودار

را در بیشتر از یک نقطه قطع نکند. با توجه به این نکته فقط نمودار داده شده در گزینه (۳) می‌تواند نمودار یک تابع باشد.

۲۰ ۲

$$f = \{(1, -2), (2, 3), (3, -4), (4, 5)\}$$

$$g = \{(1, 2), (2, 4), (3, -6), (5, -10)\}$$

$$f(1) = -2, g(3) = -6, f(3) = -4$$

$$\Rightarrow \frac{2f(1) - g(3)}{3f(3)} = \frac{2(-2) - (-6)}{3(-4)} = \frac{-4 + 6}{-12} = \frac{2}{-12} = -\frac{1}{6}$$

۲۷ بررسی عبارت‌ها:

(الف)

اگر اتومبیل بنزین داشته باشد آن‌گاه روشن می‌شود
 $\underbrace{\hspace{10em}}_p \quad \underbrace{\hspace{10em}}_q$

اتومبیل روشن می‌شود
 $\underbrace{\hspace{10em}}_q$

∴ اتومبیل بنزین داشته است.
 $\underbrace{\hspace{10em}}_p$

روش این استدلال نادرست است. (مغالطه است)
(ب)

اگر باران ببارد آن‌گاه زمین خیس می‌شود.
 $\underbrace{\hspace{10em}}_q \quad \underbrace{\hspace{10em}}_p$

زمین خیس شده است.
 $\underbrace{\hspace{10em}}_q$

∴ باران باریده است.
 $\underbrace{\hspace{10em}}_p$

روش این استدلال نیز نادرست است. (مغالطه است)
(ج)

اگر x عددی منفی باشد آن‌گاه x^2 مقداری مثبت است.
 $\underbrace{\hspace{10em}}_p \quad \underbrace{\hspace{10em}}_q$

$-\frac{1}{3}$ عددی منفی است.
 $\underbrace{\hspace{10em}}_p$

عدد $(-\frac{1}{3})^2$ عددی مثبت است.
 $\underbrace{\hspace{10em}}_q$

این استدلال درست است. (قیاس استثنایی)
(د)

اگر علی خوب تمرین نکند آن‌گاه قهرمان مسابقات نمی‌شود.
 $\underbrace{\hspace{10em}}_q \quad \underbrace{\hspace{10em}}_p$

علی قهرمان مسابقات نشده است.
 $\underbrace{\hspace{10em}}_q$

∴ علی خوب تمرین نکرده است.
 $\underbrace{\hspace{10em}}_p$

این روش استدلال نیز نادرست است. (مغالطه است)
قیاس استثنایی به صورت زیر است:

$$1) p \Rightarrow q$$

$$2) p$$

$$\therefore q$$

بنابراین فقط نتیجه‌گیری و روش یکی از استدلال‌های داده شده درست است.

۲۸

چون ذکر شده است که یک قیاس استثنایی پس عبارت آمده در مقدمه ۲ باید p (مقدم) در مقدمه ۱ باشد و نتیجه همان q (تالی) در مقدمه ۱ خواهد بود. بنابراین عبارت مقدمه ۱ به صورت زیر خواهد بود:

اگر پیاده به مدرسه بروم آن‌گاه با تأخیر به مدرسه نمی‌رسم.
 $\underbrace{\hspace{10em}}_q \quad \underbrace{\hspace{10em}}_p$

۲۹

برای هر عدد طبیعی $x \in \mathbb{N}$ (نادرستی گزینه ۳) مجموع

معکوس دو عدد متوالی یعنی $\frac{1}{x} + \frac{1}{x+1}$ (نادرستی گزینه ۱) همواره بزرگ‌تر یا مساوی ۲ (≥ 2) است (نادرستی گزینه ۴). پس گزینه ۲ صحیح است:

$$x | x \in \mathbb{N}, \frac{1}{x} + \frac{1}{x+1} \geq 2$$

۳۰ a و b اعدادی مثبت و c عددی منفی است:

درست است. $a < b \xrightarrow{+c} a+c < b+c$ (الف)

$$\text{مثال } 4 < 5 \xrightarrow{c=-3} 4+(-3) < 5+(-3) \Rightarrow 1 < 2$$

نادرست است. $ac < bc$ (ب)

$$\text{مثال } 4 < 5 \Rightarrow 4 \times (-3) < 5 \times (-3) \Rightarrow -12 < -15$$

نادرست است. $\frac{a}{c} < \frac{b}{c}$ (ج)

$$\text{مثال } 4 < 5 \Rightarrow -\frac{4}{3} < -\frac{5}{3}$$

درست است. $a-c < b-c$ (د)

$$\text{مثال } 4 < 5 \xrightarrow{c=-3} 4-(-3) < 5-(-3) \Rightarrow 7 < 8$$

درست است. $ac^2 < bc^2$ (ه)

$$\text{مثال } 4 < 5 \Rightarrow 4(-3)^2 < 5(-3)^2 \Rightarrow 36 < 45$$

بنابراین ۳ رابطه از ۵ رابطه داده شده صحیح است.

۳۱

مراحل سه و پنج دارای اشکال است. در مرحله سوم از آن‌جا که مقدار x را نمی‌دانیم، نمی‌توانیم طرفین را بر x تقسیم کنیم. در مرحله پنج

(با فرض درستی مراحل قبل) مقدار x برابر $\frac{1}{5}$ خواهد بود.

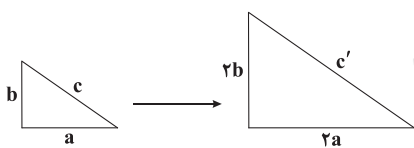
۳۲

(الف) $S = xy \xrightarrow{\text{طول و عرض ۲ برابر}} S_{\text{جدید}} = (2x)(2y) = 4xy$
 $\underbrace{\hspace{10em}}_{S_{\text{قدیم}}}$

$$\Rightarrow S_{\text{جدید}} = 4S_{\text{قدیم}}$$

عبارت «الف» نادرست است.

(ب)

$$\text{فیثاغورس } c^2 = a^2 + b^2$$

$$\text{در مثلث جدید } c'^2 = (2a)^2 + (2b)^2 \Rightarrow c'^2 = 4a^2 + 4b^2$$

$$\Rightarrow c'^2 = 4(a^2 + b^2) \Rightarrow c' = \sqrt{4(a^2 + b^2)} = 2\sqrt{a^2 + b^2}$$

عبارت «ب» درست است.

۳۳

اگر قیمت خرید x و قیمت فروش y و سود فروش ۱۰٪ خرید

$$\text{باشد، یعنی } y = \frac{1}{10}y + x \text{، پس:}$$

$$\text{سود} = y - x = \frac{1}{10}y$$

۳۴

$$\text{(الف) } x > y \Rightarrow (-1)^x > (-1)^y$$

این نامساوی همواره صحیح نیست. به مثال زیر دقت کنید:

$$5 > 4 \Rightarrow (-1)^5 > (-1)^4 \Rightarrow -1 \not> 1$$

$$\text{(ب) } 0 < a < 1 \Rightarrow \sqrt{a} > a$$

- ۴۱ الف) تصمیم برای داشتن حجم بیشتری از چیزی برابر است با کاهش تولیدات دیگر.
- ب) هزینه دررفته چون در زمانی غیر از زمان تصمیم‌گیری رخ داده، نباید بر روی تصمیمات ما اثرگذار باشد.
- ج) کارایی زمانی است که با منابع موجود حتی یک عدد کالای دیگر هم نتوانیم تولید کنیم.
- د) منابع طی ۳ حالت میان تولید دو کالا پخش می‌شوند:
- ۱- تولید کالای اول
۲- تولید کالای دوم
۳- تولید هر دو کالا

- ۴۲ الف) حرکت از زیر منحنی (ناکارایی) به سمت نقاط روی منحنی (کارایی) نشان از تلاش برای به دست آوردن کارایی دارد.
- ب) هر چقدر به یک محور نزدیک‌تر باشیم، تولید آن کالا بیشتر است. در این سؤال نقطه C به گندم نزدیک‌تر است، پس در این نقطه، تولید گندم بیشتر از تولید جو است.
- ج) نقاط خارج از منحنی (در این جا D) نقاط غیرقابل دستیابی با فرض ثبات منابع هستند.
- د) در محل برخورد منحنی با هر محور، تولید آن کالا به حداکثر خود می‌رسد. در این جا نقطه E محل برخورد منحنی با محور «جو» است. پس در این نقطه تولید جو به حداکثر خود می‌رسد.

- ۴۳ الف) اصل پنجم تصمیم‌گیری درست و منطقی مربوط به مقایسه میان منافع و هزینه‌ها است.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- ۱) اصل دوم: منابع کمیاب خود را شناسایی کنید.
- ۲) اصل سوم: قید بودجه خود را رسم کنید.
- ۳) اصل چهارم: هزینه‌های دررفته را فراموش کنید.

- ۴۴ الف) بده - بستان به این معناست که چیزی را بگیری (مثل پول) و چیزی را ما به ازای آن (مثل کالا) رها کنی.
- ب) برای حرکت از ناکارایی به کارایی باید در منابعی که به وسیله آن تولید می‌کنیم، افزایش ایجاد شود تا بتوانیم به نقاط روی منحنی برسیم.

۴۵ بررسی عبارتهای نادرست:

- ج) خوش‌بینی زیاد درباره درآمد آینده و پس‌انداز کم‌تر برای نیازهای آتی، نشان از اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن دارد.
- د) مقایسه منافع و هزینه‌ها بخشی از تصمیم‌گیری منطقی است اما بهترین رویکرد به نوع تصمیم شما بستگی دارد.

علوم و فنون ادبی

- ۴۶ اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایش‌نامه فارسی پرداخت، میرزا آقا تبریزی بود که چند نمایش‌نامه کوتاه تألیف کرد.
- ۴۷ فخری یزدی از شاعران شاخص این دوره است که او را به سبب آزادی‌خواهی، به زندان انداختند. تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. آشنایی با سعدی، طبع فخری را شکوفا ساخت. در دوره هفتم مجلس، نماینده مردم یزد شد؛ ولی دست از اندیشه‌های پرشور آزادی‌خواهانه و وطن‌دوستانه برنداشت و در نهایت جانفش را در راه آزادی فدا کرد. بیت زیر سرآغاز یکی از سروده‌های اوست:
- «آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود ز جان شستم از برای آزادی»

این تساوی همواره صحیح است. به مثال زیر دقت کنید:

$$0 < a = \frac{1}{4} < 1 \Rightarrow \sqrt{\frac{1}{4}} > \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{1}{2} > \frac{1}{4}$$

$$\text{ج) } x < 0 \Rightarrow |x| = -x$$

$$\text{مثال } |-2| = -(-2)$$

$$\text{د) } \sqrt{x^3 + y^3} = \sqrt{x^3} + \sqrt{y^3}$$

این تساوی نادرست است و همواره برقرار نیست. در حالت کلی:

$$\sqrt{A+B} \neq \sqrt{A} + \sqrt{B}$$

به مثال زیر دقت کنید:

$$\sqrt{25} = \sqrt{9+16} = \sqrt{9} + \sqrt{16} \Rightarrow 5 \neq 3+4$$

تعداد لیوان‌های وارونه S =

وضعیت فعلی S = 4

وضعیت مطلوب S = 0

حالت‌های ممکن در هر حرکت مجاز:

$$S-3 \Rightarrow \text{سه لیوان را درست کنیم (۱)}$$

$$S+3 \Rightarrow \text{سه لیوان را وارونه کنیم (۲)}$$

$$S+1 \Rightarrow \text{یک لیوان را درست و دو لیوان را وارونه کنیم (۳)}$$

$$S-1 \Rightarrow \text{دو لیوان را درست و یک لیوان را وارونه کنیم (۴)}$$

برای آن‌که از وضعیت S = 4 به S = 0 برسیم، ابتدا حرکت شماره (۴) را انجام می‌دهیم که در این حالت به S = 3 می‌رسیم و سپس حرکت شماره (۱) را انجام می‌دهیم و به S = 0 می‌رسیم. پس حداقل به ۲ حرکت نیاز است.

اقتصاد

۳۶ بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) تنها گزینه دوم (بهترین گزینه بعدی) شامل هزینه فرصت می‌شود.
- ۲) منافع از دست رفته ناشی از انتخاب غلط مربوط به هزینه دررفته است.
- ۴) هزینه‌هایی که برای تولید متحمل می‌شویم، شامل هزینه فرصت و هزینه تولید است.

- ۳۷ از هر محوری که دور می‌شویم، حجم تولید آن محور کاهش یافته و با نزدیک شدن به محور دیگر حجم تولیدات آن محور افزایش می‌یابد. به عنوان مثال با حرکت از B به A از محور لوبیا دور می‌شویم و تولید لوبیا کم می‌شود و در مقابل به نخود نزدیک می‌شویم و حجم تولید نخود، بیشتر می‌شود.

- ۳۸ الف) کمیابی منابع و این‌که منابع در دسترس انسان محدود هستند، موجب می‌شود که ما مجبور شویم میان گزینه‌های مختلف انتخاب کنیم.
- ب) انسان عصای جادویی ندارد که تکان دهد و منابع خلق شوند.

- ج) الگو نمایشی ساده از واقعیتی پیچیده است، مثل نقشه.
- د) مرز امکانات تولید مرزی است میان آن‌چه که با منابع موجود می‌توانیم تولید کنیم و آن‌چه نمی‌توانیم. این مرز حداکثر تولید با منابع در دسترس را نشان می‌دهد.

- ۳۹ در جوامعی که ناهار مجانی به دانش‌آموزان داده می‌شود، هزینه فرصت این انتخاب پذیرفته شده است. هزینه فرصت این انتخاب شامل مواردی است که می‌توانسته با این منابع تولید شود.

۴۰ بررسی عبارتهای نادرست:

- الف) در برخی نقاط مقدار شیری که می‌توان خرید، دو برابر مقدار پنیر است. در واقع ما به‌ازای هر عدد پنیر که بخواهیم بیشتر مصرف کنیم باید دو عدد شیر کم‌تر مصرف کنیم.
- د) حرکت بر روی منحنی یا خط بودجه، مساوی است با خرج کردن تمام بودجه خود.

۶۰ ۳ وزن مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): مستفعلن مفاعیل
 مستفعلن فعل (= مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن)

وزن سایر گزینه‌ها:

- (۱) مفعول مفاعیل مفاعیل فعل (مستفعلن مستفعلن مفعول فعل)
 (۲) مفعول مفاعیلن // مفعول مفاعیلن (مستفعلن مفعولن // مستفعلن مفعولن)
 (۴) مستفعلن فاعولن // مستفعلن فاعولن (مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن)

۶۱ ۲ شعر غنایی با دو شاعر مشهور، رودکی و شهید بلخی، قوت و استحکام یافت.

۶۲ ۴ «درخت آسوریک» از نمونه قطعات شعری زبان پهلوی است که میان اندرزنامه‌های منثور جای دارد.

۶۳ ۳ یعقوب لیث صفاری برای ایجاد حکومت و دولت مستقل ایرانی و برانداختن یا تضعیف حکومت بغداد دست به کار شد تا عظمت و اقتدار ایران را به آن بازگرداند. وی نه با زبان عربی آشنایی داشت و نه اجازه داد تا این زبان در دستگاه حکومت او به کار رود؛ به همین سبب، زبان فارسی دری را - که خود می‌فهمید و با آن سخن می‌گفت - زبان رسمی قلمرو خود اعلام کرد.
 ۶۴ ۴ در متن «را»ی مفعولی به کار نرفته.

۶۵ ۳ عبارت سؤال، بخشی از کتاب «شاهنامه ابومنصوری» است که حدود سال ۳۴۶ قمری، به دست عده‌ای از دانشوران خراسان، نوشته شد.

۶۶ ۲ زبان پارسی، در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان، تألیف می‌شده است. این زبان در شمال و شمال شرقی ایران متداول بوده است.

۶۷ ۳ در این گزینه میان «تنگ» (یک لنگه از بار) و «تنگ» (متضاد، فراخ) جناس تام وجود دارد اما در سایر گزینه‌ها تکرار «تنگ» موجب پدید آمدن واژه‌آرایی شده است.

۶۸ ۴ تکرار ۱۰ باره صامت «ر» و تکرار ۶ باره صامت «س» و تکرار ۷ باره صامت «د» آرایه واج‌آرایی را در این گزینه برجسته‌تر از سایر گزینه‌ها کرده است.

۶۹ ۱ مفهوم گزینه (۱): شور عاشقانه

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: ناپایداری و بی‌اعتباری وجود انسان

۷۰ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): بی‌درمان بودن درد عشق

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) دردطلبی عاشقان
 (۲) ضرورت تسلیم در مواجهه با مشکلات حل‌نشده / تقدیرگرایی
 (۳) سازگاری با درد و پرهیز از درمان / دردطلبی عاشقانه
 ۷۱ ۴ تشبیه یار به ماه - یار به سرو - سرا به گردون - کنار (آغوش) به بستان [۴ مورد]

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) خورشید روی - یاقوت لب [۲ مورد]
 (۲) دل به شکر - ماه رخ [۲ مورد]
 (۳) سلسله زلف [۱ مورد]

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) شب زلف
 (۲) درخت قامت
 (۴) خواب غفلت - مهد زمین

۴۸ ۴ ایرج میرزا در به کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده و روان، مهارت بسیار داشت. در طنز، هجو و هزل چیره‌دست بود. در شعر وی اگر چه اندیشه‌های نوگرایانه وجود دارد، ولی جایگاه خانوادگی (از نوادگان فتحعلی شاه قاجار) و تفکرات شخصی او، مانع از آن می‌شود که وی در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار گیرد.

۴۹ ۲ عبارت سؤال، نوشته قائم مقام فراهانی نگارنده «منشآت» است.

۵۰ ۳ «فتحعلی‌خان صبای کاشانی» از شاعرانی است که در قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی و عهد سلجوقی گرایش داشت.

۵۱ ۲ عبارت سؤال، معرّف «سید محمدرضا میرزاده عشقی» سراینده نمایشنامه منظوم «ایده‌آل» یا «سه تابلوی مریم» است.

تقطیع بیت سؤال:

دو	ش	مَ	را	عش	ق	تُ	ز	جا	م	بَ	زن	گیخت
-	U	U	-	U	U	U	U	-	U	U	-	-
بی	عَ	دَ	آز	دی	دِ	گا	نَ	مش	ک	فُ	رو	ریخت
-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-	-
	مفتعلن	مفتعلن	فاعلاتن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	فاع

۵۳ ۱ وزن بیت گزینه (۱): مستفعلن مستفعلن مستفعلن فعل (= مفعول مفاعیل مفاعیل فعل)

وزن مشترک سایر گزینه‌ها: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن (= مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن)

۵۴ ۲ وزن بیت گزینه (۲): فاعلاتن مفاعیلن فعلن

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن (= مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن)
 (۳) مستفعلن فاعولن // مستفعلن فاعولن (= مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن)
 (۴) مستفعلن فاعلاتن مستفعلن (= مفعول مفاعیل فاعولن)

۵۵ ۴ وزن بیت گزینه (۴): فاعلاتن مفاعیلن فعلن

وزن سایر گزینه‌ها:

- (۱) فاعلاتن فاعلاتن فعلن
 (۲) فاعولن فاعولن فعلن
 (۳) فاعلاتن فاعلاتن // فاعلاتن فاعلاتن

۵۶ ۳ وزن بیت گزینه (۳): مفاعیلن فاعلاتن // مفاعیلن فاعلاتن

وزن مشترک سایر گزینه‌ها: مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعلن

۵۷ ۳ وزن بیت گزینه (۳) را می‌توان به دو صورت همسان (مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن) و ناهمسان (مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن) رکن‌بندی کرد.

۵۸ ۳ وزن بیت گزینه (۳): مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن (= مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل)

وزن سایر گزینه‌ها:

- (۱) مستفعلن فاعولن // مستفعلن فاعولن (= مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن)
 (۲) مفعول مفاعیل فاعلاتن
 (۴) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن (= مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن)

۵۹ ۱ وزن بیت گزینه (۱): مستفعلن فاعلاتن مستفعلن (= مفعول مفاعیل فاعولن)

وزن مشترک سایر گزینه‌ها: مستفعلن فاعلاتن مفعولن (= مفعول مفاعیل مفاعیلن)

۳ ۷۳

مشبهه: خود/ مشبه به: اشتر / وجه شباهت: نشخوار کردن / ادات: چو
مشبهه: خود / مشبه به: اشتر / وجه شباهت: کف برآوردن / ادات: چون

۴ ۷۴

تشبیه فشرده: تیر مژگان

تشبیه گسترده: زخم پیکان چون شبنم گل دل‌نشین بود

۳ ۷۵ مفهوم بیت گزینه (۳): شادخواری و خوش باشی

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) آسمانی بودن معشوق

(۲) رواج روحیه عرفانی

(۴) غم‌گرایی

۳ ۷۶

با توجه به کاربرد واژگان عربی و کم‌رنگ بودن ویژگی‌های زبانی
دوره خراسانی گزینه (۳) مناسب‌تر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) کاربرد «ایدون»

(۲) کاربرد «مر»

(۴) کاربرد «ایدر» و «همی»

۳ ۷۷

عبارت سؤال، برگرفته از «ظفرنامه شامی» است.

۲ ۷۸

ملاحسین واعظ کاشفی کلیله و دمنه را به انشای دوره خود
بازگرداند و آن را «انوار شهیلی» نامید.

۳ ۷۹

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): کمال‌بخشی
عشق به عاشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) تأثیر دعا و تضرع سحرگاهی

(۲) ارزش‌بخشی هم‌نشینی با اهل معنی و عارفان حقیقی

(۴) رشد و شکوفایی اهل فضل در غربت

۳ ۸۰

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): وحدت وجود / تجلی
خداوند در پدیده‌ها

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) دستیابی عاشقان به بینش صحیح / بصیرت، کلید کمال است.

(۲) عشق در سرشت همه موجودات آمیخته شده است.

(۴) بهره‌وری از حداقل‌ها

جامعه‌شناسی

۳ ۸۱

بررسی عبارت‌هاک نادرست:

(ب) رویکردی که علومی مانند فلسفه، اخلاق و علوم دینی را غیرعلمی می‌دانستند،
در نیمه دوم قرن بیستم با چالش‌های متعددی مواجه شد.

(ج) رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت از فواید علوم طبیعی است.

۱ ۸۲

دانشی که دغدغه کشف واقعیت داشته باشد ← علوم
اجتماعی و انسانی بومی

علم نجوم ستارگان و سیاره‌ها را مطالعه می‌کند ← علوم طبیعی

هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح شود، زمینه برای پیدایش و رشد
آن فراهم می‌گردد ← دانش علمی

موضوع آن، شناسایی قوانین کلی موجودات است که شامل همه موجودات است
← فلسفه (متافیزیک)

۴ ۸۳

(الف) دیدگاه متفکران مسلمان است ← معتقدند دانش
عمومی دانش غیرموتوق و نامعتبر نیست، بلکه کم و بیش در آن، دانش‌های
حقیقی و صحیح نیز وجود دارد. دانش علمی امکان اعتباریابی بیشتری
دارد و ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از آن را دارد.

(ب) این نمودار مربوط به رابطه علوم انسانی و علوم اجتماعی و موضوعات
آن‌هاست. موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است و
علوم اجتماعی خود بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند ولی برخی
علوم انسانی در زمره علوم اجتماعی نیستند.

۲ ۸۴

علوم انسانی و اجتماعی بومی ← به زبان و منطق
جهان شمول سخن بگوید.

طرح یک مسئله خاص ← دانش علمی

روان‌شناسی ← در گروه علوم انسانی است ولی جزء علوم اجتماعی نیست.

قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند که شامل همه موجودات می‌شود
و مخصوص موجودات طبیعی یا انسانی و اجتماعی نیست ← متافیزیک

۲ ۸۵

داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها توسط علوم
اجتماعی ← فراهم آمدن فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و

صحيح برای دانشمندان

یادگیری آن از بدو تولد آغاز می‌شود و تا پایان عمر ادامه دارد ← معنای
دانش عمومی

دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می‌ماند و دغدغه و توان لازم برای حل
مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد ← پیامد

ذخیره دانشی جوامع

۱ ۸۶

موضوعات متفاوت علوم انسانی و علوم اجتماعی ← علت
کنش‌های انسان به کنش‌های اجتماعی او فرو کاسته نمی‌شود.

جلوگیری از ورود دانش عمومی به قلمرو دانش علمی ← حفظ هویت
دانش علمی

مطالعه علمی اجتماعات ← علت شکل‌گیری علوم اجتماعی

۴ ۸۷

شناخت کنش با فهم هدف و معنای آن، امکان‌پذیر است.
موضوعات متفاوت علوم انسانی و علوم اجتماعی ← کنش‌های انسان را به کنش‌های

اجتماعی فرو نمی‌کاهد و وجود انسان را به ابعاد اجتماعی‌اش تقلیل نمی‌دهد.

نسبت میان علوم انسانی و علوم اجتماعی ← موضوع علوم انسانی عام‌تر از
موضوع علوم اجتماعی است.

پیش‌بینی در علوم اجتماعی به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش اجتماعی
پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.

۴ ۸۸

علوم اجتماعی به دانش‌ها گفته می‌شود که اجتماعات انسانی
و چگونگی اثرگذاری آن‌ها بر کنش‌ها و شیوه زندگی ما و همچنین اثرپذیری

آن‌ها از کنش‌ها و شیوه زندگی ما را به روش علمی مطالعه می‌کنند.

علوم ابزاری (علوم طبیعی) با شناخت طبیعت و قوانین آن، به انسان قدرت
پیش‌بینی حوادث طبیعی و پیشگیری از آن‌ها را می‌دهند و به انسان در

استفاده از طبیعت کمک می‌کنند.

۳ ۸۹

علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای
اجتماعی و نقد و اصلاح آن‌ها را دارند و فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و

صحيح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند.

نکته: با توجه به متن صورت سؤال، داوری درباره عملکرد علوم ابزاری است.

۹۹ ۱ بخش‌هایی که امکان تغییر بیشتری دارند، تأثیرات حیاتی و اساسی بر جهان اجتماعی ندارند.

جهان اجتماعی (دنیای گسترده‌ما) بیشتر شبیه یک بازی گروهی است. در بازی گروهی، افراد مختلفی عضوند که نقش آن‌ها توسط همه اعضا تعریف می‌پذیرفته می‌شود. در بازی گروهی، بازیکنان، داوران و تماشاگران قواعد بازی را می‌دانند.

۱۰۰ ۱ خانواده، امنیت، صلح و احترام به قانون ← پدیده‌های اجتماعی و اعتباری

مجموعه‌های بزرگ (جهان) ← جهان اجتماعی اسلام، جهان غرب، جهان طبیعت نظم ← ارزش اجتماعی (ذهنی و کلان)

هنجارها و نمادها (لایه‌های سطحی) می‌توانند حذف شوند و با حذف آن‌ها جهان اجتماعی تداوم دارد.

۱۰۱ ۲ بررسی عبارتهای نادرست:

الف) فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها مربوط به قوم و منطقه خاصی است، اگر نگاه سلطه‌جویانه داشته باشند، می‌توانند از محدوده قومی خود فراتر روند. ج) آزادی همواره با دو پرسش همراه است ← آزادی از چه؟ و آزادی برای چه؟

۱۰۲ ۴ عدالت ← از پایمال شدن حقوق انسان‌ها و تفرقه میان جوامع جلوگیری می‌کند.

در صورت عدم وجود آن، زمینه ظلم بر انسان فراهم می‌گردد ← آزادی مسئولیت و تعهد ← زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم می‌کند.

به مسئله و نیاز رشد جمعیت کره زمین و کمبود منابع با تولید محصولات تراریخته پاسخ داده است ← عقلانیت

۱۰۳ ۳ اشتراک فرهنگ مسیحیت و فرهنگ ژاپن ← تداوم تاریخی بالا

افتراق فرهنگ اسلام و فرهنگ اینکاها ← تداوم تاریخی بالا و گستره جغرافیایی وسیع فرهنگ اسلام

اشتراک فرهنگ صهیونیسم و فرهنگ سرمایه‌داری ← فرهنگ سلطه و استکبار

۱۰۴ ۱ عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری است ← فرهنگ حق

قبول تفاوت‌ها و محترم شمردن آن‌ها، اهمیت بسیاری دارد ← فرهنگ جهانی انسان محکوم به سرنوشتی محتوم است ← فرهنگ جبرگرا

نژاد خاصی را مورد توجه قرار می‌دهد و با رویکرد دنیوی خود، دیگران را در خدمت به آن نژاد به کار می‌گیرد ← فرهنگ صهیونیسم

۱۰۵ ۳ الف) فرهنگ سلطه (دارای ارزش‌های قومی و قبیله‌ای با نگاه سلطه‌جویانه)

ب) دارای ارزش‌های قومی و قبیله‌ای بدون نگاه سلطه‌جویانه

ج) فرهنگ اسلام و فرهنگ مسیحیت

۱۰۶ ۲ آزادی همواره دو پرسش به همراه دارد، زیرا آزادی همواره رهایی از یک امر برای رسیدن به امر دیگر است.

فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نیستند، نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.

ایجاد زمینه نفوذ سلطه‌گران نتیجه عدم وجود مسئولیت و تعهد است. چگونه فرهنگ به پرسش‌های همیشگی بشر درباره معنای مرگ و زندگی پاسخ می‌دهد؟ ← عقلانیت سطح یک

۹۰ ۳ رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر ← راهکار حل تعارض بین دانش علمی و دانش عمومی

یکی از فواید علوم اجتماعی ← با دآوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند.

۹۱ ۴ بررسی عبارتهای نادرست:

ب) پدیده‌های تکوینی را انسان‌ها ایجاد نمی‌کنند ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند، به جهان اجتماعی راه می‌یابند.

د) جهان اجتماعی با انتقال فرهنگ خود به نسل‌های بعد تداوم می‌یابد، فرهنگ از طریق وراثت از نسلی به نسل دیگر منتقل نمی‌شود.

۹۲ ۱ نوع آگاهی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد ← آگاهی مشترک و عمومی

خرده‌فرهنگ محترمان و متکدیان ← ضدفرهنگ

تفسیر انسان از زندگی و مرگ و باور او نسبت به اصل جهان ← عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی

برای دانا شدن باید به مدرسه رفت ← هنجار نهاد تعلیم و تربیت

۹۳ ۴ از جنس وسیله و روش ← هنجار اجتماعی

کنش اجتماعی ← خردترین پدیده اجتماعی

وجود حاضر غایب ← کنش فردی

ارزش‌های اجتماعی ← عدالت، امنیت و آزادی

۹۴ ۳ علاقه به نوشتن کتاب خاص ← ذهنی و خرد

آزادی بیان ← کلان و ذهنی

پاسخ سلام فرد سلام‌کننده ← عینی و خرد

تصور جهانی بدون جنگ ← نامحسوس و کلان

۹۵ ۳ ارتباط اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی ← معنا یا مفهوم

نهاد اجتماعی

تغییر برخی از هنجارها و نمادها به تغییر در لایه‌های عمیق منجر شود ← علت

خریداری نفت از کشورهای نفت‌خیز به ارزان‌ترین قیمت ← پیامد مفقود بودن بعد ذهنی و معنایی نفت

۹۶ ۴ الف) شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماوراءطبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد.

ب) عقیده نسبت به نهاد خانواده ← خانواده برای تداوم نسل ضروری است.

ج) هنجار خانواده ← برای تشکیل خانواده باید ازدواج کرد.

۹۷ ۳ وضع قواعد خاص برای مقابله با زلزله ← ارتباط پدیده‌های طبیعی با زندگی اجتماعی و ورود آن‌ها به جهان اجتماعی

تقسیم‌بندی پدیده‌های اجتماعی به خرد و کلان ← اثرگذاری کنش بر پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان

بعد معنایی و ذهنی پدیده‌های اجتماعی در جهان اجتماعی اهمیت بسیاری دارد.

۹۸ ۲ ویژگی مشترک تمامی پدیده‌های اجتماعی ← هیچ‌یک فاقد معنا نیستند.

مصادیق فرهنگ ← نگرش به عالم و آدم

ویژگی مشترک سیاست، اقتصاد، خانواده و تعلیم و تربیت ← نهادهای اجتماعی

بازار ارزهای بین‌المللی (فارکس) ← کلان و عینی

۱۱۳ ۴ ترجمه کلمات مهم: النَّاسُ كَلْبُهُم: مردم همگی / فِي خَلْقِهِم:

در خلقتشان، در آفرینششان / سَوَاءٌ: یکسان، برابر / سَلُوكِهِم: رفتارشان

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «به طور کلی» نادرست است، ضمیرهای «هم» در «خَلْقِهِم و سَلُوكِهِم» ترجمه نشده است.

(۲) «فِي خَلْقِهِم: در خلقتشان» نادرست ترجمه شده است، «سَوَاءٌ» صفت نیست، «سَلُوك» مفرد است.

(۳) ضمیرهای «هم» ترجمه نشده است.

۱۱۴ ۲ ترجمه کلمات مهم: إِنَّ: قطعاً، بی شک / مِنَ الْحَمَاقَةِ: حماقت

است / أُنْ يُحَاوِلُ: که تلاش کند / لِإِرْضَاءِ: برای خشنود ساختن / هَذِهِ غَايَةٌ لَا تُدْرِكُ: این هدفی است که دست یافته نمی شود

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «اگر» معادلی ندارد، «إِرْضَاءِ: خشنود ساختن»

(۳) «حماقت آن است» نادرست است، «بخواهد» معادلی ندارد، «خشنود سازد» نادرست است، «غَايَةٌ» خبر است، دست نیافتنی است (← دست یافته نمی شود)

(۴) «تلاش انسان» نادرست است، فعل باید به صورت فعلی ترجمه شود، «إِرْضَاءِ: راضی کردن» نه «رضایت»، «لَا تُدْرِكُ» مضارع است و به شکل آینده ترجمه نمی شود.

۱۱۵ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «طبیعی» معادلی ندارد و اضافی است، «تَصْدِيقُهَا صَعْبٌ: باور کردنشان سخت است» نادرست ترجمه شده است.

(۲) «مَرْتَبِينَ فِي كُلِّ أُسْبُوعٍ: دوبار در هر هفته!»

(۳) «ظَاهِرَةٌ: پدیده» نه «ظَاهِرًا!» / «تُحَيِّرُ» مضارع است: شگفت زده می سازد

۱۱۶ ۱ «دَعُّوا: رها کنید» نادرست ترجمه شده است. / «الْخِلَافِ و الْعُدْوَانِ» مفرد هستند: اختلاف و دشمنی!

۱۱۷ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «پیشنهاد کرد» ماضی ساده است اما در این گزینه به صورت ماضی بعید آمده است، «نوشته شود» مجهول است نه معلوم: يَكْتَبُ حَدِيثٌ.

(۳) «كان اقتراح: پیشنهاد ... بود» معادل متن نیست!

(۴) «یکی از دانش آموزان = إِحْدَى الطَّالِبَاتِ، أَحَدُ الطَّالِبَاتِ»، «نوشته شود» مجهول است نه معلوم، حدیثاً (← حدیث) نائب فاعل است.

۱۱۸ ۴ ترجمه عبارت سؤال: «همانا خداوند بابت نادانی عذر نمی پذیرد.» مفهومش این است که هر کس نادان بماند، سزای نادانی اش را می بیند.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) بیان کرده به معنا و باطن بپرداز و ظاهر را ترک کن.

(۲) تفاوت علم و جهل

(۳) به اهمیت راهی «راهنما» در راه معرفت اشاره کرده.

(۴) کسی که علم و عقل را پیشه خود قرار ندهد، پشیمان می شود.

■ گزینه نادرست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۱۲۱ - ۱۱۹):

۱۱۹ ۳ «زَانَ: زینت داد» متعدی و «السَّمَاءُ» مفعولش است.

۱۲۰ ۲ أعمال ← مفرد ← عَمَلٌ: کار

۱۲۱ ۳ «ي» اسم «أَلَيْتَ» است نه مفعول!

۱۰۷ ۳ انسان علاوه بر نیازهای مادی و دنیوی، نیازهای ابدی و معنوی

نیز دارد. فرهنگی که از معنویت برخوردار نباشد ← نمی تواند به نیازهای ابدی و معنوی پاسخ دهد.

فرهنگی که دیگر اقوام، جوامع و گروه‌ها را به ضعف و ناتوانی می کشاند، فرهنگ سلطه یا استکبار است.

۱۰۸ ۱ فرهنگ‌های مختلف مانند فرهنگ اسلام و مسیحیت و زاین و اینکاها گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی متفاوتی دارند.

۱۰۹ ۳ پیدایش عرفان‌های دروغین ← پیامد ← پاسخ‌گویی کاذب به

نیازهای معنوی انسان

پذیرش تفاوت‌ها ← علت ← محافظت از صلح جهانی در برابر خشونت و جنگ و فراهم کردن انگیزه شناخت متقابل جوامع و فرهنگ‌ها

نابرابری ← پیامد ← فرهنگ سرمایه‌داری (سلطه)

مدینه فاسقه ← پیامد ← عقاید و ارزش‌های جامعه مطابق حق ولی هنجارها و نمادهای آن موافق حق نیست.

۱۱۰ ۲ جامعه‌ای که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد ← مدینه فاسقه

نمونه بارز تأکید همزمان بر شباهت‌ها و تفاوت‌های میان انسان‌ها و فرهنگ‌ها است ← مراسم حج

در طالع‌بینی، خصوصیات خلقی و رفتاری افراد تحت تأثیر موقعیت اجرام آسمانی و زمان تولد آن‌ها تصور می شود ← فرهنگ جبرگرا

هر کس، فردی را بی آن‌که مرتکب قتل یا فساد در زمین شده باشد، بکشد؛ چنان است که گویی همه انسان‌ها را کشته و هر کس انسانی را از مرگ رهایی بخشد، چنان است که گویی همه مردم را زنده کرده است ← فرهنگ مطلوب جهانی

زبان عربی (اختصاصی)

■ مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا مفهوم یا تعریب مشخص کن (۱۱۸ - ۱۱۱):

۱۱۱ ۲ ترجمه کلمات مهم: الْحَسَنَةُ: نیکی / السَّيِّئَةُ: بدی / أَحْسَنُ:

نکوتر، بهتر

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نیکی کردن (← نیکی)، بدی کردن (← بدی)، «با هم» اضافی است، نکو (← نکوتر، «أَحْسَنُ» اسم تفضیل است).

(۳) حسنت (← نیکی)، سیئات (← بدی)، «پس» اضافی است، «همان» اضافی است.

(۴) «با یکدیگر» اضافی است، «پس» اضافی است.

۱۱۲ ۲ ترجمه کلمات مهم: إِنَّمَا: فقط، تنها / الْبَصِيرُ: بینا، شخص با

بصیرت / مَنْ: کسی است که / يُبْصِرُ: می بیند / الْعَالَمُ الْأَكْبَرُ الَّذِي: دنیای بزرگ‌تری را که / قَد أَنْطَوَى: به هم پیچیده شده است

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «إِنَّمَا: فقط» درست ترجمه نشده است، «بتواند» معادلی ندارد.

(۳) «إِنَّمَا» نادرست ترجمه شده است، «الْأَكْبَرُ» اسم تفضیل است: بزرگ‌تر، «انطوی» ترجمه نشده است.

(۴) «مَنْ» ترجمه نشده است، «قادر است» معادلی ندارد، «قَد أَنْطَوَى: به هم پیچیده شده است»

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۱۳۰ - ۱۲۲):

۱ ۱۲۲ «مُسَابَقَةٌ» صحیح است.

۴ ۱۲۳ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

۱ ترجمه: قسمت، زنگ درسی؛ قسمتی از چیزی است و گاهی بر کلاس درسی اطلاق می‌شود. (✓)

۲ ترجمه: (جایی) خالی شد؛ از افراد یا اشیا خالی شد. (✓)

۳ ترجمه: قرآن، خواندن؛ اسم کتاب آسمانی در اسلام و در زبان به معنای «خواندن» است. (✓)

۴ ترجمه: (شخصی) دید؛ دیگری را بینا گرداند. (✗)

۲ ۱۲۴ سؤال از ما کوچک‌ترین عدد از اعداد عقود را می‌خواهد. اعداد

عقود از ۲۰ تا ۹۰ (مضرب ۱۰) هستند. پس «عشرة: ده» از عقود نیست.

ترجمه گزینه‌ها:

۱ سی

۲ ده

۳ بیست

۴ شصت

۲ ۱۲۵ وقتی اعداد «یک» و «دو» اصلی معدود داشته باشند، از جمله قابل حذف‌اند.

عدد «واحد» در این جا قابل حذف است.

۳ ۱۲۶ دو اشتباه در این عبارت است: اول؛ معدود اعداد ۱۱ به بعد

باید مفرد باشد؛ ثانیاً، دوم؛ اعداد یک و دو، با معدود در جنس برابرند. درست: اثنین، «تَفَاحَة» برای یک سبب کاربرد دارد.

۴ ۱۲۷ «تَنْتَشِرِينَ» فعل مضارع از صیغه مفرد مؤنث مخاطب و از باب

«افتعال» است و دو حرف زائد دارد، «أفیلوا» فعل امر جمع مذكر مخاطب، از باب «إفعال» و لازم است و یک حرف زائد دارد و «تَفَضَّلْتُمْ» فعل ماضی جمع مذكر مخاطب از باب «تفعل» و لازم است و دو حرف زائد دارد.

۲ ۱۲۸ ترجمه عبارت سؤال: «من و هم کلاسی‌ام و پدرم و دو خواهرم

۱ ۲ ۳ ۴ و ۵

به مشهد سفر کردیم. تعداد مسافران چندناست؟! «

ترجمه گزینه‌ها:

۱ شش

۲ پنج

۳ چهار

۴ هفت

۱ ۱۲۹ ابتدای جمله «أَنْ: که» نمی‌آید (رد گزینه (۴))

بعد از «إِنْ» شرطیه باید بلافاصله فعل بیاید نه اسم. (رد گزینه (۳))

«أَنْ» از لحاظ معنا برای جای خالی دوم مناسب نیست. (رد گزینه (۲))

ترجمه عبارت: بی‌شک دوستم دانش‌آموزی تنبل است، کاش او بیشتر تلاش کند.

۲ ۱۳۰ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ «كَلَّ» مجرور به حرف جرّ است. ← كَلَّ

۳ اسم «كَأَنَّ» منصوب است. ← إِرْضَاءَ

۴ خبر «كان» منصوب است ← ملترزمین

تاریخ

۲ ۱۳۱ محمد حسن خان اعتمادالسلطنه، از مورخان مشهور عصر

قاجار، یکی از چهره‌های برجسته فرهنگی این دوره بود که به ریاست دارالترجمه همایونی برگزیده شد.

میرزا محمدجعفر خورموجی، نخستین کسی است که واقعیت قتل امیرکبیر را بازتاب داده است.

۳ ۱۳۲ انقلاب مشروطیت تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت و توجه آنان را به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی و به ویژه نقش مردم جلب کرد.

۳ ۱۳۳ پیروزی‌های برق‌آسای نادر در جنگ‌های داخلی و خارجی زمینۀ نشستن او بر تخت شاهی را فراهم آورد. او نخست تهماسب دوم صفوی را به بهانه بی‌کفایتی از سلطنت خلع کرد. سپس بزرگان کشور، علما و سران ایل‌ها و طوایف را به شورای دشت مغان فراخواند و شرایطی را برای پذیرفتن سلطنت مطرح کرد. از جمله:

۱- موروثی شدن سلطنت در خاندان او

۲- حمایت نکردن بزرگان و رؤسای طوایف از خاندان صفوی

۳- حل اختلافات مذهبی با دولت عثمانی

۴ ۱۳۴ بررسی عبارت‌های نادرست:

د) در دوره زندیه، هیئت‌هایی از فرانسه و انگلستان برای گرفتن امتیاز و ایجاد مراکز تجاری به ایران آمدند، اما با کریم‌خان به توافق نرسیدند.

ه) کاخ خورشید توسط نادر افشار در منطقه کلات ساخته شد.

۲ ۱۳۵ اروپاییان با دخالت‌های خود در امور داخلی عثمانی، توانستند به تدریج بخش‌هایی از قلمرو این امپراتوری را تصاحب کنند اما با این وجود، رقابت بین دولت‌های اروپایی مانع شد که عثمانی به طور کامل تحت سلطه یکی از آنان دربیاید و تا پایان جنگ جهانی اول به حیات خود ادامه داد.

۴ ۱۳۶ پس از مرگ کرامول، مجلس و نظام سلطنت دوباره احیا شدند، اما پادشاه انگلستان، به مجلس توجهی نداشت. از این‌رو، بار دیگر با یک‌دیگر ستیز کردند تا این‌که مجلس پیروز شد (۱۶۸۸م). این اتفاق در تاریخ انگلستان به «انقلاب باشکوه» مشهور است.

۳ ۱۳۷ دولت آمریکا پس از استقلال این کشور با پیشروی به سوی غرب و کشتار وسیع سرخ‌پوستان، سرزمین‌های وسیعی را تصاحب کرد. در جنوب هم، با اشغال سرزمین پهناوری از مکزیک، بزرگ‌ترین ایالت‌های جنوبی و جنوب غربی را به ایالات خود افزود. این دولت هم‌چنین با بهره‌گیری از نیروی کار بردگان آفریقایی اقتصاد خود را توسعه بخشید و در پایان سده ۱۹م به پیشرفت‌های وسیع سیاسی، اقتصادی و صنعتی دست یافت.

۲ ۱۳۸ مشهورترین روشنفکران فرانسه:

ولتر ← از اطاعت انسان از عقل مادی و مبارزه با خرافات سخن می‌گفت.

مونتسکیو ← از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع می‌کرد.

روسو ← بر اهمیت انتخابات تأکید می‌کرد و تشکیل حکومت را حاصل قراردادی اجتماعی می‌دانست.

۱ ۱۳۹ گسترش استعمار و غارت کشورهای آسیایی و آفریقایی از پیامدهای خارجی انقلاب صنعتی است.

۳ ۱۴۰ یکی از برنامه‌های پتر برای قدرتمند شدن روسیه، گسترش سرزمین روسیه و دستیابی به دریاهای آزاد برای کسب منافع تجاری و سیاسی بود. جانشینان او تلاش کردند به این برنامه عمل کنند و همین امر موجب جنگ‌های متعدد روسیه با ایران، عثمانی و برخی کشورهای اروپایی، از جمله فرانسه شد.

۳ ۱۴۱ انسان‌های نخستین، شیوه‌ای از زندگی را پدید آوردند که بر دوره‌گردی، شکار جانوران و گردآوری دانه، میوه و ریشه گیاهان و درختان برای تأمین خوراک استوار بود.

۱۵۴ ۲ اولین خلیفه مسلمانان، ابوبکر بن ابی قحافه از مهاجرین بود که حدود دو سال خلافت کرد. او با گردآوری سپاهی، مرتدان، پیامبران دروغین و معترضان به خلافت را به شدت سرکوب کرد.

ابوبکر در اواخر خلافت خود، چندین سپاه را به سوی شام فرستاد.

۱۵۵ ۴ اسکندریه در شمال مصر، یکی از مراکز مهم نیروی دریایی امپراتوری روم بود که مسلمانان پس از فتح مصر بر آن تسلط یافتند.

فتوحات مسلمانان در مصر، بیشتر نتیجه مقاومت نکردن مردم آن سرزمین در برابر سپاه اسلام بود. رفتار مسالمت‌آمیز و مدارا جوانانه پیروان اسلام با مسیحیان به هنگام فتح شام و امید به آزادی مذهبی در زیر سایه حکومت مسلمانان، تأثیر به‌سزایی در متحد نشدن مصریان با رومیان داشت.

۱۵۶ ۳ مهم‌ترین عوامل پذیرش اسلام توسط مردم سرزمین‌های مختلف:

۱- جاذبه پیام جهانی اسلام که همه انسان‌ها را بدون توجه به رنگ پوست، زبان، فرهنگ و طبقه اجتماعی، مخاطب قرار داده و به آنان وعده می‌داد که با ایمان به اسلام و عمل به دستورات آن، به سعادت خواهند رسید.

۲- اسلام همه مردم را به عمل به شریعتی سهل و ساده فرا می‌خواند.

۱۵۷ ۲ امویان در دوران خلافت ابوبکر و عمر در فتوحات مشارکت فعال داشتند؛ از جمله دو پسر ابوسفیان به نام‌های یزید و معاویه، فرماندهی بخشی از سپاه اعراب مسلمان را در جریان فتح منطقه شام به عهده گرفتند و یکی پس از دیگری، از سوی عمر به حکومت این منطقه منصوب شدند.

۱۵۸ ۲ الف) مهم‌ترین تحولی که با خلافت خاندان اموی در سیاست و حکومت اسلامی پدید آمد، فاصله گرفتن حکومت از اصول و ارزش‌های انسانی و اخلاقی و تبدیل خلافت دینی به سلطنت بود.

ب) معاویه و برخی از طرفداران او، برای آن‌که مردم حکومت امویان را بپذیرند و در برابر آن مقاومت نکنند، به ترویج تفکر جبرگرایی پرداختند.

ج) عرب‌گرایی امویان و تحقیر و تبعیض‌هایی که نسبت به مسلمانان غیرعرب، به خصوص ایرانیان روا می‌داشتند (قومیت‌گرایی)، زمینه‌گرایش آنان را به مخالفان خلافت بنی‌امیه و به خصوص اهل بیت فراهم آورد.

۱۵۹ ۲ پس از مرگ هشام بن عبدالملک (۱۲۵ق) و تشدید اختلاف و نزاع در خاندان بنی‌امیه، فعالیت شبکه تبلیغاتی عباسیان به طرز چشمگیری افزایش یافت. دعوت عباسی به دنبال پیوستن ابومسلم خراسانی به جنبش و استقرار او در خراسان، وارد مرحله سرنوشت‌سازی شد.

۱۶۰ ۳ برجسته‌ترین میراث اسلامی اندلس، در عرصه علم و اندیشه تجلی یافت.

جغرافیا

۱۶۱ ۳ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

الف) منظور از هسته اولیه یک سکونتگاه، مکانی است که مردم برحسب نیاز، آن را برای زندگی انتخاب کرده و به اشغال درآورده‌اند و بعدها روستا یا شهر از آن محل گسترش یافته است.

ج) منظور از موقعیت یک شهر یا روستا، وضعیت آن سکونتگاه نسبت به پدیده‌های پیرامون خود و همچنین جایگاه آن در سطح ناحیه است.

د) هسته اولیه روستای هولوکو در مجارستان، قلعه‌ای است که در اواسط قرن ۱۳ میلادی پس از گسترش امپراتوری مغول و به منظور دفاع از حمله‌های احتمالی ساخته شد.

۱۴۲ ۲ در حدود ۲۴۰۰ ق.م قوم اکد به فرماندهی سارگن بر سرتاسر بین‌النهرین تسلط یافتند و امپراتوری بزرگی را تشکیل دادند. این امپراتوری، مردم و اقوامی را که دارای اندیشه، آداب و رسوم، صنعت و هنر گوناگونی بودند، یکپارچه و متحد کرد و موجب تبادل بیشتر فرهنگ و تمدن در بین‌النهرین شد. امپراتوری سارگن دو قرن دوام آورد.

۱۴۳ ۲ تمدن مصر بیش از هر چیز به خاطر بناهای باستانی مانند اهرام، معابد، کاخ‌ها و نیز آثار هنری به ویژه مجسمه‌ها شهرت دارد.

۱۴۴ ۱ مهم‌ترین اثر بر جا مانده درباره عقاید آریاییان هند، سروده‌هایی در ستایش آفرینش و خدایان با عنوان «وداها» است.

۱۴۵ ۱ چه این ← یکسان کردن مقیاس وزن‌ها و عیار سکه‌ها - تکمیل دیوار چین

هان ← گشایش جاده ابریشم - راهبایی آیین بودا به چین

۱۴۶ ۳ اساس تعالیم کنفوسیوس (فیلسوف چینی) این بود که مردم چطور باید رفتار کنند و حاکمان چگونه باید رفتار مناسب را در جامعه ترویج دهند.

۱۴۷ ۳ در حدود ۲۰۰۰ ق.م طایفه‌های بیابانگردی از دشت‌های اروپای شرقی به شبه‌جزیره یونان آمدند. این طایفه‌ها به تدریج و احتمالاً تحت تأثیر تمدن مینوسی، شهرهایی را برپا کردند که مهم‌ترین آن‌ها میسن نام داشت. به همین دلیل اولین دوره تمدن یونان را عصر میسنی می‌گویند.

۱۴۸ ۴ یونان در عصر شکوفایی مردم‌سالاری در آتن (۵۰۰ تا ۳۳۸ ق.م)، شاهد دوران درخشانی از رشد فکری، فرهنگی، علمی، هنری و ادبی بود. یونانیان از دستاوردهای تمدن‌های مصر، ایران و بین‌النهرین بهره‌های فراوانی بردند.

۱۴۹ ۳ کارتاژی‌ها بر بخش‌هایی از دریای مدیترانه و شمال آفریقا و مقدونیه بر مقدونیه و یونان حکومت می‌کردند. سرانجام، رومیان رقیبان خود را شکست دادند و بر دریای مدیترانه و سرزمین‌های پیرامون آن مسلط شدند. در نتیجه این فتوحات، جمهوری رم تبدیل به قدرتی بزرگ در مدیترانه شد و به توسعه‌طلبی خود در اروپا، آفریقا و آسیا ادامه داد. آن‌ها پس از براندازی بقایای حکومت سلوکیان به سوی ایران پیشروی کردند اما اشکانیان مانع پیشروی بیشتر آنان شدند.

۱۵۰ ۱ به طور کلی فرهنگ روم از میراث یونانی در زمینه تعلیم و تربیت، دین، فلسفه و علوم و هنرها تأثیر فراوانی پذیرفت.

۱۵۱ ۲ یرب از نظر اقتصادی، شهر ثروتمندی به شمار نمی‌رفت. اغلب مردم آن شهر به کشاورزی اشتغال داشتند و درآمد و رفاه اقتصادی بالایی نداشتند. همچنین یربیان روابط تجاری و سیاسی گسترده‌ای با قبایل و ساکنان دیگر شهرها و مناطق عربستان و کشورهای همسایه نداشتند.

۱۵۲ ۱ پیامبر (ص) در نخستین ماه‌های پس از هجرت با هدف ایجاد همدلی و وحدت دینی میان مسلمانان به آنان توصیه کرد بدون در نظر گرفتن وابستگی‌های قبیله‌ای، با یک‌دیگر پیوند برادری برقرار کنند.

۱۵۳ ۲ قبل از فتح مکه: جنگ خندق - پیمان صلح حدیبیه - دعوت سران امپراتوری‌های بزرگ به اسلام توسط پیامبر (ص) - پذیرش اسلام توسط حاکمان محلی عمان، یمن، نجران و بحرین بعد از فتح مکه: ورود هیئت‌های نمایندگی قبایل مختلف عرب به مدینه - اعلام مکه به عنوان حرم اسلامی - حادثه غدیر خم

۱۷۲ ۳ ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدله نیمکره شمالی و هم‌چنین در ۴۴ تا ۶۳ درجه طول شرقی واقع شده است. گستردگی کشور ما در این عرض‌ها به تنوع آب و هوا در آن منجر شده است. این تنوع آب و هوایی در نوع تولیدات کشاورزی، محیط زیست و در نهایت پیشرفت کشور ما مؤثر است.

۱۷۳ ۳ منطقه خلیج فارس، ارزش فرهنگی و سیاسی دارد، زیرا خلیج فارس در مرکز و قلب ناحیه جغرافیایی و سیاسی جهان اسلام قرار دارد.

۱۷۴ ۴ دریای خزر، بزرگ‌ترین بهینه آبی محصور در خشکی به واسطه منابع نفت و گاز، تأمین ۹۰ درصد از خاویار جهان و دسترسی به بازار مصرف ۳۰۰ میلیون نفری کشورهای آسیای میانه از موقعیت نسبی بالایی برخوردار است.

۱۷۵ ۲ ایران با ۱۵ کشور مرز خشکی یا آبی دارد. ایران طولانی‌ترین مرز را با عراق و کوتاه‌ترین مرز را با ارمنستان دارد.

۱۷۶ ۴ در ایران، تعداد سکونتگاه‌های شهری و روستایی در مناطق پایکوهی بیشتر، و جمعیت در آن‌ها متراکم‌تر است.

۱۷۷ ۳ منطقه کوهستانی آذربایجان: دو رشته‌کوه ارسباران (قره‌داغ) در شمال و رشته‌کوه مرزی ایران و ترکیه، شمال و غرب این منطقه را دربر گرفته است. علاوه بر این کوه‌ها، دو توده کوهستانی مهم دیگر، به نام‌های سهند و سیلان بر اثر فعالیت‌های آتشفشانی، در این منطقه وجود دارند.

۱۷۸ ۲ رودهای چالوس و هراز در منطقه کوهستانی البرز جریان دارند. مراکز جمعیتی بسیاری در امتداد کوهستان‌های البرز مستقر شده است و یکی از کانون‌های عمده فعالیت‌های اقتصادی کشور به شمار می‌رود.

۱۷۹ ۳ علت پیدایش دشت نهاوند ← انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست

۱۸۰ ۳ جلگه‌ها در کنار همه دریاها و دریاچه‌ها و رودهای پر آب کشور، دیده می‌شوند.

۱۸۱ ۴ عرض جغرافیایی، ارتفاع از سطح زمین، دوری و نزدیکی به اقیانوس‌ها و دریاها، عبور جریان‌های دریایی آب گرم و آب سرد و جهت و شیب ناهمواری‌ها بر دمای یک مکان تأثیر می‌گذارند.

۱۸۲ ۴ هوای سرد شده در نواحی فوقانی استوا به سمت عرض‌های بالاتر حرکت می‌کند و تحت تأثیر نیروی کوریولیس دچار انحراف می‌شود. در منطقه جنب حاره، سرد و سنگین می‌شود و فرو می‌نشیند و مراکز پرفشار جنب استوایی را به وجود می‌آورد.

مراکز پرفشار: مولکول‌های هوا به هم نزدیک‌تر می‌شوند و تعدادشان در واحد حجم بیشتر می‌شود.

مراکز کم‌فشار: مولکول‌های هوا سریع‌تر حرکت می‌کنند و از هم فاصله می‌گیرند، در نتیجه از وزن و فشار هوا در واحد حجم کاسته می‌شود.

۱۸۳ ۲ جبهه‌ها مرز بین دو توده هوای مجاورند و آن‌ها را از هم جدا می‌کنند.

۱۸۴ ۳ الف) اختلاف دمای زیاد ← آب و هوای خشک (B)

ب) کمبود بارش ← آب و هوای خشک (B) - آب و هوای بسیار سرد (قطبی) (E)

ج) بارش در تمام سال ← آب و هوای گرم و مرطوب (استوایی) (A)

د) جنگل‌های خزان‌دار ← آب و هوای معتدل (C)

۱۶۲ ۲ در زمینه بررسی حوزه نفوذ یک سکونتگاه به دو جنبه توجه می‌شود: ۱- آستانه جمعیتی نفوذ ← حداقل جمعیت یک منطقه که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از یک سکونتگاه دارند.

۲- دامنه نفوذ ← بیشترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت کالا یا خدمات از آن سکونتگاه طی می‌کنند.

۱۶۳ ۴ منظور از اصطلاح شهرنشینی، افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور یا ناحیه به روستاهای آن است.

۱۶۴ ۲ یکی از مهم‌ترین پدیده‌های مربوط به تغییرات الگوی شهرنشینی در جهان، افزایش شهرهای میلیونی است.

۱۶۵ ۱ مادرشهر (متروپل) بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است. این شهر ممکن است پایتخت یا شهر اصلی یک ناحیه باشد که مرکز حکومتی، مذهبی، تجاری و ... است و از این جنبه‌ها بر سایر سکونتگاه‌ها برتری دارد.

بررسی عبارت‌هاک نادرست:

ج) معمولاً به مادرشهر، کلان‌شهر نیز گفته می‌شود.

د) در ایران به مادرشهرهایی که بیش از یک میلیون نفر جمعیت داشته باشند، کلان‌شهر گفته می‌شود.

۱۶۶ ۲ برخی از شهرهای بزرگی که بیش از ده میلیون نفر جمعیت دارند، به سبب نقش مهم آن‌ها در اقتصاد و تجارت جهانی، حوزه نفوذ بسیار وسیعی در سطح جهان دارند و به آن‌ها جهان‌شهر گفته می‌شود.

۱۶۷ ۴ در برخی از بخش‌های جهان، در نتیجه گسترش فوق‌العاده زیاد دو یا چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل‌ونقل، زنجیره‌ای از مادرشهرها یا کلان‌شهرها پدید آمده‌اند که به آن‌ها مگالاپلیس گفته می‌شود. در مگالاپلیس، حومه‌ها و شهرک‌های اقماری یک مادرشهر به حومه‌ها و شهرک‌های مادرشهر دیگر پیوند می‌خورند. برخی، مگالاپلیس را منطقه آبرشهری نامیده‌اند.

۱۶۸ ۳ در سده نوزدهم و نیمه اول قرن بیستم در کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی اروپا و آمریکای شمالی، به دنبال توسعه صنایع کارخانه‌ای مهاجرت از روستاها به شهرها رخ داد. البته این مهاجرت تدریجی و طولانی‌مدت بود. در برخی از روستاها، شهرنشینان به سرمایه‌گذاری و خرید زمین‌های کشاورزی به منظور ایجاد کشت تجاری اقدام کردند و در نتیجه آن، روستانشینی کاهش یافت.

۱۶۹ ۲ شهرگرایی، روندی اقتصادی - اجتماعی است که طی آن شیوه‌های زندگی، رفتار و عملکردها، ارزش‌ها و مظاهر شهری در روستاها و بین روستانشینان رواج می‌یابد.

۱۷۰ ۱ از سال ۱۳۳۵، روند شهرنشینی سریع در ایران سرعت گرفت. مهم‌ترین علل شهرنشینی سریع عبارت بودند از:

۱- از آن‌جا که بودجه کشور ما متکی به درآمد حاصل از فروش نفت است و این درآمد در دست دولت ذخیره می‌شود، دولت‌ها با استفاده از درآمد نفتی، بیشترین سرمایه‌گذاری‌ها، توسعه کارخانه‌ها و تجهیزات و زیرساخت‌ها را به شهرها اختصاص دادند.

۲- اصلاحات ارضی که در سال ۱۳۴۱ صورت گرفت، ناموفق بود و منجر به انهدام کشاورزی و مهاجرت روستاییان به شهرها شد.

۱۷۱ ۲ محل قرار گرفتن هر پدیده در سطح کره زمین، موقعیت جغرافیایی آن پدیده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) «هستی» و «چیستی» دو جزء از یک موجود نیستند، بلکه دو مفهوم یا دو معنا و حیثیت مختلف از یک موجودند.
- (۲) در عالم خارج، دو چیز جداگانه به نام «هستی» و «چیستی» از یک موجود نداریم و این تفکیک، امری ذهنی است.
- (۳) تمایز دو مفهوم «چیستی» و «هستی» از یک شیء فقط در ذهن امکان پذیر است. در واقعیت و خارج، این تمایز امکان پذیر نیست.
- (۴) گزینه (۴) به مغایرت وجود و ماهیت اشاره دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱ و ۲ و ۳) به فرض عینیت وجود و ماهیت و نتایج آن اشاره دارند. یعنی اگر فرض کنیم وجود و ماهیت عین یا جزء هم باشند، در این صورت؛ تصور هر ماهیتی برای اثبات وجود آن کافی خواهد بود (با تصور هر ماهیتی، وجود هم با آن همراه می‌شود) و اثبات وجود هیچ چیزی به دلیل نیاز نخواهد داشت. (تصور وجود از ماهیت هیچ‌گاه قابل انفکاک و جدایی نیست) هم چنین لازم می‌آید که همه ماهیات یکی باشند.

۱۹۳ ۴

- در عبارت «انسان حیوان ناطق است»، «حیوان» و «ناطق» از اجزای تعریفی انسان هستند و چیستی او را تشکیل می‌دهند و بیان‌کننده ذات و حقیقت انسان می‌باشند؛ به همین جهت، این دو مفهوم از یکدیگر جدایی‌ناپذیرند و حمل آن‌ها بر انسان (موضوع قضیه)، به دلیل نیاز ندارد و امری ضروری است. اما سه گزینه باقی‌مانده بیانگر ویژگی‌های مفاهیم غیرذاتی است. مثلاً در عبارت «انسان موجود است» مفهوم «انسان» به عنوان یکی از چیستی‌ها با مفهوم وجود مغایر است و رابطه ذاتی میان آن‌ها برقرار نیست؛ یعنی سلب وجود از موضوعش (انسان) کاملاً امکان‌پذیر است و اگر بخواهیم «وجود» را بر «انسان» حمل کنیم، نیازمند دلیل هستیم. این دلیل یا از طریق حس و تجربه شناسایی می‌شود یا از طریق عقل محض.

۱۹۴ ۱

- به علت توجه خاص ابن‌سینا، بحث مغایرت وجود و ماهیت، مقدمه طرح مباحث جدیدی در فلسفه اسلامی قرار گرفت و حتی پایه یکی از برهان‌های ابن‌سینا در اثبات وجود خدا به نام برهان «وجوب و امکان» است. یکی از فیلسوفان بزرگ اروپا به نام «توماس آکوئیناس» که با فلسفه ابن‌سینا آشنا بود، اصل مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا گسترش داد و زمینه‌ساز گفت‌وگوهای فراوانی در آن‌جا شد. پس هم ابن‌سینا و هم توماس آکوئیناس، اصل مغایرت وجود و ماهیت را قبول دارند. در واقع توماس آکوئیناس هم چون ابن‌سینا این نظر را پایه برهان‌های خود در خداشناسی قرار داد.

۱۹۵ ۳

- محمول قضیه اول (شیبه کشیدن) به این دلیل که ذاتی موضوع خود (اسب) می‌باشد، برای آن موضوع «ضروری» و «واجب» است، اما محمول قضیه دوم (سفید بودن) برای موضوع خود (اسب) ضروری نیست و هم می‌تواند این محمول را بپذیرد و هم می‌تواند نپذیرد؛ یعنی برای موضوع خود حالت «امکان» را دارد. در قضیه سوم، برقراری ارتباط میان موضوع و محمول غیرممکن است؛ یعنی محال و ممتنع است که اسب، جسم نباشد. پس نسبت محمول با موضوع در هر سه رابطه، متفاوت است.

۱۹۶ ۲

- حالت ممکن‌الوجود مانند ترازویی است که دو کفه آن در حالت تعادل قرار دارند و هیچ کفه‌ای بر دیگری ترجیحی ندارد. حال اگر ببینیم یکی از کفه‌ها به سمت پایین کشیده شده و بر دیگری فزونی یافته، می‌گوییم حتماً علتی (تامه) در کار بوده که یک کفه را پایین آورده است، زیرا عقلاً محال است که خود به خود، یک کفه بر کفه دیگر سنگینی کند و به سمت پایین حرکت نماید.

- (۱) ۱۸۵ ۲ بیابان نکلماکان در مرکز قاره آسیا و اطراف مدار ۳۰ درجه شمالی قرار گرفته است. این بیابان از جمله بیابان‌های سرد کره زمین است که به علت دوری از منابع رطوبت پدیده آمده است.
- (۲) ۱۸۶ ۴ هوازدگی عبارت است از فرآیندی که طی آن سنگ‌ها خرد و متلاشی و تجزیه می‌شوند. فرسایش عبارت است از جدا شدن ذرات سنگ و خاک از بستر خود و جابه‌جایی آن‌ها توسط عوامل مختلف.

- (۳) ۱۸۷ ۲ غار علی‌صدر در همدان از مهم‌ترین غارهای آبی ایران است که بر اثر پیشرفت پدیده کارست تشکیل شده است. کارست، پدیده خوردگی و انحلال سنگ‌های آهکی است که در جریان فرسایش انحلالی در کوهستان‌ها شکل می‌گیرد.

۱۸۸ ۳ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

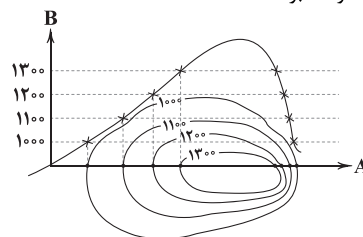
- (ج) بر اثر وزش باد و جابه‌جا شدن ماسه و شن پدید می‌آیند ← تلماسه
(د) تپه‌های ماسه‌ای هلالی‌شکل و منفردی هستند که دو زائده یا بازو در جهت باد دارند ← برخان

۱۸۹ ۲ اشکال فرسایش در سواحل:

- ۱- فرسایش کاوشی (ناشی از حفر مواد): ستون‌های سنگی دریایی، غارها و طاق‌های دریایی
۲- فرسایش تراکمی (ناشی از رسوب‌گذاری مواد): آب‌سنگ‌ها و جزایر مرجانی، باتلاق‌ها و زبانه یا دماغه ماسه‌ای

۱۹۰ ۱ مراحل ترسیم نیم‌رخ توپوگرافی:

- ۱- خط A را به صورت افقی و به صورتی که درست از وسط شکل رد شود، رسم می‌کنیم.
۲- خط B را نیز عمود بر خط A می‌کشیم.
۳- روی خط B خط‌چین‌هایی افقی و موازی با خط A با فاصله یکسان و متناسب با اعداد روی شکل رسم می‌کنیم.
۴- نقاط اتصال شکل را با محور A مشخص می‌کنیم.
۵- نقطه مقابل نقاط مشخص شده روی محور A را روی خط‌چین‌های مربوطه تعیین می‌کنیم.
۶- نقاط روی خط‌چین‌ها را به هم وصل می‌کنیم.
نکته: اگر بیرونی‌ترین منحنی میزان، کوچک‌ترین عدد را داشت کوه‌مانند و اگر بزرگ‌ترین عدد را داشت، دره‌مانند خواهد بود.

فلسفه و منطق

- (۱) ۱۹۱ ۲ از نظر ابن‌سینا، وقتی می‌گوییم «هستی» و «چیستی» دو مفهوم از یک چیزند، به این معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک موجودند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند؛ آن‌گونه که اکسیژن و هیدروژن دو جزء تشکیل‌دهنده آب هستند. از نگاه علم شیمی، آب، ترکیبی از دو عنصر اکسیژن و هیدروژن است و این نکته را از طریق یک آزمایش ساده به دست می‌آوریم. اما از نگاه فلسفی، آب، موجودی واحد است که انسان، دو معنا و دو مفهوم مختلف چیستی (آب) و هستی (وجود داشتن آب) را از همین یک موجود به دست می‌آورد؛ یعنی در خارج، دو امر جداگانه به نام «آب» و «وجود» نداریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۳، ۴ در این موارد مغالطه **توسل** به معنای **ظاهری کلمات** روی داده است. تعریف مغالطه توسل به معنای ظاهری کلمات: اگر دلالت مطابقی را به جای دلالت تضمینی و یا التزامی کلمات به کار ببریم، دچار مغالطه توسل به معنای ظاهری کلمات می‌شویم.

۲۰۶ ۴ این شخص، قیاس منطقی که از دو مقدمه و نتیجه تشکیل می‌شود و معتبر و یقینی است را با اصطلاح «قیاس» در ادبیات که به معنای تمثیل (تشبیه) و مقایسه کردن است، اشتباه گرفته است؛ در نتیجه دچار مغالطه **اشتراک لفظ** شده است.

۲۰۷ ۲ گزینه (۲) دلالت **مطابقه** است. البته اگر بخشی از قلبش آسیب‌دیده باشد، دلالت **تضمن** است. سایر گزینه‌ها دلالت **التزامی** هستند.

۲۰۸ ۳ نوع مغالطه عبارت «د» (**مغالطه توسل به معنای ظاهری کلمات**) درست ذکر شده است. عبارت «از دست خیلی **دلخورم**» دارای معنای التزامی است، اما عبارت «از کدوم دستم» به معنای مطابقی به کار رفته است.

بررسی سایر عبارت‌ها:

الف) «شکوفه بوی خوبی می‌دهد» مغالطه **توسل به معنای ظاهری کلمات** است و دارای دو معنی است: معنای اصلی و مطابقی آن بوی خوش است و معنای التزامی آن دارای رفتار و گفتار نیکو بودن است.

ب) مغالطه **اشتراک لفظ** است، زیرا «پرستو» دارای دو معنی متفاوت مطابقی است: ۱- اسم شخص ۲- اسم پرنده

ج) مغالطه **توسل به معنای ظاهری کلمات** است: جمله «او نگاهش به من است» دارای دو معنی است: معنی اصلی (مطابقی) آن، نگاه کردن است و معنی مجازی و التزامی آن، مورد توجه قرار گرفتن است.

۲۰۹ ۲ هر دو مورد دلالت **التزامی** است. منظور از **سازمان سنجش**، افراد و یا سخنگوی سازمان سنجش است و منظور از **کشور**، افراد و خانواده‌های کنکوری است. در نتیجه هر دو مورد در معنای غیراصولی به کار رفته‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) به ترتیب دلالت التزامی، مطابقی و مطابقی است.

۳) به ترتیب دلالت تضمینی، تضمینی (چون در بخشی از آبان و فروردین ماه ثبت نام صورت می‌گیرد و در بخشی از ماه‌های دی و تیر آزمون برگزار می‌شود) و مطابقی است، چون نتایج اولیه همه دانش‌آموزان اعلام خواهد شد.

۴) به ترتیب دلالت تضمینی (چون در بخشی از شهریور ماه نتایج اعلام خواهد شد) و التزامی است، زیرا افرادی در دانشگاه‌ها ثبت نام را انجام می‌دهند.

۲۱۰ ۳ با گذاشتن **کاما** در دو جای مختلف، جمله دو معنا پیدا خواهد کرد: ۱- استاد، کریمی آمد. ۲- استاد کریمی، آمد. در نتیجه مغالطه **شیوه نگارش کلمات** دارد.

آراس رتبه اول است یا دیگری رتبه اول است؟ **مرجع رتبه اول بودن مشخص نیست.**

۲۱۱ ۳ بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه به دو بخش تقسیم می‌شود:

۱- هستی‌شناسی، که درباره قوانین و احکام کلی و عام حاکم بر هستی و وجود بحث می‌کند. ۲- معرفت‌شناسی، که **توانایی انسان در شناخت هستی** را مورد مطالعه قرار می‌دهد. پس بخش اول هر چهار گزینه، بیانگر بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه است، اما شاخه‌های دانش فلسفه، آن دسته از دانش‌های فلسفی هستند که قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاص منتقل می‌سازند و قوانین بنیادی آن محدوده از وجود را بیان می‌کنند. پس آنچه در فلسفه‌های مضاف پذیرفته شود، اساس و شالوده نظریات در علوم قرار می‌گیرد. به عبارت دیگر، فلسفه‌های مضاف به بررسی بنیادی‌ترین و اساسی‌ترین مسائل سایر علوم می‌پردازد.

۱۹۷ ۱ در حال حاضر، همه اشیا **ی** که موجودند «واجب الوجود» هستند، اما به واسطه علت‌هایشان، نه به واسطه خودشان. به عبارت دیگر: این‌ها «**واجب‌الوجود بالغیر**» هستند.

۱۹۸ ۳ مفاهیم کلی بر سه قسم مفاهیم ماهوی، فلسفی و منطقی هستند. پس قضیه «برخی مفاهیم کلی، منطقی نیستند» **امکانی** است. اما قضیه «دوزنقه قائم‌الزاویه خط تقارن دارد» **امتناعی** است، چون دوزنقه قائم‌الزاویه خط تقارن ندارد.

۱۹۹ ۱ برخی از موضوع‌ها با وجود، رابطه امتناعی دارند؛ یعنی این موضوع‌ها نمی‌توانند موجود باشند. پس اگر فرض کنیم رابطه وجود با ماهیات، امری امتناعی است، در این صورت؛ **هیچ ماهیتی به وجود نخواهد آمد.**

۲۰۰ ۴ این سخن که در حال حاضر، همه اشیا **ی** که موجودند «واجب‌الوجود» هستند، اما به واسطه علت‌هایشان، نه به واسطه خودشان؛ یعنی این‌ها «**واجب‌الوجود بالغیر**» هستند، بیانگر این مطلب است که همه ماهیاتی که موجودند، در عین این‌که ممکن‌الوجود بالذات‌اند، واجب‌الوجود بالغیر نیز هستند. به عبارت دیگر **هر ممکن‌الوجود بالذات در حال وجود، واجب‌الوجود بالغیر است.**

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) ممکن‌الوجود بالذات با واجب‌الوجود بالغیر منافات ندارد، زیرا ذات ممکن‌الوجود به گونه‌ای نیست که حتماً باشد یا حتماً نباشد، بلکه با بودن «علت»، وجود برای ممکن‌الوجود، ضروری و واجب می‌شود.

۲) ممکن‌الوجود بالذات با واجب‌الوجود بالغیر قابل جمع است؛ زیرا ممکن است ماهیتی که موصوف به صفت امکان ذاتی است، موصوف به وجوب بالغیر نیز گردد. یعنی موجودی که با وجود رابطه امکانی دارد، همین رابطه امکانی به ذات و ماهیت آن اجازه می‌دهد که اگر علت وجود آن فراهم شود، آن نیز موجود شود و در خارج تحقق یابد.

۳) ممکن‌الوجود بالذات در مقابل واجب‌الوجود بالذات است.

۲۰۱ ۳ چهار بخش داشتن به لفظ (کلمه) آذربایجان نسبت داده شده و مربوط به زبان است و «جزئی» از مفهوم ذهنی «گل» سلب شده و پژمرده بودن به «گل» در خارج نسبت داده شده است.

۲۰۲ ۴ مغالطه «اشتراک لفظ» در جایی روی می‌دهد که «کلمات مشترک لفظی» داشته باشیم. «کلمات مشترک لفظی» **کلماتی هستند که لفظ مشترک دارند، ولی در معنا (مدلول) متفاوت هستند.**

۲۰۳ ۲ منظور از دلالت در محبت الفاظ، آن است که ذهن انسان با شنیدن یک لفظ به معنای آن منتقل می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) علم منطقی، وابسته به زبانی خاص نیست و لذا در بحث الفاظ، وارد قواعد صرفی و نحوی نمی‌شود.

۳) در منطق به بررسی اصول کلی‌ای می‌پردازیم که اطلاع از آن‌ها در **حیطه زبان (الفاظ)**، به ما در جهت **جلوگیری از خطای اندیشه یاری می‌رسانند.**

۴) انتقال **افکار** با استفاده از الفاظ است.

۲۰۵ ۱ «**نرسیده**» دارای دو معنی متفاوت است:

۱- هنوز **کال** و نارس است.

۲- هنوز به محل مورد نظر **نرسیده** است.

روانشناسی

- ۲۲۱ ۲ مصاحبه برخلاف گفت‌وگوی معمولی، هدفمند و سازمان یافته است. **آزمون‌ها ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان‌شناختی است.** در مشاهده، اطلاعات باید به شکل دقیق ثبت شود و تا جای ممکن، از تعصب و پیش‌داوری به دور بود.
- ۲۲۲ ۴ روان‌شناسی رشد، شاخه‌ای از روان‌شناسی است که تلاش می‌کند تغییراتی را که در طول زندگی از زمان تشکیل نطفه تا زمان مرگ در آدمی رخ می‌دهد، مطالعه کند.
- ۲۲۳ ۲ هر سه گزینه (۱)، (۳) و (۴) به بی‌تأثیر بودن تربیت به دلیل ذات و سرشت بد اشاره دارد، اما در گزینه (۲) اشاره شده که روباها از تقویت (اثر محیطی) شیردل می‌شود؛ پشه با تربیت (اثر محیطی) پیل تن می‌شود، پس تربیت در آن‌ها اثر داشته است.
- نکته:** هر چند در گزینه (۱) مصرع اول به اثر تربیت بر خاک و زنده شدن آن توسط نسیم اشاره دارد، اما در مصرع دوم این اثر بر سنگ که ذات سختی دارد، رد می‌شود و اشاره به این دارد که تربیت یعنی محیط و عوامل محیطی بر همه تأثیرگذار نیست.
- ۲۲۴ ۳ مهرداد و مهرداد هر دو پسر هستند، پس هم‌جنس هستند؛ می‌توانند همسان یا ناهمسان باشند و می‌توانند از یک تخمک باشند یا دوتخمکی باشند. هم‌چنین می‌توانند از ویژگی‌های وراثتی یکسان برخوردار باشند یا نباشند.
- ۲۲۵ ۲ برای حرف زدن، خواندن و فعالیت‌هایی مانند این، یک آمادگی خاص نهفته لازم است. به رفتارهای وابسته به آمادگی زیستی، ریش یا پختگی می‌گویند. شناسایی و پیش‌بینی تغییرات در طول زندگی، فراخوانی زندگی نام دارد.
- ۲۲۶ ۱ حل معادله ریاضی ← حل مسائل ← شناختی
ابراز تنفر ← ابراز احساسات ← هیجانی
افزایش وزن ← رشد جسمانی
رعایت حقوق همسایگان ← رشد اخلاقی
- بررسی سایر گزینه‌ها:**
۲) هیجانی - شناختی - جسمانی - اجتماعی
۳) شناختی - هیجانی - اجتماعی - جسمانی
۴) اخلاقی - شناختی - هیجانی - جسمانی
- ۲۲۷ ۴ ۴۰ تا ۶۵ سالگی ← میانسالی یا بزرگسالی دوم
۷ تا ۱۲ سالگی ← کودکی دوم
۲۰ تا ۴۰ سالگی ← جوانی (بزرگسالی اول)
- ۲۲۸ ۲ باید او را در تصمیم‌گیری‌ها دخالت داد ← هفت سال سوم
باید با رفتار خوب و گفتار پسندیده او را پرورش داد ← هفت سال اول
- ۲۲۹ ۴ رنگ چشم، صفتی ارثی است که وراثت نقش تعیین‌کننده‌ای در آن دارد. اجتماعی بودن و خوش‌مشربی صفتی اکتسابی است و محیط زندگی و یادگیری در آن دخالت دارد.
- ۲۳۰ ۳ آزمون‌ها در دفعات متعدد اجرا، باید نمره یکسان یا تقریباً یکسانی به ما بدهند.

- ۲۱۲ ۱ این سخن که «درک واقعیت‌های هستی امکان‌پذیر است» به عنوان یک اصل اساسی در معرفت‌شناسی محسوب می‌شود. سایر گزینه‌ها مربوط به فلسفه‌های مضاف یعنی به ترتیب فلسفه اخلاق، فلسفه سیاست و فلسفه علم هستند.
- ۲۱۳ ۱ شاخه‌های فلسفه را «فلسفه‌های مضاف» می‌نامند.
- ۲۱۴ ۲ اگر کسی در وجودشناسی پذیرفته باشد که «وجود بر دو قسم مادی و مجرد از ماده است» چنین کسی در انسان‌شناسی فلسفی خود می‌تواند بگوید که «وجود» نیز دارای دو بُعد مادی و مجرد است. حال، کسانی که معتقد باشند انسان دارای این دو بُعد است، در علمی همانند اخلاق و روان‌شناسی به ویژگی‌های بُعد مجرد او هم می‌پردازند.
- ۲۱۵ ۴ با تأمل فیلسوفانه در حوزه‌هایی مانند اخلاق، دین، تاریخ و طبیعت، شاخه‌هایی از فلسفه مانند فلسفه اخلاق، فلسفه دین، فلسفه تاریخ و فلسفه طبیعت شکل می‌گیرد. امروزه دامنه این فلسفه‌ها بسیار توسعه یافته و ناظر به بسیاری از پدیده‌ها یا رشته‌های علمی، شاخه‌هایی از فلسفه شکل گرفته‌اند، مانند فلسفه فرهنگ، فلسفه تکنولوژی و فلسفه حقوق.
- بررسی سایر گزینه‌ها:**
۱) امروزه دامنه فلسفه‌های مضاف بسیار توسعه یافته و ناظر به بسیاری از پدیده‌ها یا رشته‌های علمی، شاخه‌هایی از فلسفه شکل گرفته‌اند، مانند فلسفه فرهنگ، فلسفه تکنولوژی و فلسفه حقوق. بنابراین فلسفه‌های مضاف در گذشته به این شکل وجود نداشت تا بگوییم در گذشته، همه فلسفه‌های مضاف تابع فلسفه اسلامی بودند.
۲) فلسفه‌های مضاف، مبانی هر علمی را بررسی می‌کنند و نه فقط مبانی برخی از علوم را.
۳) فلسفه‌های مضاف ناظر به بسیاری از پدیده‌ها یا رشته‌های علمی از جمله فلسفه اخلاق، فلسفه دین، فلسفه تاریخ و فلسفه حقوق نیز هست.
- ۲۱۶ ۳ گروهی از فیلسوفان معتقدند که افراد یک جامعه نقش و هویت مستقلی ندارند و افکار و اندیشه‌ها و تصمیم‌گیری‌های آنان تابع شرایط اجتماعی آنان است.
- ۲۱۷ ۲ فلسفه علوم اجتماعی، یکی از شاخه‌های مهم فلسفه است. یکی از مسائل مورد توجه در این شاخه از فلسفه، این است که آیا جامعه اصالت و اهمیت دارد یا فرد؟
- ۲۱۸ ۳ آنان که به اصالت فرد اعتقاد دارند، در سیاست معتقد به «لیبرالیسم» هستند که تأمین‌کننده آزادی‌های فردی است.
- ۲۱۹ ۴ دیدگاه سومی وجود دارد که معتقد است هم افراد اصالت دارند و هم جامعه. اینان معتقدند که گرچه افراد تحت تأثیر عوامل اجتماعی قرار می‌گیرند، اما هیچ‌گاه قدرت اختیار و تصمیم‌گیری خود را از دست نمی‌دهند و توانایی تأثیرگذاری بر جامعه و حتی تغییر جامعه را دارند. هم‌چنین معتقدند که جامعه صرفاً جمع افراد نیست، بلکه با گرد هم آمدن افراد و زندگی طولانی آنان با یکدیگر، یک روح جمعی در جامعه شکل می‌گیرد که می‌تواند بر افراد جامعه تأثیر بگذارد و آن‌ها را تابعی از ویژگی‌ها و ساختار جامعه قرار دهد. این دیدگاه فلسفی قائل به اصالت فرد و جامعه، توأمان است.
- ۲۲۰ ۲ در فلسفه علوم اجتماعی علاوه بر دو دیدگاه معتقد به اصالت فرد و اصالت جامعه، دیدگاه سومی نیز وجود دارد که معتقد است هم افراد اصالت دارند و هم جامعه.